

21472

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్నపట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరునెల 25-వ తేది గురువారము } No. 199
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శార్తికమాస బహుళ షష్ఠి. } సంచిక ౧౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠిన్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

Regd Trade Mark

నాలో పరిచయము గలిగియుండుటచే మీకు వైద్యుల ఖర్చు తగ్గును!

ఇదివరలో నాలో స్నేహముచేసినవారి నడిగిన, పూర్తివివరములు వారు తెలుపుదురు. మీరు ఒకదఫా నాస్నేహముచేసిన తర్వాత మీ మిత్రులందరికిని నన్ను సిపార్ష్యచేయుదురను నమ్మకము వాకుగలదు. అమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి, మంతుపువ్వు మొదలగునవి చేర్చి నన్ను తయారుచేసిరి. ఆబాలగోపాలముగా నన్ను విడువక సెక్కు పంపిరనుల నుండి హాజరులో చేకావలిగానుంచు కొనుచున్నారు. మీరును ఏల పరీక్షించి చూడ కూడదు. నాపేరు

“లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు”

ధర బుడ్డి 1-కి రు 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

594

లోకుగా కావలసినవారు వ్రాసిన ప్రత్యేకధరలు తెలుపబడును.

ముఖ్యగమనిత:—ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును వీజంట్లు కావలెను. మద్రాసులో నుండువారు 9 బందరుపీధిలో నున్న హ్యంకంపెనీలో పుచ్చుకొనవచ్చును. వారికి వి. పీలు పంపబడవు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు.

(2)

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాలా, మైసూరు.

ఆంధ్రభాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది కూర్యసారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యస్. ఏ. గారు ప్రశంసలను పీఠిక వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యా చీన సాంప్రదాయములు తెండును చక్కగా వివరింపఁబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వకవుల ప్రయోగము లుదాహరింపఁబడినవి. తెలి విక్రీలి నుల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడఁ జదువ వలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మింతకుమున్ను తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు, 360 పుటలు

రెండు సంపుటములు పోటీజీకాక ర 1-4-0

రెండు కలసిన టైండు 1-8-0

ఆంధ్రదిశరూపకము, నాటకాదల లక్షణము 0-8-0

కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు,

8170

ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి

2034

జగత్ప్రసిద్ధిచెందినమందులు

పిరవిబంద్

గంటలలో నీరైనవీర్యమును గట్టిపరచి సంసార నుఖమిచ్చును. మూత్రములో ను, స్వప్నములోను నప్తమును నిద్రి సంతాన మొనరును. నెల 8-0-0 రత్నంబున్:—వీర్య సంభవకు దాంపత్య సాక్ష్యమునకు 8-0-0 తెలుసు బొగొట్టుకొనిన పుంస్త్ర్యును తిరిగియిచ్చినపుంసకత్వము తొలగించును 8-0-0. ఆశోకశ్రీల కనువలకు సంతివి 2-0-0 అమృతరత్నాకరము 45 బందరుపీధి, మమద్రాసు.

1842 (3)

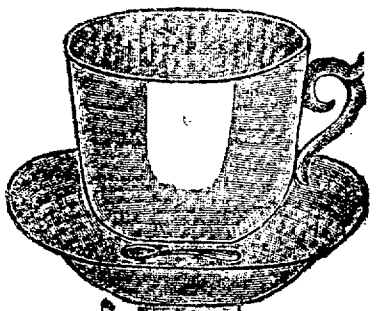
మాకాతాదారులకు అనేక నదుపాయములుగలవు

మీవద్ది పవరిబంగారు నీమపండి, మేలైన పువ్వురంగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, ముచ్చికెంపులు మొదలగునాటిలో తయారుచేయబడిన కాళిమాలలు, మెడచెయిసులు, పిద్యామలు వెంకీలు, నాగనల్లులు, మల్లె మొగ్గలు, బడలిళ్లు, లోలాకులు, లోదులు, చంపపరలు, కెంపుఅడ్డిగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, చేపరులు, బులాకులు, పట్టుగొలుగులు, చుట్టుగొలుగులు, మిరియాలగొలుగులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉడ్డలిట్టిలు, పలువిధవేడుక సామానులు యివి, యివి యనలేల ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమ్మకమును పరీక్షింపుడు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగల వస్త్రములు నెం 25, వైవాభిమానోద్ధుమద్రాసు.

జెన్నవరి బజారుదరలు

1926-వ సం॥ నవంబరు 25-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

దరియలు రూ 1-కి రు 68 8 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

జిత్తుముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి	,, 48 గల రు	12 8 0	18 0 0
నెల్లూరి	,, డిటా	14 0 0	15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	15 0 0	16 0 0
రాగులు	ర. 184 బస్తా 1-కి	9 10 0	19 0 0
నవ్వులు	,,	22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము పవ్వలు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 8 0
పెనగలు	,, డిటా	14 0 0	15 0 0
పెనలు	,, డిటా	18 8 0	14 0 0
మినుములు	,, డిటా	16 8 0	18 0 0
ఉలలు	,, ర 195	9 0 0	9 12 0

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వులనూనె రూ 1-కి	,,	168 0 0	168 0 0
నెయ్యి రూ 1-కి	,,	14 0 0	15 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పు రూ 1-కి	,,	45 0 0	49 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	40 0 0	42 0 0
పేరు నెనగనూనెగానూనె రూ 1-కి ర 105 మన. కానూనె 100 0 0	,,	135 0 0	108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపప్పు రూ 1-కి	,,	72 0 0	78 0 0
కారపప్పు	,,	25 0 0	28 0 0
వికరపప్పు (గుంటూరు) రూ 1-కి	122 0 0	147 0 0	
గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమండు ముఖగు 1-కి రు 40, 42	,,	50, 52	
కాకనానీపాడుకట్టు	,,	40 0 0	50 0 0
చింతపండు రూ 1-కి	,,	81 8 0	58 0 0

5. ఇనుము.

జట్టారకం రూ 1-కి	,,	88 0 0	84 0 0
చదరం	,,	81 0 0	88 0 0
రభంగు	,,	81 0 0	86 0 0

6. నూలు.

పుష్కారు యేనుగ నెం 20 'పెట్టె 1-కి	,,	5 0 0	
నూళ్లయేనుగ నెం 20	,,	6 9 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యిటి	,,	6 15 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం	,,	9 6 0	
నెం 80 జమ్మరు	,,	7 8 0	
నెం 40 ,,	,,	9 14 0	
నెం 41 ,,	,,	5 1 0	
నెం 14 1/2 పొండిచేరి	,,	8 6 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటె	,,	5 0 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటె	,,	6 8 0	
నెం 10 1/2 కోయంబురూరు	,,	5 8 0	
నెం 12 1/2 ,,	,,	5 9 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	6 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ్	,,	5 4 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	5 2 0	

7. దూలు.

కోండాపురం బొరువ 1-కి	,,	850 0 0	
చల్లాపూ దూలి	,,	145 0 0	

8. లోహములు.

నండి 100 కులంకు	,,	60 0 0	61 0 0
బంగారము, కులమా 1-కి	,,	21 4 0	21 8 0
నవరమా 1-కి	,,		18 9 8
ఇత్తడి రూ 1-కి	,,	242 0 0	280 0 0
రాగి డిటా	,,	251 0 0	258 0 0

గోదావరి కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు

అధ్యక్షులకు స్వాగతము

నిమదవోలు కాంగ్రెసుకమిటీవారి సొంగుట

మంత్రివదవుల సంగీతంవనుని అభ్యర్థలు తెలుపుట (స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, నవం 24:— తూర్పుపశ్చిమగోదావరి కృష్ణాజిల్లాలనుండి భారతకాసనసభకు స్థానికకాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు నిన్నటిదినము నిడుదలవోలు కాంగ్రెసుకమిటీవారు అత్యుత్సాహపూరితమై వ్యవహారాత్మకమైన స్వాగతముపంపిరి. అనివార్యమైన కారణాలవలననే దూరమందున్న ఒక్కటంగట్టూరు ప్రకాశంగారు తప్ప తక్కిన అభ్యర్థులందరూ సగౌరవముగ సన్మానింపబడి పురకీర్తులనెట పెద్దయూరేంపులో తీసుకొనిపోబడిరి. కీర్తులన్నియు చక్కగా బాతీయపతాకములతోను పచ్చని తోరణములతోను భోయమానముగ నలంకరింపబడెను. ఊరేగింపు వచ్చిన నొట్టనెల్ల ప్రజలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను దీనిమమ హారతు లాసంగి గారినీ పువ్వుమాలలంకరణల గానించెరి.

బహిరంగసభ

రైల్వేస్టేషను దగ్గర గా మధ్యాహ్నము మూడున్నత గంటకు మైదానముపైన పెద్ద బహిరంగసభ రెండింటివందలై టులవచ్చిరి. ప్రేక్షకులలో బులుసు సాంబమూర్తిగారు టంగుటూరు శ్రీరాములుగారు కొత్తూరు జేట్ల పెద్దపెద్ద భూస్వాములు ముఖ్యులు. రాజమండ్రి మ్యూనిసిపాలిటీ అధ్యక్షులు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

శ్రీయుతులు ప్రకాశం, నారాయణరాజు, నారాయణరావు కాశ్యప్, రావు కామసోమనూజులు, వెంకటరత్నం, వీరరాఘవస్వామిగార్ల సన్మానకాచకము చేతిరుమాళ్లపై ఆచూర్తింపబడెను. వాటిని శరీరారపు సుబ్బారావుగారు నిడుదలవోలు కాంగ్రెసుసంఘమువేరపున అభ్యర్థుల కొసంగిరి. సన్మాన వాచకమునందు మాజీజిల్లాల అభ్యర్థులు ఎక్కడెక్కడ అభినందించబడిరి. 6 గురు అభ్యర్థులను ప్రస్తుతసభికులలో అనగా ప్రభుత్వమువారినుండి రిస్పాంసులేనప్పుడు జేయులు విచారణలేకయే కారాగారములందు బాధలకభివందున్నప్పుడు మంత్రిపదవులంగీరింబులన ఏమాత్రముమంచిదిగాదని ఖండించిరి. తమ 6 నెన్నుకొనుటలోనే ప్రజలయొక్కపని పూర్తియైనదని తెలంపవద్దనియు బలుట నూలునువడికి నేతనీయాలసినపని యెంతయోయన్నదనియు ప్రబలించుటకు వికమత్యముతో సంచరించుచు కాసనసభలలో నున్న తమకు వెనుక అడగా నుండివలెననియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు

ప్రత్యేకముగా మాట్లాడవలసినది వేడుకొనుటచేత శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారు లేచి ఇప్పుడును ఇకముందును కూడా ప్రజలపై అతిభారమైన బాధ్యతగలదనియు స్వాతంత్ర్యముకొరకు సమరమునకివి సామ్రాజ్యములోని దేశముల నన్నింటిని ఇంపీరియలు కమిటీవారు స్వపరిపాలనగల దేశముల నుగా గుర్తించుచున్న యీసమయమున రాజప్రతినిధులు నామమాత్రమై యుండ వారిమంత్రులు విదేశీప్రభుత్వములలో సంధులుగావిండుకొనుచున్న యీసమయమున వర్తకవ్యాపారములలోను విదేశీపునరకులను యిచ్చనచ్చినరీతి దిగుమతి జేయుటకును మాత్రమే హిందూదేశ మొకదేశముగా నెంచబడుచున్న యీసమయమున విదేశీప్రభుత్వ బానిసత్వమునుండి వదలించుకొని అవతలపడుట మీవిధియనిగంభీరపన్యాసము గా వింటిరి. మరియు అతిశ్రమకాలములో స్వరాజ్యమును సంపాదించగలందులకు అస్సాము కాంగ్రెసులో తగిన కార్యక్రమ మేర్పడుట కై త్రోవ చూపుటకు మీ సమయము కేంద్రీకరించి పనిచేయువలెనని హెచ్చరించిరి. విదమ విదేశీప్రభుత్వముతో జరుగునట్టి దౌర్జన్యరాహిత్యమైన బారాలముతో నందరును స్వాధీనత్వమును నేర్చుకొనవలెననియు స్వాతంత్ర్య సంపాదనము నిమిత్తమై కాసన సభిక్రూరమును బ్రహ్మాస్త్రమును సరిగానుపయోగించుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెననియుచెప్పిరి. తుదకు అందరూ ఏలూరు ఆంధ్రమహాసభకు సమావేశము కావలెననియును, అప్పుడు అస్సాము కాంగ్రెసుకు మాత్రమే తగ్గియున్నట్టి అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమము శేర్పూరుకుటకు ప్రయత్నించవలెననియు చెప్పిరి.

అత్యుత్సాహముతో సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసెను.

సుఖరోగముల సంఘపు తెలిగేషను

బొంబాయి పోర్టుట్రస్టు ఉద్యోగుల కాన్ఫరెన్సు

బొంబాయి, నవంబరు 23:— రైల్వేట్రస్టులందు సుఖరోగములచే బాధపడువారలకు చికిత్సకొరకు సౌకర్యములుజేయువలెనని పోర్టుట్రస్టు ఉద్యోగులు యింగ్లాండునుండి విచారణ నిమిత్తము వచ్చిన సుఖరోగముల సంఘపు డెలిగేషనుల కాన్ఫరెన్సునందు జేవిడ్ లీసుగారు గోరిరి. సహకారమువలన యింగ్లాండులో గావింపబడిన మంచిని డాక్టరు లీసుగారు చెప్పిరి. ఉచితముగ సుఖరోగములకు చికిత్స జేయవలయుననియు చికిత్స జేయుటకు కొంత ధనము ఓడల యజమానులు విరాళముగ నియ్యవలయుననియు లీసుగారుగోరిరి. సుఖరోగములచే బాధపడువారు సిగ్గుచే చికిత్సకురారనియు రహస్యముగనుంచినయెడ అట్టివారు చికిత్సజేయించుకొనుటకు రావచ్చు ననియు డాక్టరు బల్లెను.

ప్రతి రోగికిని వైద్యము జేయవలసిన ఆవశ్యకతన గురించి నెల్లి రోల్స్ గారు నొక్కిచెప్పాడనిచిరి. విరామము ఒడ్డున పరుండుట టిక్కెట్టు పద్ధతిపై ప్రతిరేవునందును సుఖరోగములచే బాధపడు వానికిలకు చికిత్స అవసరముగ జేయుట కేర్పాట్లు జేయుట రోగముల నిర్మూలించుట కావశ్యకమని ల్స్ గారు నుడిచిరి.

పాశ్చాత్య వైద్యవైద్య భారతదేశము సుఖరోగముల నివారించుటకు ఆవలయినను ప్రయత్నము సల్పలేదనియు యీ రోగములచే బాధపడు భారతీయులకు వైద్యము జేయుటకు ప్రయత్నించుట సాధ్యముగాదనియు చర్చ సమయమున లెఫ్టినెంటు కర్నలు హూప్టను చెప్పెను. అధికారమున్నయెడ, పాశ్చాత్య వైద్యవిధాన మంతముంచిన ఆయుర్వేదవిధానము స్థాపించుట భారత సామ్రాజ్య కాసనసభ చట్టము గావించును. పోర్టుట్రస్టు ఓడ యజమానులు మాత్రమే గాక సంఘమంతయు కూడ యీ రోగముల నివారణ కనవ్యయము భరింపవలయును. గవర్నమెంటు ఖర్చు తగ్గించుకొనుచున్నది. రాయి నండి రక్తము దీయుట యెంత సాధ్యమో డాక్టర్ మెంటును ధన మందుకొనుట వెచ్చింపజేయ ప్రయత్నించుట అంత సుకరము. ధనముకొరకు దొరికిననును గోరవలసినదని డాక్టరు లీసుగారిని కోరెను.

కేంద్రప్రభుత్వము ఏమట తన అభిప్రాయముల బెల్లెదనని డాక్టరు లీసుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఆ. (12)

నూతనగ్రంథములు ఆపూర్వగ్రంథములు!!

జ్యోతిషార్ణవ నవనీతము అనే

జ్యోతిషార్ణవపీఠయాచము

ఇది ప్రాచీనములన జ్యోతిషసంహితలు నుండి యిద్దరింపబడిన గొప్పగ్రంథము. జాతక భావముందలి సర్వదళయొక్క అంతర్దళయొక్క భావములయొక్క సంపూర్ణములైన ఫలములను చక్కగా వివరించుచున్నది. ఈ గ్రంథము "జ్యోతిషార్ణవనవనీతము" అను పేరుతో యిదివరకు చాలాకాలము క్రిందట చెన్నపట్టణపు పండితులలో నొకరు టీకాతాత్పర్యముతో ప్రకటించియున్నను అది అచ్చుం ఆంధ్రదేశమువారికి చక్కగా బోధపడురీతిలో లేకబోవుటవల్లను అనేక ఫలములలో ఆటికా తాత్పర్యములు చాలా సంపదించుటగా నుండుటవల్లను మేము సంపూర్ణ శ్రద్ధతో లేట టెల్లమును తాత్పర్యముతో మూలగ్రంథములోసహచేర్చి చక్కని గ్లాజా కాగితములపై ముద్రించి చక్కని బైండు చేయించియున్నాము. ఆంధ్ర తాత్పర్య విశేషములు కావ్యవ్యాకరణ తార్క విరుదాంతలకు బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల అదివారాయణ కాస్తులవారిచే వ్రాయబడినది. కాలికో బైండు ప్రతి 1-కి 2-0-0 సాధారణ బైండు ప్రతి 1-కి 1-8-0

స్త్రీ జాతకము దీనివల రూ. 0-8-0

అనుపాన మంజరి (వైద్యగ్రంథము) వెల 0-8-0.

వంధ్యాతంత్రము

సంతానగోపాలమంత్రముతోనహా రూ 0-8-0

శకుంతలా పబ్లిషింగ్ హౌస్

1/28, కొండలయ్యకు వీధి, బాపిటపూక, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

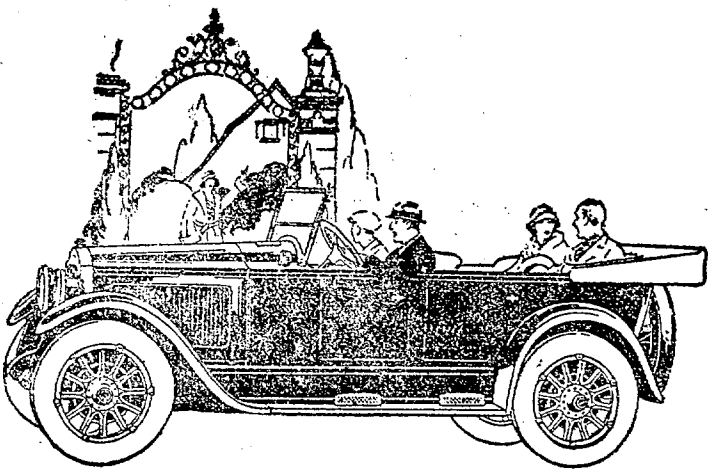
ఎప్పటినుండి రాజ్యాధిపత్య ప్రభవ సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపఁ బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయించి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మా యుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈసంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నా విభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలము నకుఁ బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప నుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1926 సం॥ నవంబరు 30 వ తేదీలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణవివరములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు

బ్యూక్

ఇదివర కెన్నడు తయారు కానట్టి గొప్పబ్యూక్

ఒక సంవత్సరమునకు 4 ఆయిల్ మార్పులు మాత్రమే

1927 సంవత్సరపు బ్యూక్కునకు దాని క్రమమైన సిటిలో నుంచుటకు అష్టాదశపుడు చమురు వేయవలెను. తరువాత ప్రతి వసంతఋతువు, వేసవికాలము, శశిఋతువు, శీతకాలము మొదలగు ఋతువులందు ముందుగానే జాగ్రత్తనుకొని దీనిని మార్పుచుండుడు.

బ్యూక్కు జయప్రదముగా జరుగుచున్న గడచిన 22 సంవత్సరల ముందు ఇదివర కెప్పుడును ఇంతకంటె ఎక్కువ పనిచేయుట యందుగాని, లేక ధర ఎక్కువగా గలిగినట్టి గాని ఇదివరకు బ్యూక్కునందు తయారు చేయబడియుండలేదు.

దక్షిణ ఇండియాకు ఫోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు

సింప్సన్ ఆండు కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

రేపల్లెతాలూకా కళావంతుల కార్యసంఘసమావేశము

రేపల్లె తాలూకా కళావంతుల కార్యనిర్వాహకసంఘము 18-11-26 తేదీన నంగిగడ్డ గ్రామములో రామలవారి మందిరమునందు మహారాజశ్రీ సిద్ధాబత్తుని చినవీరరాఘవయ్యగారధ్యక్షతీతింప సమావేశమయిరి. సిద్ధాబత్తుని చినవీరరాఘవయ్యగారధ్యక్షత నేపించిరి.

మద్రెసి తీర్థరామయ్యగారు కొలదిదినములలో ఈ సంఘసంస్కరణ ముగియజేసితి నోందు మార్గము లుపన్యసించిరి. మ. ఈ. వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఈ తాలూకాలో నొక్కబాలిక వైద్యుని పడుపుత్తియందు దింపవలెనుటకు గల కారణములను దెలుపుచు సమావేశముగా ప్రచారముజేయుటకు సంఘము నేర్పాటుజేయవలయునని చెప్పిరి. మ. సిద్ధాబత్తుని పెంపీరరాఘవయ్యగారు ఈసంఘము వెంటనే సంస్కరింపబడుటకు అనేక నూతనాంశములను వ్యాసము వ్రాసి పభిలో జరిపి పభి ను జేరవరచిరి. మ. అయ్యల శ్రీరామయ్యగారు శరీరధనములు లెక్కజేయక సంస్కరణ కర్వణజేయువారు మా గానుములో నున్నయెడల నేను వారితోపాటు సిద్ధముగానుండినని చాలంజి జేయుచు స్వయంబ్రహ్మచారిగా నుండవలెనని చెప్పి పను ప్రవిధముల ప్రసాదము లిచ్చియుటకుయినను సిద్ధముగానుండినని ఘంటానగరము జెప్పిరి. ఇంకాకొందరు సభ్యులు రాష్ట్రీయ తీర్థానము లచులుగా బెట్టింపుటకు పూర్ణముగా ప్రచారముజేయుదు మని జెప్పిచు నూతనధర్మములు గూడ జెప్పిరి.

తీర్థానములు

1. రేపల్లె గ్రామములో వేంచేయున్న శ్రీ కేణుగోపాలస్వామివారి సానిధ్యముగను కళావంతులచే నృత్యముజేయించుట మతధర్మములకు దేశమునకు సర్వవిధముల సప్తముగాన సదరు స్వామివారి సాన్నిధ్యమందు స్త్రీలచే నృత్యము జేయించుట మాన్పించి సదరు కళావంతులలో పురుషులచే భజనముజేయించవలయునని మహారాజశ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు మనరు నూరుగల పెద్దలచే సంతకములు చేయించిన అర్చనశ్రీ స్వామివారి భర్తకర్తలయిన మహారాజర జశ్రీ రామయ్య జమీందారుగారికి పంపుటచే సదరు అర్చన సంతులన్నియు కళావంతుల సంస్కరణకు తోడ్పడుటచే ఈ సంఘమువారు సంఘమువారు సదరు శాస్త్రుగారికి అనేక వందన సహస్రము లర్పించుచున్నారు.

2. పెద్దిత్రములగు దేవస్థానములందు కళావంతులచే నృత్యము జేయించుటచే దేశమునకు కళావంతులకు సమస్త కన్య సప్త పరంపరలు సంభవించుచున్నవని దలచి మహారాజరజశ్రీ పుల్లిపాలెం జమీందారుగారు వారి దేవస్థానములందు కళావంతులలో స్త్రీలచేనృత్యము జేయించుట మాన్పించి పురుషులచే భజనము జేయించుచున్నందుకు శ్రీవాదికి ఈస ఘమువారు సంతకవందన సహస్రము లర్పించుచున్నారు.

3. దేశాన్నిత్యము సాంఘిక క్రేయోదాయకమును సమస్తవిధములచే నశింపుజేయుటకు మూలమై నృభిచారమున కారధారమైన నాట్యోపదేశ ముపదేశింపవలెనుటకు నాట్యము నేర్పుకొనుచుండిన బాలికల తిలిదండ్రులు వైవిధానము ననుసరించి నాట్యోపదేశములందొండి తొలగించి సదరు తిలిదండ్రులు దీక్షలుని బాలికలకు పాఠ్యగ్రహణము జేయవలయునని ఈసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. కళావంతులలో ప్రస్తుతమున్న బాలికలను స్వీయ లనుజేయుటకై నాట్యకుంభారతి నాకరీతీ నాము స్త్రీ పర్యాయమాటచే సదరు బాలికలను నృభిచారస్థితిలో దింపవలసివచ్చుచున్నదిగాని దేవస్థానములందు పురుషులచే భజనముజేయించి సదరు లీనాములను భజనసాకరి లీనాములుగా మార్చిని బాలికలను పడుపుత్తిలో తొరనీయవలెనని రక్షించవలయునని ప్రభువ్యయవారిని దేవదాయ బోధువారిని కాసన సభ్యులను ధర్మకర్తలను ఈసంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

5. సమస్త కన్యము లుభయించుచు క్షీణించిపోవుచున్న ఈ ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంఘ తత్వముయొక్క శిరస్సుపై పడుపు నృత్యచే హివావస్థ్యతమంగి అగౌరవమును విధిలేక మోయుచు మాంధ్యగ్రుమున గోసి సోదరదేశయుల నన్నివిధముల నశింపుజేయుచు యవిరళముగా దుఃఖించుచున్న ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంఘమును సంస్కరించుటకు ఆంధ్రదేశపు పత్రికలన్నియు పెక్కు సహాయముచేసినయెడల కొలదిదినములలో సమయ సాంఘమును సంస్కరింపబడి వై కన్యములన్నియు పటాపంచలైపోవునని దలచి సమయ పత్రికలకు సహాయముజేయించవలయునని పత్రికాధిపతులను ఈ సంఘమువారు గోరుచు వారికి ఈ సంఘమువారు అనేక వందనసహస్రము లర్పించుచున్నారు.

ఈసంఘసంస్కరణ ప్రారంభమగునంతయు పెక్కు సహాయముజేయుచున్న ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికాధిపతులకు ప్రత్యేకముగా ఈసంఘమువారు అనేక వందన సహస్రము లర్పించుచున్నారు. గుంటూరు నాగభూషణం.

రేపల్లెతాలూకా కళావంతుల సంఘసంస్కరణ మహాజనసభ

నంగిగడ్డి గ్రామములో కళావంతుల సంఘసంస్కరణ మహాజనసభ మహారాజశ్రీ చదలవాడ చక్రపాణిరావుగారి అధ్యక్షతన రామమందిరములో జరిగెను. శ్రీపురుషులచే మందిరమంతయు క్రిక్కిరిసి ముందుపందిరిగూడ నిండిపోయెను అమ్మల సత్కారాయణగారు గానవిశేషముచే సభాప్రారంభముచేయగా సభకు లానందపరవశులైరి. మ.రా.శ్రీ సిద్ధాబత్తుల పెదవీరరాఘవయ్యగారు సంస్కరణకు సంబంధించిన విషయములన్నియు వ్యాసముగ వ్రాసి పభలో జదివెరి. ఈ చినవీరరాఘవయ్యగారు యిదివరలో పడుపువృత్తిచే వేళ్లు పాతుకొని యుండి యంతిపర్యంత మనుసంమమండిన వారిని గౌరవించుచు ఈతదాది బాలికలను రజస్వల అయివుండి పడుపువృత్తి నెరుగనివారిని రక్షించువిషయమై వ్యాసమును వ్రాసి చక్కగాజదివెరి. మ.రా.శ్రీ మద్దెల వెంకటప్పయ్యగారు పడుపువృత్తిచే మనసంఘ మనుభవించుచుండిన కష్టమును ముందుభవించువృత్తి కష్టనష్టములను చక్కగా బోధింపెరి. ఈ సీతారామయ్యగారు ప్రస్తుతము ఈసాంఘికలలో పడుపువృత్తిచే జీవించువారి జీవనము మానవులు జీవించు జీవనముగాదనిన్ని శరీరకష్టముజేసి జీవించుటయే మానవజీవనని నుపదేశించెరి. అమ్మల సత్కారాయణమొదలగునూ రందరు సంఘములొందరలో సంస్కరింపబడుటకు తగినమార్గములన్నియుజెప్పి సభకుల నానందబరచెరి.

గుంటూరు నాగభూషణముగారు మాట్లాడినతర్వాత 1 అమ్మల వెంకటరత్నమ్మ, 2 ఈనరహరి, 3 ఈమనోరమ, 4 ఈసత్యవతిమ్మ, 5 ఈమహాలక్ష్మి, 6 ఈమోహనాంగమ్మ, 7 ఈ వెంకటగిరెమ్మ, 8 ఈసోజముఖిగార్లు భరతివిద్వాంసులయి యుండి వృత్తాంతముతో క్రిడునందు సంతకములుజేసిరి. పడుపువృత్తిలో ప్రవేశింపని బాలికల తలిదండ్రులను తప్పక వివాహములుజేయుట ధర్మమనిగోరగా అమ్మల నుబ్బారాయణు మొదలైనవారుపడునొకండుగురుపై క్రిడునందుసంతకములుజేసిన వారుగూడ ఈక్రిడునందు సంతకములుజేసిరి. అనేకవర్తనముల నుండి పరంపరావచ్చుచు అనుభవించుచుండిన పడుపువృత్తిని రామమందిరములో సంఘసంస్కరణసభాశీర్వాసము ప్రకారమునంగిగడ్డి కళావంతులందరు యేకగ్రీవముగా నిరసించినందుకు నాగభూషణముగారు నంగిగడ్డిసాంఘికలకు అనేక వందనపద్య ప్రము లర్పించెరి.

సిద్ధాబత్తుల చినప్పిరాఘవులు.

అరుంధతీయ మూడవ కాన్ఫరెన్సు

చెన్నపట్టణముందున్న అరుంధతీయ గ్రామములయొక్క పెద్దల ఏర్పాటు ప్రకారముగా చెన్నపట్టణం అర్బినియన్ థియేటరులో గోఖలేహాలులో 1926 నవంబరు 19 వ తారీఖు శుక్రవారమునాడు ఒకగొప్ప అరుంధతీయ కాన్ఫరెన్సు జరుపబడెను. పునరీవాకం గ్రామపెద్ద లగు మ.రా.రా.శ్రీ యం. గోవిందయ్యగారు అధ్యక్షత వహించియుండిరి.

ఈ క్రిందిశీర్వాసము అందరు నిరాక్షేపముగా ఆమోదించెరి.

(1) "ఈ 1926 సం. నవంబరునాడు, 19 వ తారీఖు శుక్రవారమునాడు మద్రాసు గోఖలే హాలులో జరిగిన మద్రాసు శాసనసభయందు రెండుపర్యాయములు తమకొరకు ప్రతినిధిగా నున్నవారు తానే ప్రతినిధి ఉండుటకంటె, పై జెప్పబడినవారి తరపున వారికి తగిన నేపథ్యములకు అవకాశము కల్గింపబడుటకు వారికి బదులుగా పులి కృష్ణయ్య, చెరుమూరు రాఘవులు అను వీరిద్దరిని పైజెప్పబడిన అరుంధతీయులకొరకు మద్రాసు శాసనసభయందు ప్రతినిధులనుగో అంగీకరించునట్లు శ్రీగవచ్చెట్టువారిని ప్రార్థించునట్లు తీర్మానించడమయినది".

(ఒక విలేఖరి)

* * *

ఆదిమాంధ్ర పంచాయితీసభ-రాజమండ్రి

అన 21-11-26 తేదీని రాజమండ్రిలో మహానాటి పంచాయితీసభ మ.రా.శ్రీ మెడబాలపు వెంకయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై యాదిగ్రామ తీర్మానమును గావించెను.

నూ రిజవ్వురు తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఆదిమాంధ్ర మహాజన సంఘ ప్రసిద్ధులను జిల్లా విద్యాసంఘ మెంబరులును, అంగ్లవిద్యా పరిపూర్ణులును, జాతినేపథ్య తన ముఖ్యవిధిగ తలంచి నేపథ్యములను సహారాజశ్రీ కుసుమ వీరాస్వామి గారిని మద్రాసు శాసనసభకు మెంబరుగా నామినేటుచేయ శ్రీ దొరలనమవారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ముల్ల నరసింహము.

కోకొజెమ్లో తయారు

చేసిన ఆహారపదార్థములు

మిక్కిలి రుచికరముగా నుండును.

కారణము సులభముగా తెలియును. కోకొజెమ్ అప్పటమైన చెట్ల కాయలచే తయారు చేయబడినది. మిక్కిలి మేలైన మలబారు కొబ్బరినూనె నుండి రుచి, వాసన, చవిలేకుండ తయారు చేయబడినది.

గనుక కోకొజెమ్ వంటచేయుటకు తగిన చమురు. ఆహారమునకు జెడు వాసన నియ్యదు. బజారునం దున్న నెయ్యి, నూనెలందుగల కొవ్వు సంబంధ మైన ద్రావకము ఇందులో కలియుటలేదు. గనుకనే ఇది చెడిపోదు. ఇంకను కోకొజెమ్ నీలు చేయబడిన డబ్బాలలో నింపబడుచున్నది, బజారునందలి విక్రయించబడుచున్న నెయ్యికంటెను చాల చౌకయైనది. ఇన్ని న్యాయమైన కారణములను బట్టి మీరు కోకొజెమ్ను తక్షణమే ఉపయోగించుటకు ప్రారంభింపుడు.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ

ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకై 26 తేదీన సమావేశమగును

గుంటూరు, నవంబరు 24:—గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకై 26 తేదీ సాయంత్రమున గుంటూరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులో సమావేశమగును. కావున సభ్యులెల్లరును రాత్రిబాధితులని నడింపల్లి నరసింహారావుగారు తంతి చేయుచున్నారు.

అష్టావధానము-పొన్నూరు

21-11-26 న పొన్నూరు గ్రామమున శ్రీ భావనారాయణస్వామి యాలయములో శ్రీ చింతలపాటి శ్రీ రామశాస్త్రివారిచే "అష్టావధానము" జరుపబడెను. వారి గురువులైన శ్రీ పిళ్ళపాటి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలవారు ఈ యారంగల సంస్కృత పాఠశాలనుండి విరమించుకొను సందర్భమున నీ సభ చేయబడెను. అవధానిగారు వయస్సున జూల పిన్నవారయ్యు తమ కార్యమును మిక్కిలి చాకచక్యముగ నెఱవేర్చిరి. సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీలోకమాన్య బాలగంగాధర్ తిలక్ టెన్నిసు టోర్నమెంటు - బెజవాడ 1926

బెజవాడలోని యువజన వ్యాయామసంఘయాజమాన్య ముక్రింద యీ సవత్సరము డిసెంబరు 23 వ తేదీ లగాయతు పై టోర్నమెంటు జరుపబడును. పోటీదారుల దరఖాస్తులు డిసెంబరు 12 వ తేదీవరకు మంజూరు చేయబడును. లాట్టు డిసెంబరు 18 వ తేదీన వేయబడును. సింగిల్సుకు ప్రవేశేరుసుము రు 4-0-0 లు డబుల్సుకు రు 8-0-0 లు పోటీదార్లకు బస భోజన వసతులు ఉచితముగా ఏర్పాటు చేయబడును. ఇతర వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు సెక్రటరీగారికివ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

గోటేటి లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ. వి. యల్ కార్యదర్శి.

వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు మరణము

కలకత్తా, నవంబరు 23:— వ్యవసాయశాఖ డిప్టీ డైరెక్టరు రాయ రాజేశ్వరదాసు గుప్తాగారు నేడు అకస్మాత్తుగ 88 వ ఏట స్వర్గస్తులైరి. రాయల్ కమిషను సందర్భపు ఏర్పాటులో నియమితులై యుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, నవంబరు 23:— వంగదేశ కార్యనిర్వాహక శర్మ ప్రభుత్వసమన ఉదయమున సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

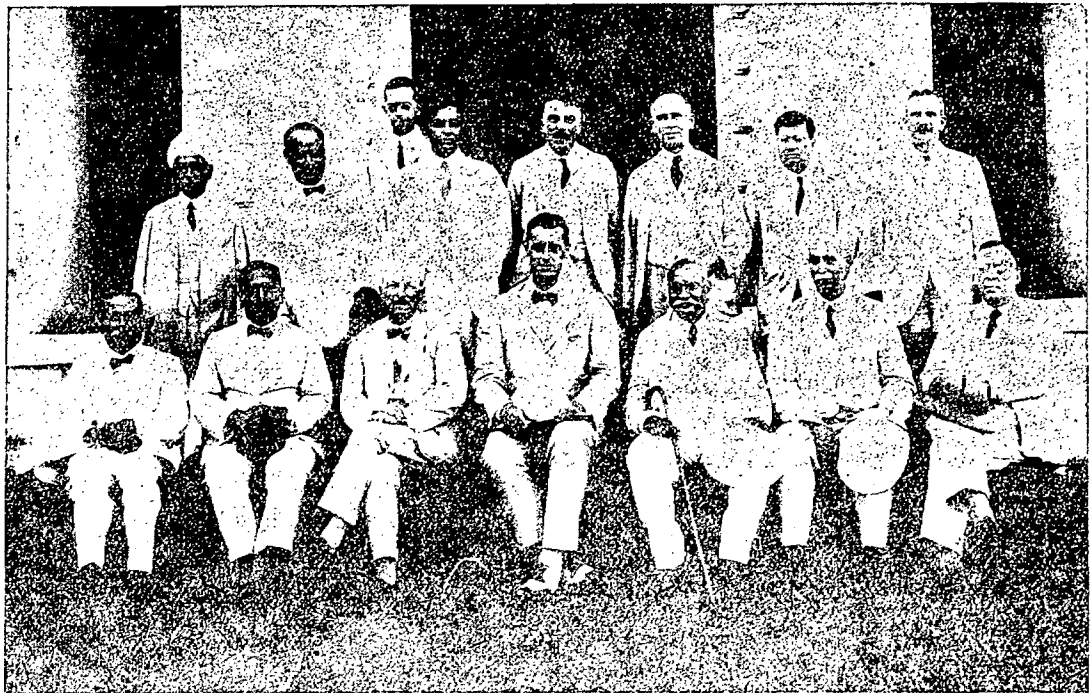
జపాను దేశములో సహకారోద్యమము

జపాను దేశములో సహకారోద్యమము చాల యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. జపాను దేశములో సహకారోద్యమము 1900 సం॥ రములో ప్రారంభమైనది. 25 సంవత్సరములు ముగిసినవి. పాతిక శతాబ్దోద్యమ మహాత్మ్యవసమయమున జపాను దేశపు సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివు యూనియన్ సంస్థవారు ప్రోత్సహకరమును నివేదికను సమర్పించిరి. నివేదిక 600 పేజీలకుండు. జపాను దేశములో స్థాపించబడిన వివిధ సంఘముల చారిత్ర యందు పొందుపరచబడినది. ఈ దేశములో ఉత్పాదనము నాటికి 14444 సంఘములు గలవు. ఈ సంఘము లన్నియు చాల ప్రశంసాపాత్రముగ పనిచేయుచున్నవి. ఈ సంఘములకు తగుప్రబోధము కలుగజేయుటకు వాటిని సరియగు మార్గముల నిర్వహించబడుటకు 208 ఫెడరేషన్లు నెలకొల్పబడినవి. 32 లక్షలు సభ్యులు చేరియున్నారు. 74 కోట్ల యన్నలు సంఘములలో వ్యాపారము జరుగుచున్నది కేంద్ర సహకార బ్యాంకునకు 46 ప్రాంతీయ దేశములలో వివిధప్రాంతముల పని జేయుచున్నవి. దేశములోని సహకార సంస్థలన్నియు నాలుగు తరహాబుగ విభజింపవచ్చును.

- (1) వ్యవసాయ పరపతిసంఘములు.
- (2) అయిదేజా క్రయవిక్రయ సంఘములు.
- (3) గృహోపయోగపనికర కొనుబడిసంఘములు.
- (4) వృద్ధిచేయు సహకారసంఘములు.

వృక్షజాతులు పీటిలో నూటికి 89 వంతులు సహకార పరపతి సంఘములే. జపాను దేశము చట్టప్రకారం 3 విధముల పూచీగల పరపతిసంఘములు రిజిస్టరు చేయబడుచున్నవి. అందు పరిమితిగల పూచీ సంఘములు 2, పరిమితిలేని పూచీగల సంఘములు 3 గ్యారంటీచేయబడిన పూచీగల సంఘములు. పీటిలో నూటికి 82 వంతులు పరిమితిగల పూచీసంఘములు నూటికి 16 వంతులు మాత్రమే. పరిమితిలేని పూచీగల సంఘములు నూటికి 2 వంతులు గ్యారంటీ పూచీగల సంఘములు మాత్రమే అయి యున్నవి. యామూడుతరహాల సహకార పరపతిసంఘములలో రైతాంగమునకు సామ్య దీర్ఘవాయిదా అస్సలపైనను స్వల్పవాయిదా అస్సలమీదను ధనము పెట్టుబడులకు యిచ్చుట యేగాక సభ్యులకు కావలసిన వివిధపరికరములను క్రయవిక్రయ వ్యాపారములను వృక్షజాతులను, తోటలను పెంపొందించుట కును తగు ప్రోత్సాహము నిచ్చి పనిచేయుచున్నవి. వివిధ ప్రయోజనములకు ఒకే గ్రామములో వివిధ తరహాల సంఘముల స్థాపింపక ఒకే సంస్థద్వారా వివిధ వ్యాపారములను కొనసాగించి గ్రామస్థుల ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నది. ఒకే గ్రామములో వివిధ సంఘముల స్థాపించినచో పరస్పర సంఘర్షణ యేర్పడుననియు, పీటిని నిర్వహించుటకు తగు శక్తిమంతులు ఒకే గ్రామములో దొరుకుట దుర్లభమనియు, సభ్యులలో ఐక్యమత్యము పరస్పరసానుభూతి, పెంపొందించుటకును, గ్రామములో ఒకే సంస్థద్వారా తగుపూచీ బాధ్యత కలుగజేయుట కును కోఆపరేటివు డిపార్టుమెంటువారు పరపతి సంఘముల ద్వారా వివిధ వ్యాపారములను నిర్వహించుటకు ప్రోత్సహించుచున్నారు. గ్రామ సహకారసంఘములో దామాషాయాని సంఘములో 216 గురు సభ్యులు చేరియున్నారు. ఈసభ్యులలో నూటికి 78 గురు వ్యవసాయదారులే. 4 గురువర్తకులు 8 గురు చేపలవట్టువారు, 2 గురు తోటలవారు, 8 గురు వివిధవృత్తులు గలవారు. ప్రైవేటువ్యవస్థ వ్యవసాయాభివృద్ధి భారతదేశములో సహకారోద్యమము తోడ్పడుచున్నట్లు విశేషము కాగలదు.

దేశములో వివిధసంఘములు రు 34800000 లు డేను నిధిని సంపాదించగలిగినవి. దామాషాయాని సంఘము 1 కి రు. 2800 డేను నిధిని కలిగి యున్నవి. సంఘములు 67 కోట్ల యెన్నులు ఋణమువాడినవి. దామాషాయాని సంఘముకి 69 వేల యెన్నులు వాడినట్లు తెలియుచున్నది. ఒక్కొక్క సభ్యుడు 218 యెన్నుల ఋణము తీసికట్టు లెక్కలు కనబడుచున్నవి. సభ్యులకు నూటికి 9 రు. లనొక డివిడెండ్లు ఋణములు దొరకుచున్నవి. దేశములోని వడ్డీ వ్యాపారస్థుల వడ్డీరేటుకంటె రు 2 లు తక్కువ రేటున సంఘములలో సభ్యులకు అప్పులు యివ్వబడుచున్నవి. సంఘములకు వచ్చేడి ధనమంతయు చాల వరకు సభ్యులే ఆయుము చేసికొని నిర్వహించుకొనుచున్నారు. 16 లక్షల సభ్యులు 20 కోట్ల యెన్నులను సంఘములలో దామకొని యున్నారు. సభ్యులకు కావలసిన ఆహారపదార్థములు గృహపరికరములు సహకారసంఘములలోనే తీయరురు. బియ్యము, గోధుమలు, కాయగూరలు, తేయూ, పట్టువస్త్రములు, సబ్బులు ముఖ్యముగా వాడు, సరకులు నూటికి 78 సంఘములలో సభ్యులకు కావలసిన పరికరము లన్నియు సప్లయ చేయుచుండుటచే గ్రామాదులలో సహకారసంఘములు ప్రజల నాకర్షింపబడినవి. జపానుదేశములోని సహకార సంఘముల ద్వారా ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధిలే గాక నైతిక విద్యాభివృద్ధికిరూడ చాల తోడ్పడుచున్నది. జపాను సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివు యూనియన్ వారు పత్రికలు కరపత్రికలు పుస్తకములద్వారా సహకారోద్యమ ఉన్నతదర్జములను, దేశములో చరిత్రల వేచ జలుచున్నారు. నరసింహదేవర సత్యనారాయణ

వ్యవసాయ విచారణ సంఘము వారు

అధ్యక్షులగు లిక్విలిట్ గో ప్రభువుగారు మధ్య నాశీనులైయున్నారు.

మార్చి 2 వారం:—(ఎడమవైపునుండి)—కామత్ గారు, పల్లకిమిడి రాజాగారు, సర్ లారెన్సుగారు, లిన్లిత్ గో (పథువు (అధ్యక్షులు) సర్ గంగారాముగారు, సర్ థానుసు విశిలుబుగారు, మెకెన్నాగారు. నిలచినవారం:—(ఎడమనుండి కుడివైపు) డి. బి. టి. రాఘవయ్యగారు, ప్ర. ఫె. గంగూలిగారు, ప్ర. ఫె. మోతరుగారు (చివరవారు కాలవైపుగారు. (ప్రె. ఫో. వీ.)

కవితాసమితి- విశాఖపట్టణము

ప్రథమసమావేశము

ఈనెల 20 వ తేదీని బ్రహ్మశ్రీ పండిత మారేపల్లి రామ చంద్ర శాస్త్రిగారి గృహమున సైసమితియొక్క ప్రథమసమావేశ మతియుత్సాహపూరితముగ జయప్రదముగ జరిగెను. శ్రీ పండిత రామచంద్రకవిగారి దర్శనము వహించిరి. సమావేశమునకు మండలము నలుమూలలనుండియు సభ్యులరుదెంచిరి. అందు శ్రీ యుతులు మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు, భమిడిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణశర్మగారు, బాలకవి వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు, సమ్మి వీను సత్యకేశవరావుగారు, పులిపండా అప్పల స్వామిగారు, దూర్వాసుల కామేశ్వరరావుగారు గలరు. ప్రథమమున శ్రీయుత యామిజాలరామచరింహంగారు ప్రార్థన సలిపిరి. సమితి స్థాపించినపుడు తాత్కాలికముగ కార్యదర్శి మాత్రమే నియమించియుండినందున ఈ సమావేశమునందు బ్రహ్మశ్రీ పండిత మారేపల్లి రామచంద్రకవిగారి నధ్యక్షులుగను శ్రీయుత భమిడిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణశర్మగారిని ఉపాధ్యక్షులుగను శ్రీయుత పులిపండా అప్పల స్వామిగారిని కార్యదర్శిగను శ్రీయుతులు తెన్నేటి విశ్వనాథం ఎమ్. ఏ. బి. యల్. సమ్మి వీను సత్యకేశవరావు వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు కార్యనిర్వాహకులుగను ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడిరి. పిమ్మట భవిష్యత్ కార్య విచారణగూర్చియు, సంచికా ప్రచురణగూర్చియు, విశాఖపట్టణముండలకవుల జీవితములను వ్రాయుటగూర్చియు మొదలగు తీర్మానము కొంత చర్చింపబడి ఆమోదంపడెను. సంచికొకటను కొందరుసభ్యులు విరాళములనొసంగుటకు వాగ్దానమొసంగిరి. తరువాత శ్రీయుత సమ్మి వీను సత్యకేశవరావుగారి “చాటుపులు”ను శ్రీయుత కొడవంటి బ్రహ్మశిరావుగారి “ఆంధ్రవాఙ్మయము శ్రీనాథుడు” అను విమర్శనాసమును శ్రీయుత తెన్నేటి విశ్వనాథం ఎమ్. ఏ. బి. యల్. గారి కవితాసమితి యనుగీతములు శ్రీయుత మంత్రిప్రగడ భవన్నారాయణగారి ప్రార్థన అనుపద్యములును చదువబడెను. సభ్యులు చేయబోవు కార్యమునుగూర్చియు, కవిత్వదర్శమునుగూర్చియు; అధ్యక్షులంతోపన్నాన మొసంగిరి. శ్రీయుత, సీతారామాంజనేయులుగారు అధ్యక్షులనువందనములర్పించిరి. సమితియొక్క ఛాయాపటము తీయబడెను. పిమ్మట కార్యనిర్వాహకవర్గము మాడి కొన్ని తీర్మానములు సలిపెను. రాత్రి 7-30 గంటలకు సభ ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి)

విద్యావిషయకప్రదర్శనము

లాహోరు, నవం 28:— విద్యావిషయకప్రదర్శన మొకటి లాహోరులో డిసెంబరు 15 నుండి నెలొఖరువరకును జరుగును. (అ. ప్రెం)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లావాసులకు

విజ్ఞప్తి

గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములను ఖద్దరును పునరుద్ధరించుడు

ఈ జిల్లాను నూతనముగా కాంగ్రెసువారు 1921 వ సం॥ రమున విడిచిది. దానినే ప్రభుత్వమువారు స్థిరపరచిరి. ఈజిల్లాలో కాంగ్రెసుసంస్థ గాంధీమహాత్ముని ఉద్యమము నాటినుంచియు రాజకీయముగ ముందంజ వైచుచునేయున్నది. కాంగ్రెసు ఏయేపనులను నిర్ణయించి ఆచరణలో పెట్టుచుంటే అవనులన్నిటిని యీజిల్లావాసులు వినయవిధేయతతోను భక్తి పూర్వముగను కాంగ్రెసుఆజ్ఞను శిరసావహించుచునే యుండిరి. నిర్మాకార్యక్రమవిషయములలో ఖద్దరాభివృద్ధినిగూర్చి యీజిల్లా మనఆంధ్రదేశములో మాడవచ్చిన మలంకరించియున్నది. ఒకప్రక్కను కులక్షతలను పెంపొందించుచున్న వారున్నను వాటి నన్నిటిని లెక్కజేయక మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానుసారము కాసనసభా ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను, సుమారు 12000 వేలమంది వోటర్లు వోటుజేసి, కాంగ్రెసు నకు గెలుపొందించిరి. వోటర్లుకాని యువకులు వందలకొలది మంది అన్నివర్గములవారిలోనుంచి యీప్రచారముచేసిరి. అట్టి యువకులును వోట్లనిచ్చిన వోటర్లున్న తప్పక కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా చేరి తమతమ గ్రామములలో గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములను పునరుద్ధరింపజేయుటకు పాటుబడవలెను. వెంటనే గ్రామస్థిరా జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘములను బలపరచి యీజిల్లానం తటినీ నొక వల యల్లికవలె కాంగ్రెసుసంఘములతో నింపుడు. ఆయాకాంగ్రెసుసంఘములద్వారా జిల్లాయొక్క అభివృద్ధిని కోరే నిర్మాక కార్యక్రమము అనగా ఖద్దరు, లైబ్రరీ, రాత్రి పాఠశాలలు, అస్పత్ర్యుతను తొలగించుట, రాత్రి పాఠశాలలు జాతీయవిద్య, హిందీభాష, మున్నగువాటినిన్నిటిని వృద్ధిపరచుటకు తగుదీక్షను బూనవలెను. జిల్లాసుపక్షమున నిలబడిన శ్రీయుతులు కాసుముగ్గి సర్వారాయుడుగారు బడిటి వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు వీరికి మోహములుచేత వోటిచ్చిన రమారమి 8 వేలమంది వోటర్లున్నమాడ దేశమునకు స్వరాజ్య సంపాదనకై పోరాడుచున్న కాంగ్రెసుసంస్థ జయమొందినందుకుగాను వారు సంపూర్ణ సానుభూతి జూపించి. వారుమాడ కాంగ్రెసులోచేరి యీజిల్లాకు కీర్తిని తెచ్చెదరుగాక! కాంగ్రెసునకు ఏపార్టీలులేవు. కాంగ్రెసుపైననే పార్టీలు ఏర్పడినవి. అటుల ఏర్పడుట దేశప్రజలకు హితవో ఆహితవో యీ ఎన్నికలవలన ఋజువైనది. కాంగ్రెసునకు వోటునియ్యని వోటర్లుగుని పనిచేయనివారినికాని కాంగ్రెసు ఎన్నిటికి వారిపై నెవమెంచవని తెలుసుకొందురుగాక! అట్టివారిని వినవోయముగా కాంగ్రెసులో చేరి సర్వర స్వరాజ్యస్థితికిరకు స్వరాజ్య వాదులతో తోడ్పడమని కోరుచున్నాను.

నిడవవోలు.

శనివారపు సుబ్బారావు.

కాకినాడలో బహిరంగసభ

పట్టణవాసులకును రామసోమయాజులుగారికిని

అభినందనములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, నవంబరు 21:—తూర్పుగోదావరిజిల్లాసంఘసభ్యులైనట్టియు నూరనముగ శాసనసభకు పట్టణముతరపున ఎన్నుకొనబడినట్టియు శ్రీ చానని రామసోమయాజులుగారిని అభినందించుటకు పట్టణనియోజకవర్గము ఆయనయందు చూపిన విశ్వాసగోచరములకు సదరువర్గమును అభినందించుటకును నిన్నటి సాయంకాలము 5-30 గంటలకు కాకినాడలో ప్రైవేట్ వెంటటెనలపతి పురమందిరమున తూర్పుగోదావరిజిల్లా సంఘయాజమాన్యమున పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. బారిష్టరు కాకుళవరపు శేషగిరిరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సంఘకార్యదర్శులైన శ్రీ దుర్గారామ నూర్యప్రకాశరావు, నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోశేట్రావుగారును ఎ. ఆర్. నాన్నస్వామయ్యగారును ఎం. ఏ. గారును యాప్రాతినిధ్యమును గురించియు ఎన్నికలలో జరిగిన విశేషములను గురించియు పట్టణము దేశము యీఎన్నికనుగురించి చూపిన ఆతురతయును వారి యుపసభ్య సములందు చెప్పిరి.

నియోజకవర్గమునకును రామసోమయాజులుగారికిని అభినందనములు చెప్పుచు నొక్కతీర్మానము సభాధ్యక్షునిచే నుపపాదించబడి ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

శ్రీ రామసోమయాజులుగారు

ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులు, ఈఎన్నికలలో జోట్లనిచ్చుటతో ప్రజలపరీక్ష అయిపోవునుగాని తనకు పరీక్ష ఎన్నుకొనబడిన తర్వాత ఉండునని యిదివరకే పెక్కుసార్లు సభలలో చెప్పి యుంటిననియు, తనకు కాలగ్రెసువారు అభ్యర్థిగా నియోజించినప్పటికీ కాలగ్రెసుచే చేయబడు ప్రణాళికను సరియగు పద్ధతులుగా నడిపించగలనో లేదోయనియు తనకు ఎన్నుకొన్నట్లుంటే ప్రజలను సంతుష్టిపరచగలనో లేదోయనియు ఫీల్ గగ్గియుండెడివాడననియు, శ్రీ టి.బి. సాంబశాస్త్రిగారికి పెర్మిషనువచ్చి అభ్యర్థినిగాని ప్రతినిధిగా శాసనసభకు వెళ్లి యుండినట్లుంటే యిట్టిభయమునకు శ్రమకు అనకాశముండదని యు సాంబశాస్త్రిగారి సానమున నండుటకు అర్హుడను అయినను కాకపోయినను, ప్రజలందు తనకు ఎప్పుడును గల అభిమానము ప్రజలు తనయెడల చూపించుచుండిన గౌరవాతీతమును ప్రజలయొక్క డిమాండ్లను- వీనింబట్టి ఎన్నికకు నిల్చుండుట కంగీకరించితి ననియు చెప్పిరి. “చిన్నప్పటి నుండియు సత్వమును ధర్మమును ఆధారము చేసికొనుటయు, ప్రజలకును దేశాభివృద్ధికిని పనిచేయుటయు నాయందుగల అంతరాత్మను భగవంతునే సాక్షిగా పెట్టుకొని పనిచేయుట అలవాటుచేసికొనియున్నాను. ఏ అంతరాత్మ అయితే నాకింతవరకును తోడై ప్రజాసేవ చేయించినదో ఆ అంతరాత్మయే ఆధగవంతుడే నేనును ప్రజాసేవ యిర్పాదుగా జేయు మాన్యమును చూపించి యుండెనని తలచియున్నాను. అట్టి ద్రోహమునే తేటబట్టుకొని నేను తమయందరసేవ జేయుటకు నిలువబడియున్నాను.” అని వ్యాధయభూత్యముగా శ్రీరామసోమయాజులుగారు చెప్పినవాక్యములు సభాసమరంజకమై సభలో నూతనవికాసము కల్పించెను.

పిమ్మట తమ యుపసభ్యసమునం దీయభిప్రాయముల చెలిచుచుచిరి. తనకు కాలగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థిగా పెట్టి ఎన్నిక జరిపినందువలన జనసామాన్యమును కాలగ్రెసునందు నెంత యభిమానము భక్తియుండవలసినదో లేనదో. ప్రజాప్రభుధము అత్యధికముగా జరిగినది. 1923 వ సంవత్సరము యీపట్టణమున అనుపమానమైన దేశీయమహాజనసభను జరిపినప్పటికీ లేజరిగిన దేశభక్తి, ఆవేశము, జాతీయభావము, అంతరాత్మయొక్క ప్రాదుర్భావము, యితర సుగుణములు యీయొన్నికయందు అంతపెక్కువగను కనిపించినవి. ఇంతమహాప్రభుధము ఉత్సాహము తనవలన ప్రజలలో కలిగినందులకు చాలసంతోషముగా నున్నదనియు, కాలగ్రెసుకొరకు మన్నించి కాలగ్రెసును విజయముగావించినందులకు ఆనందమునందులయు, చెప్పిరి. ఇంక ఎన్నిక లైపోయినవి గనుక ఇదివరలో గగ్గిన భేదములు ద్వేషములు కోపములు ఉద్దేశములు సంప్రదించుగా న శింపజేసి అందరును ఒకటైగా వికమత్వముతో నేర్పడి ప్రభుత్వమును లొంగదీసికొనుటకు సహాయభూతులు కావలసినదని హెచ్చరించిరి. ఏమహాసంధ్యవలన ఏమహాసంధ్యయొక్కపక్ష

దక్షిణాఫ్రికా స్థితి

ఆంధ్రానుగారిలేఖ

ఆంధ్రానుగారు డర్బనునుండి వచ్చినపిమ్మటనే యీ లేఖను వ్రాసిరి.

“నేనిచటికి వచ్చుట చాలమంచిదే యెనది. ప్రయాణమున స్థితిగతులలో చాల యిబ్బందిగానే యుండినను ఇప్పటికైన నేనిచటికి చేరగలిగినందులకు భగవంతునకు వందనము లావరించుచున్నాను. ప్రతినిధు లిచటికి వచ్చుటగా చాలవిషయములను పరిష్కరించి చక్కచేయవలసియున్నది గావున నే నహర్నిశలు యోచనాటిగా పనిచేయవలసియున్నది.

నేను ఫస్టువిన్యూలో 19 వ నంబరుగల సోరత్థిగారి గృహమున నివసింపియున్నాను. ఫీల్డ్స్ట్రీటులో 110 నంబరు యింటిని కూలగొట్టివేసిరి. ఆఫీసును పాశ్చాత్యులకు విక్రయించిరి. నేడు నాకు గొప్పస్వాగత మియ్యబడెను. రావతు సినిమాహాలోంకయను నేడు సాయంకాలము షార్తిగా నిండి పోయినది.

పగటిపూట కొంచెమైన తీగుబడిలేదు. అటుల జరుగు నని నాకు తెలిసియున్నది. ఇచట మనుచికములు చాల మెచ్చుగానున్నవి. భారతీయులలో చాలమందికి న్యూఫ్ సోకియున్నది. 100 కి 25 వంతున దీనివలన చనిపోవుచున్నారని. భారతీయుల ఆచారములు ఆఫరికన్లవలన పరిశీలనను గ్రోహింపబడిన వాయుచున్నారు. వెస్ట్ మిరు జోహన్నబర్గులో అనలంబించినవధికి యిప్పుడు నేనుగూడ నలంబింపదలచితిని. అందుకు మొదట నేను ట్రికాలనేయింజనీనిగాని ఏపని చేయుటకును వీలులేదుగాన నేను ట్రికాలనేయింజనీనిగాని. అటుపిమ్మట ప్రత్యేకఫలమునం దుంచబడిన భారతీయులను చూచుచుండుట కనునతి నియ్యనలేనని నైద్యశాఖాధికారి నాని అనునదిని బడసితిని. అది మొదలు ప్రతిదినమును భారతీయులను తావున కేగి వారినిచూచి మనశ్శాంతి కలుగజేయుచున్నాను. మేమందరమును కలసి ఆలోచించి భారతీయుల ఆరోగ్యకాల చేర్చవలెను. డాక్టరు సలహాప్రకారము పనిచేయుట కందరు సంగీకరించిరి. పని ప్రారంభమైనది. ఈపంజాబీ తెలియగానే ప్రతీకలనాడుగూడ మమ్ములను తిట్టుటగూడ ప్రశంసించ నారంభించిరి. అంతయును మంచికే సాధనమగుచున్నది.

ఇప్పుడు అస్థిరమయములను గూర్చియు బాగుగా నాలోచించి తెలుసుకొనుటకు నాకు తీరుబడి కలిగినది. విచారణ ప్రారంభమున లోపల ప్రజాసాధనము సధికముగా బడయగలిగితిమిని పత్రికలుగూడ అనుకూలముగానే వ్రాయును. అందువలన అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడును. అపరిశుద్ధములకు ప్రచేతములను కుట్రపరచుట మున్నగు కార్యముల నొనర్చునోమంచి అభిప్రాయము కలుగుచేగాని వేలకొలదిప్రజలూరక చేరి డిమాండ్స్ చేయు జరుపుటవలన మంచి అభిప్రాయము కలుగదని నేను భారతీయులకు బోధించుచున్నానుగాని వారికివిషయమును నచ్చజెప్పట చాలకష్టముగానే యున్నది.

అతి మరకుతనమువలన చివరకు అత్యధికమును మాంద్యము కలిగినచో నదియును అసర్ధక మేయగును. కావున ప్రజల ఉత్సాహబోధకములను సరియైనదారికి మరలుటవలసరమై యున్నది. భారతీయులపట్ల సానుభూతిగల పాశ్చాత్యులలోను త్రములగు వారితోగూడ నేనాలోచించితిని. “గతసంవత్సరమున భారతీయులు ఒకదినమున ప్రాధనాదులను హతబాహు జరిపియున్నారు. అందువలన దేశీయులకు మంచి అభిప్రాయమే కలిగినదిగాని ఎవరికిని ఆగ్రహము కలుగలేదు. భారతీయులు మంచివిని నే బాగుగా చేయుచున్నారని దేశీయులందరూను కలచిరి” అని సానుభూతిగల పాశ్చాత్యప్రముఖులుగూడ నా తెలిగించిరి.” అని ఆంధ్రానుగారు వ్రాసిరి.

మున నేను ప్రజాసేవ చేయుటకు నియోజింపబడితిని ఆ కాలగ్రెసు చెప్పినరీతిగా నేను వెళ్లవలసియున్నది. ఆకాలగ్రెసు ప్రజాసేవము నిమిత్తమై దేశోద్ధరము నిమిత్తమై ఎట్టి ప్రణాళికను కార్యవిధానమును యిచ్చునో దానిని నిశ్చయింపవలసినవాడను. ప్రణాళికను మార్చగల్గినవారు పరిశీలుతుల తగినట్లుగా కాలానుసరముగా ప్రణాళికలను మార్చుటకు మనదేశములో ఒక సంస్థయే తగినది కలదు. అదే కాలగ్రెసు. ఆకాలగ్రెసు గాని ఆకాలగ్రెసు అధికారమును పొందిన యితర కాలగ్రెసు సంఘములు గాని సిద్ధిగతుల ననుసరించికే చేయునట్టి, మార్పునట్టి ప్రణాళికల ప్రకారము మీకు ప్రతినిధిగా వెళ్తున్నను మీరందరును చేయవలసియున్నది. స్వలాభముల పెట్టుకొనక భగవంతుని సాక్షిగా నుంచుకొని దేశసేవ చేయుదునని మీతో మనవిచేయుచు, నాయెడలను కాలగ్రెసునెడలను చూపిన విశ్వాసమునకు అందరకును వందనము లాచరించుచు విరమించుచున్నాను.” అని చెప్పిరి.

రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగింపబడెను.

ఫీల్డ్స్ట్రీటు వీధిలోని యింటిని పడగొట్టి పాశ్చాత్యుల కమ్మివేసిరిని వ్రాయుటవలన నేనుకటింపయములు స్వరణకు నయ్యున్నవి. డిక్షిణాఫ్రికాలో మొట్టమొదట స్థిరపడిన భారతీయుల రక్షణలో నొకరగు హాశీ అబూబేకరు అహమదుగారు ఆఫీసును చిరకాలముక్రిందనే కాళ్ళకత్తులుకు (లాంగులీజు) పుచ్చుకొనిరి. దానిని అహమదుగారు దరిమలాను పార్శ్వమునం నీగాదికి హాపాయకారి కాలు (సబులీజు) కు నిచ్చిరి. ఆయన చనిపోవువరకును అది ఆయన యాదిననుండేయున్నది అది భారతీయులకు కట్టువలె నుండెను. ఇష్టాగోష్ఠి పథలిన్నియు నచటనే జరుగుచుండెను. అచటనే చాల ముఖ్యవిషయములు పరిష్కరింపబడెను. గోక్షేగా రచటికివచ్చినపుడు పగటిపూట నచటనే నివసించుచుండిరి. ఆంధ్రానుగారుగూడ పనిచేసిన స్థలమదియే. గనితులకును బీదలకునుగూడ నిలావనీదనిచ్చిర స్థల మదియే. అది యొక ధర్మకాలయనియే చెప్పదగినది. ఆకపులు వాయదా ముగిసినపిమ్మట దర్శనమ పట్టణసంఘమువారు దానిని మరల భారతీయులకు కొలుకీయ్యజాలమనిరి. దానిని విక్రయించెదమని ప్రకటించిరి గాని దానియందు బాగోతీయుల కధికముప్రీతి కలదని వారికి తెలిసియుండినను భారతీయులకు దానిని విక్రయింపగూడదనిరి. చివరకది పాశ్చాత్యులకు (యూ రో పి య ను లా) విక్రయింపబడెను. ఆవిషయమునే యిప్పుడు ఆంధ్రానుగారు వ్రాసిరి.

ఈసమయములో ఆంధ్రానుగారు రచట నుండుట గొప్ప యుష్మమే యగును మహాచికములు కలుగుట చాల దురదృష్టమే. ఏలనన దానివలన భారతీయులలోను పాశ్చాత్యులలోను బహుశుభముగా అందోళనము కలిగియుండును. పాశ్చాత్యులు కఠినపద్ధతుల నవలంబించుటయు భారతీయులు అసహాయులగుటయు తటస్థించియుండును. ఆంధ్రానుగారు వెంటనే తగిన యేర్పాటులను చేయుటవలన నీ యుపద్రవము తిప్పిపోయినది.

ఈఆఫ్రికాలోపటి అట నుండుటవలన భారతీయుల కనుకూలము కలుగుట కవకాశముకలదు. సమావేశమువలన సధికమగు మేలు కలుగకపోయినను వారు శాంతిముగాను న్యాయముగాను ఆలోచించుటకు తగిన పరిస్థితులను ఆంధ్రానుగారు కలుగజేయుచున్నారు.

సర్ మహమదు హబీబుల్లాగారు మున్నగు ప్రతినిధి సంఘమువారి బాధ్యత అత్యధికము. భారతీయులందరకును వారికి బాసటయ్యెయ్యున్నారు కావున మేలే గలుగగలదని మన మాశింపదగిన (మో. క. గాంధీ. ఎం.ఎం.డి.యూ 18-11-26)

మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో

నూలు వదుకుట

మ్యునిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులు మున్నగు స్థానికసంఘముల పరిపాలనక్రింద నున్న పాఠశాలలో జరుగుచున్న తంతుక రణమునుగూర్చి నాకు పరోక్షముగ వార్తలు తెలియుచున్నవేగాని సంఘములవారి ద్వారా తెలియుటలేదు. అసంఘముల అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు మున్నగువారిలో నెవరైన ఎం.ఎం.డి.యూ పత్రికను చదువుచున్నచో వారు సరియైన లెక్కలను సమాచారమును తెలుపుమండ కోరెదను. (మో.క. గాంధీ, ఎం.ఎం.డి.యూ, 18-11-26)

భీమునిపట్టణము

(కందుకక్రీడల పంచెములు)

మాపురమున 18-11-26 వ తేదీనుండియు “L. V. R. Memorial Badminton Tournament” అను పేరున కాస్తాపోలిటను క్లబ్బువారిచే కందుకక్రీడల పంచెములు నెలకొల్పబడి జయప్రదముగ జరుపబడెను. ఈ పంచెములు మాపురమందలి టీములకొకే యుద్దేశింపబడినవి. కాని వారికితరులగూడ సాహాయ్యము చేయవచ్చునని నియమమేర్పలుపబడెను. స్థానికములగు నాలుగుతెగలు పంచెముతో పాల్గొనినవి. ప్రతి యుద్దయము విషయ పాఠశాలయావరణమున నాలులు జరుగుచుండెను.

పోటీచేసిన కొన్ని తెగలకు మాత్రము విశాఖపట్టణమునందలి “భారతభాను” ఇత్యాది సంఘములవారు సహాయరమై చిచ్చి చక్కని యాటను ప్రదర్శించిరి. 20-11-26 వ తేదీ శనివారమున తుదియాటలు జరిగెను. ఆయాట బోధనాపాఠశాలా విద్యార్థులకును, K. A. V. N. రాజా సంఘమునకును జరిగెను. అందుఁ దుది, రాజాసంఘమువారే గెలుపొందిరి. జయము గాంచినవారికిఁ జక్కని రజితపాత్ర మొకటి బహుమతి చేయబడెను. ఇంతియగాక యాటలో చాకచక్యము వహించియు త్యాగకరముగ నాటను జూపించిన బి అప్పారావునకు, మ. రా. శ్రీ. కే. వెంకయ్యనాణుడుగారు ప్రత్యేకముగా స్వర్ణ పతకము బహుమతి చేసిరి.

ఈ పోటీ పంచెములు జయప్రదముగాను నిర్విఘ్నముగాను జరుగునటుల ప్రోత్సాహము చేసి క్రీడ వహించి పనిచేసిన సంఘ సభ్యులగు మ. రా. శ్రీ ఫీల్డూనా అనంతరావుగారు రెండు సంప్రసాదములు. (“పురవాసి.”)

ఎన్నికల విజయము

కాకినాడ సభ

(స్వీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, నవంబరు 22:—ఎన్నికల సాయంకాలము 5.30 గంటలకు కాకినాడలో పురపాలక మండలమున అత్యుత్సాహంతో గొప్ప బహిరంగ సభ కాంగ్రెసు యజమాన్యమున జరుపబడినది. నాలుగువేల జనమువరకును సభయందు గలరు. అందు యితర తాలూకాల ప్రముఖ రైతులును కాంగ్రెసు ప్రచారకులును అభిమానులును చాలమందిగలరు. శ్రీయుత బులుసు సాంబయ్యగారు సభాధ్యక్షతను వహించిరి. వారి స్థానమునకు ప్రక్కల నూతనముగ నెన్నుకొనబడిన కాసనపట్నం శ్రీ చాపలి రామసోమయాజులు, బిక్కిని వెంకటరత్నం, కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు ఆసీనులైరి. శ్రీ కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు జాతీయగీతములు హృద్యంగముగా పాడిరి.

అధ్యక్షుడు

ప్రారంభోపన్యాసమును చేయుచు నీ సమావేశము విజయోత్సవమనిరి. కాంగ్రెసుపక్షమునారు వారికి గొప్ప విజయమును చేకూర్చి వారిని కాసనపట్నం పంపుచుండుట రాజ్యాంగమునకు తోడ్పడినదిమింబులకు కాదు. ఈ కాసనపట్నం ప్రజలకు ఆచుటి విదేశీ రాజ్యాధికారము యావత్తును తీసివైచి స్వరాజ్యమును ప్రజారాజ్యమును స్థాపించుటకు పెట్టిన ఈ విధానము మొదటిమెట్టు. ఇంగ్లండును మొత్తము ఇంకను ఇకముందు ఆనేక సమస్యలు రానున్నవి. వాటిని పరిష్కరించుటకు దేశములో పెద్దలు ఆలోచించుచున్నారు. రాజ్యాంగమునందలి క్లిష్టసమస్యలన్నియు ఆలోచించబడును. డిసెంబరులో గౌహతీ కాంగ్రెసు జరుపబడును. అప్పుడు నూతన ప్రజాశక్తి పద్ధతులు నిర్వహించబడును. ఆ కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను యెల్లరును శిరసావహించి పనిచేయువలసియున్నది. ఈనాడు కాంగ్రెసు పతాకముపై ఎంత దిగ్విజయమును గలుగజేసినాలో అందులకు కారణము రాత్రింబవళ్ళకు ఆనేకమంది దేశభక్తులు (వారిలో కొందరిచటికినచ్చియు యున్నారు.) ప్రబోధముజేసి పనిచేయుటయే. కాంగ్రెసుపక్షమున జిల్లా ప్రజలందరకును దేశభక్తులకును ఆనేకవందలను లభించుచున్నానని అధ్యక్షులు చెప్పి పట్టణ ఎన్నికయందును జిల్లా ఎన్నికలందును జరిగిన తీవ్రప్రచారమును గురించియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకును షాటిదారులకును ఓట్లలో వచ్చిన ఆశ్చర్యకరముగ అధికభేదమును గురించియు అంకెలతో వివరించిరి. కాంగ్రెసునకు ప్రతిపక్షముగ నుండినవారి నందరిని కాంగ్రెసుపంపుముగనికీ నమ్ములాగున, తమ సామ్రాజ్యత్వమువలనను సహనమువలనను ఓరిమినవలనను ప్రయత్నించవలెను.

శ్రీయుత నీలకొండ వెంకటరత్నంగారు (నీతానగరం రైతు) ప్రజలమున నుపన్యసించుచు తాలూకాలవారందరును ఇట్టి మహావిజయమును కాంగ్రెసునకు జరుగజేసినందుకు అందరిని అభినందించిరి.

శ్రీయుత మధూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు (కాంగ్రెసు పత్రికా సంపాదకులు, నీతానగరం) ఎన్నికలలో వెంకటరత్న నాయుడుగారుచేసిన ప్రయత్నములను చెప్పి ఏ కుతంత్రములకును లోబడక ప్రజలందరును కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవము ద్విగుణీకృతముచేసి తమవిధిని నెరవేర్చుచుండుట అభినందించిరి.

శ్రీయుత కళా వెంకటాపుగారు (జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, అమలాపురం) కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నలుగురి తొగ శీలతయు ఇతర సుగుణములను గంభీరోపన్యాసమునందు విశ్లేషించి ఇట్టి త్యాగధనులకు కాంగ్రెసునకు గడించి సామ్రాజ్య కాసన సభకును మద్రాసు కాసనసభకును పంపుచున్నందులకు త్వరితగతినీ స్వరాజ్యస్థాపనముచేయగలరని విశ్వసించుచు ఇకముందెప్పుడును అందరును కాంగ్రెసునకు అండయై సదా బలమును గలంగ జేయుచుండవలెనని గోరిరి.

శ్రీయుత పునులూరి కోనండరామయ్యగారు (పోలవరం ఆశ్రమవాసులు) తాను ఈ ఎన్నికలలో తలపడుచున్నానని చూచినదానిని చెప్పిరి. యేజన్న ప్రాంతములన్నియు శ్రీయుత చేచియ్యం సోమయ్యగారు ప్రచారముచేయుచుండెడిందు, కాంగ్రెసు ప్రబోధము చక్కగా జరిపించిరియు, అందువలననే యేజన్నలో దాదాపుగా అన్నివోట్లను ఈపర్వాయము కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వచ్చుటకు కారణమయినదనియు ప్రజలను గెలుపొందిన అభ్యర్థులను అభినందించుటయే గాక ముఖ్యముగా ఆపజయముపొందిన అభ్యర్థులను వందనపూర్వకముగా కొగ నడవనగా వారును కాంగ్రెసునకు అడ్డుతలక సానుభూతితో వర్తింపవలసినదనియు అందువలన దేశభివృద్ధికి మేలనరించిన వారగుదురనియు ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు (కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలర్, జిల్లా కాంగ్రెసు కోశాధిపతి) ఎన్నికల సందర్భములను జెప్పుచు సభ్యులను గంభీరోపన్యాసమున హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత నడిపల్లి సుబ్బరాజుగారు (అమలాపురం యూనియన్ చైర్మన్) కాంగ్రెసుయొక్క దిగ్విజయమునకు తమ సంతోషమును తెలిపిరి.

శ్రీయుత నూరిన సుబ్బారావుగారు (గోపకాయలపల్లి రైతు) తనయొక్క వందలములు ముఖ్యముగా శ్రీయుత కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారికి చెప్పవలసియున్నాడనియు అందుకు కారణము ఆయనబంధువులు, కులకులు, స్వమంబుల బలుమందివారు ప్రతిపక్షులై వచ్చి చెప్పినప్పటికిని ఆయన అట్టి కష్టతమమైన పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు నీలుపు నాలకించి అభ్యర్థిగా నిలబడి సంతోషము కలిగించిరియు చెప్పిరి.

శ్రీ కాండ్ల వీరన్నగారు (రాజమండ్రితాలూకా) బిక్కిని సోమయ్యగారు (రాజోలు) చేచియ్యం సోమయ్యగారు (పోలవరం) ఎన్నికలలో చక్కగాపనిచేసినందున వారిని మాడ తమ యభిప్రాయమును జెప్పుచు అధ్యక్షులు కోరిరి. కాని వారు సభలో ఆసనుయమన దేశభావలయో నెహదీయటయో తలపించినది.

శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు (చిత్రరంజన్ పత్రిక సంపాదకులు) స్వల్పములతో తమ సంతోషమును తెలియచిరి.

శ్రీయుత నృసింహదేవర సత్యనారాయణగారు (ఆలమూరు) ఈ ఎన్నికలవలన నూతనమొకటి నేర్చుకొనదగియున్నదనియు, అది ఏమన ఈశాంజులలో వ్యక్తులకు స్థానము లేదనియు, సంఘములకు, పక్షములకు స్థానముండుననియు కాంగ్రెసు సంస్థకు ప్రజాబలము ఉండుటచేతనే ఇట్టి విజయము చేకూరెననియు, నేరోద్ధరణకై నిలువబడుచున్న కాంగ్రెసునకు తమ బలమును నేరించుట ప్రతివారి విధియనియు సహోపన్యాసమును గావించిరి.

శ్రీయుత పులవర్తి భీమశంకరాగారు (కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ్యుడు) శ్రీయుత మొలగంటి తిరుమలరావుగారును సహోపన్యాసమును గావించిరి. దేశబాంధరి గుర్రాసినట్లున్నుగారు తమ యుపన్యాసమునందు మంత్రిపదవుల వాళించి డెబ్బ గడించుటకంటే ముఖ్యమైనదని బ్రతుకుట మంచిదని నుడిచి ఈ విజయోత్సవముతో తృప్తికొండక యెల్లరును నూనబడికి ఖద్దరుధారణమును చేయవలసినదని బ్రతినూలుకొనెను.

శ్రీయుత కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు (నూతన కాసనసభ్యుడు) ఉపన్యసించుచు ఈసభ యిన్నివేల జనముతో నిండి కన్నులపండువగా ప్రజల యుత్సాహము ప్రకటింపుచున్నందులకు తమకు పరమసంతోషములయ్యదనియు ఇప్పుడు డిక్టేడ్ మాట్లాడినవారిలో రైతులు ఇతరులు భీత్యముతో పనిచేసినవారైనప్పటికిని తమయొక్క పనిని యేమియు చెప్పక స్వల్పముగ విడిచిపెట్టియుండిరి. ఇట్టి భీతులు ఆనేకమంది ఇంకను పనిచేయుచుండిరి. వారందరికిని కూడ వందలను లభించియున్నాడు. నేటిసమయము మిక్కిలి సంతోషదినముగా చెప్పవలెనని గాని మాకు (కాంగ్రెసు కాసనసభ్యులకు) చాల భయముకలంగజేయుచున్నది. దైవముఖముచూచి మేము మీపక్షముగ గట్టిగ పనిచేసెనను నాదే శివతో సంపించినందులకు, మీరు ఏ యుద్ధేశ్యముతో నుమ్ములను పంపించుచున్నాలో దానిని సంపూర్ణముగ నెల్లు నిర్వహింపగలమోయని భయముగల్గుచున్నది. అయినప్పటికిని మనకందరకును నాయకత్వము వహించి యిచ్చుట అధ్యక్షులనుపొందిన మహాత్మాగారి పురస్కరించుకొని మేము నడుచు బూనుచున్నాము. కాంగ్రెసుయొక్క విధానము, పద్ధతి, ఆజ్ఞాపకారము వెళ్లవలసియున్నది కాని అందులకు విరుద్ధముగా వెళ్లజనదు. ప్రభుత్వము నెదిరించి ప్రజా హక్కులకై కాసనసభలో షారాడును ముగాని మేము చేయుచుట్టి కృషికి నెనుకబాము ప్రజలు ఇవ్వవలసియున్నది. తంజావూరులో జరిగిన సెటిల్ మెంటు ప్రశ్న వంటిది ఇక్కడ వచ్చినప్పుడు అందులకు సంబంధముగా ప్రజలు కూడ తమయొక్క నిరోధమును అవలంబింపవలెనని సత్యాగ్రహమువలన చూపుచున్న చిహ్నమునను తామందరూ ఒక్క స్వల్పవిషయముచేయవలసినదని కోరుచున్నాను. నూనబడుటయు, ఖద్దరు ధరించుటయు చేయవలెను. ఇంతమాత్రము జిల్లా ప్రజలు చేసినయెడల మాకు ధైర్యముగానుండును మాకు వెనుక ప్రజాబలము బాగాయున్నదని భీమాతో కాన్సులు న్యవేశనముందు మేము ముందంజపెట్టెములకు తోడ్పడినవారగుదురు. గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పినరీతిగా నాకును ఖద్దరు ధారణయందు సంపూర్ణవిశ్వాసముకలదు. ఇంత స్వల్పవిషయము ప్రజలందరు చేయుచో స్వరాజ్యస్థాపనమును క్రమముగ చేయగల్గుచుము. ఈఎన్నికలలో ఎవరికన్న వోట్లవచ్చినవని వోట్ల అంకెలను లెక్కచూచుకొనుటకు బదులుగా ప్రజలు నూలనడుకుచు, ఖద్దరు ధారణమును విరివిగా చేయుచున్నందువలన విదేశీపట్టు దిగువతి లెక్కలు ఎంతతగ్గుచున్నవోయని లార్డు బర్రెను మోడ్చుచు

కొనగలిగేటట్లు మీరందరూను చేయవలసియున్నది. తరువాత మీరందరూను కాన్సులులో జరుగుచున్న సంగతులను నేర్చుకొనుటయు ఇతరులకు చెప్పటయు చేయవలసియున్నది. మంత్రిపదవులు అంగీకరించుట విషయమే కాంగ్రెసు ఇచ్చు ఆజ్ఞాప్రకారము వెళ్లకతప్పదు అని స్వామి నాయుడుగారు తమ యభిప్రాయమును తమ యుపన్యాసమున సెలవిచ్చిరి.

శ్రీయుత బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు (కాసనసభ్యుడు) తమ యభిప్రాయములను జెప్పుచు ఈపర్వాయము ఈ జిల్లా వారు కాంగ్రెసుపక్షమున తమకు నొక్కరినే గతినారివలె పంపకుండ మరెవరితో పంపుచుండుటవలన మునుపటికంటే మరింత భారము తమకు తగ్గినదనియు వారిద్దరును ఎల్లు నడిచినచో అల్లు వారి అడుగులలోనే వాళ్ళును సంసిద్ధుడైనయన్నాననియు కాంగ్రెసునకు తాను ఇచ్చిన ప్రతిజ్ఞాపాతము ప్రకారము నడచుకొందుననియు నూటికి 70 మంది కాంగ్రెసునకు వోట్లచ్చిరనగా ఈ నూటికి 70 మందియు అసలేక కాంగ్రెసు మనుష్యులని బుజువుచేయుటకు ఖద్దరును ధరించవలసినదనియు అప్పుడే నిశ్చితమైన కాంగ్రెసు బల మేర్పడుననియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత చాపలి రామసోమయాజులుగారు (నూతన కాసనసభ్యుడు) తానిదివరకు పెక్కుసార్లు చెప్పినదే మరల తమ రందరకు చెప్పుచుంటినినియు, రాజకార్యధునికమైన బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు ఒకప్రక్కను, రాజకీయ రంగరంగమున అరిలేరిన కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు వరియొకప్రక్కను ఉండి ఒకరొకచెయ్యిని, మరియొకరు రెండవచెయ్యిని పట్టుకొని తనను తీసికొని వెళ్లుదురనియు, నమ్ముచున్నానని సంతోషముతో చెప్పిరి. పట్టణముందలి ఎన్నిక సంబంధములన 1928 సెంట్రాల్ ఇక్సాక్ష కాంగ్రెసు జరిగినప్పుడు బతులేరిన ఉత్సాహము, ఉద్రేకము, దేశభక్తి, మహాభీతియభావము మరల చూపట్టి నందున చాల సంతోషముగానున్నది. పరలంతయు జిల్లాలోని గ్రామములను చూచుకొని రాత్రినసరికి పట్టణ సభలలో ప్రబోధము నిమిత్తము శ్రీ బులుసు సాంబయ్యగారును తక్కిన వారును వచ్చి పనిచేసినవారికిని పట్టణమునందు చాలమంది దీక్షకరిని కాంగ్రెసుయొక్క జయమునకై పనిచేసినవారికిని, పట్టణమునందలి ఓట్లయిన శ్రీలంధనును చూచి ప్రతివారికిని ప్రబోధముగావించి ఈ విజయమునకు తోడ్పడిన ముఖ్యమగు దువ్వాది సుబ్బయ్యగారికిని తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించిరి. ముందు కార్యక్రమమున్నదయిన మంత్రిపదవులు అంగీకరించుటయూ కాదాయన విషయమున ప్రస్తుతిములో ఏమియులేదు. ఏయుద్దేశ్యముతో కాసనసభల నిర్వహణముచేసి యుండిరో అది గుర్తించుకొనవలెను. భారతీయుల కనీసపు, కోర్కెకొరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరముపంపగనిదే అట్టి ఆలోచనలకేమియు లాభలేదని తమ యభిప్రాయమును జెప్పిరి. ఖద్దరుధరించుట స్వదేశసత్త్వమును ధరించుట అదియొకమతము క్రింద పెట్టుకొనవలసియున్నది. అన్నివస్త్రములకు లోబులేని ఈ దేశములో వస్త్రమునకై విదేశముపై నాధారపడుట చాల విచిత్రముగా గన్పట్టును. పరుసెనిమిది పంలు నుండి నేను స్వదేశ సత్త్వమును తప్ప మరెయొకటి వాడుటలేదు. ఇప్పుడు ఖద్దరు తప్ప మరెయొకటి దగ్గరకువచ్చిన ప్రాణకంటకముగా దోచును. అది ఒక ఆలవాటుగా చేసికొనవలసియున్నది. అవిధముననే మనదేశములో జ్ఞానసంపత్తియును, సాహిత్యమును, ఇంకను ఆనేకములు కలవు. ఇవిన్నియు నాదేశములోనివని నా స్వంతమనే యుద్దేశ్యముతో అభిమానముచూచుకొనరుచున్నాను.

అధ్యక్షులైన సాంబయ్యగారు సభను ముగించుచు భారతీయులమునందు ఆలజ్ఞనునకు ధర్మాధర్మవిచక్షణయందు పట్ట సంజ్ఞాములు కలెవో అట్టిరీతిగా నేడును కాంగ్రెసు కాసనసభ్యులకు కొందరికి సంజ్ఞాములు కల్లుచున్నవియు, భగవద్గీతలో శ్రీ కృష్ణభాగవాదుడు చెప్పినరీతిగా కాసుసంకల్పంబై తమైట్టి కార్యమును అనగా కర్మయొక్క ఫలము ఎవేక్షయకుండా ధర్మాధర్మ విచక్షణజేయవలెననియు, కాంగ్రెసుచేసిన ప్రజాశక్తిలో నీజమే అదియనియు ధర్మనిర్ణయము ప్రజలందరుచేరి చేయవలసినటువంటిది గాన అట్టి నిర్ణయము ఆస్వాములో కాంగ్రెసు మహాసభ సమావేశమయినప్పుడు కాగలదనియు, భారతీయుల కనీసపు కోర్కెకు బ్రటిషు ప్రభుత్వము సంకట్టికరమును జనాబు ఇన్వెంటికలము ఇట్టి ఉద్యోగాంగీకార ఫల స్వల్పకు స్థానములేదనియు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా అట్టిపనియేదీయు ఇప్పుడు జరుగదనియు చెప్పిరి. నీతానగరంలో మధూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు సత్యాగ్రహశ్రమమును ప్రచురించుచున్న కాంగ్రెసు పత్రిక తీవ్రమైన ప్రబోధము జిల్లాయందు గావించి మార్కా వెంకటరత్న నాయుడుగారికి ఆగజయము కలిగించిన దని రెడ్డినాయుడుగారు దానిని ప్రచురణకానుంచి రూపుమాపెదనని చెప్పినారనియు, అట్టి చక్కని నేనడేయుచున్న పత్రికను ఎవరును ధ్వంసముచేయజేరనియు ప్రజలందరూను దానిని జనవ్రతు సంపూర్ణ సహాయముచేయవలసినదనియు ప్రజలను హెచ్చరించిరి. ఆపత్రికను ఇంకను చక్కని ప్రబోధకరమును అభివృద్ధులను గావించి నడిపించవలసినదని పత్రికాధిపతులను హెచ్చరించిరి.

అత్యుత్సాహముతో సభ రాత్రి 9-30 గంటలకు ముగిసెను.

అనంతరకర్తవ్యము

(భార్యయ్య)

కొలదివలెను అన్నియు ముగియగలవు. అన్ని రాష్ట్రములందును కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేరినవారే అధిక సంఖ్యాకులగు ఎన్నికల బడెదరను నూచనము కనుపడుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు భగ్యపతి కౌండరు యిద్దరయినను ప్రజాసామన్యమునకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను పట్టుదల విశ్వాసము భిక్షాసము ఎంతమాత్రము క్షీణించలేదనీయు, భారతదేశ విమక్తి కాంగ్రెసుద్వారా జరుగవలయునని ప్రజలు విశ్వసింపజేసినందున స్వచ్ఛమగుచున్నది. ప్రజలు ఈవిధమున స్వచ్ఛమగు నిర్ణయమునకును కట్టుకొని ప్రభుత్వమువారు తమవిధానమును మార్చుకొనక జాతీయభివృద్ధిని నిరోధింప ప్రయత్నించరా అనుప్రశ్న ఏర్పడుచున్నది. సాధారణజనమును పట్టిచూచి ఇంగ్లండులో అధికారమునందున్నవారితల మనకెట్టి లాభముకలుగదని గట్టిగా చెప్పవచ్చును. వింటరుటన్ ప్రభువుగారు 'దేవుని పర్యటన' మొదలై ఇంగ్లండునకు తిరిగి పోవచ్చును. మునుపడు ప్రభువుగారు ఒకసారి ఆంగ్లాము ముఖ్యమంత్రిని నిరాదరణ ప్రకటించినప్పుడు, కాని మనదేశపు సిద్ధిని కల్పింపజేసిన కాంగ్రెసు మనదనువిషయము గుర్తించుట భాగ్యము. అధికారము వలలకొనుట కేరళమాత్రము ఇచ్చయినది. అధికారవర్తనమువారి చేతులనుండి అధికారములను కొనుట కి తనకే సామర్థ్యములను మనము సంపాదించుకొనవలెను. స్వీకలయందు విజయముగాంచినంతమాత్రమున సంతోషించుట చెదిరవలదు. ఎన్నికలవిజయము తీర్చిదిద్దవలయును, కేంద్రపాలనపని యంతయు అట్లే నిలవియున్నదను విషయము మరచుట ఆత్మవిశ్వాసకరము. ప్రజలయందు విశ్వాసములుగల వారే పరినియు నున్నది. విదేశ ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటింప వలయునని కాననసభలయందు చేయు పనికన్న వెయ్యింతలు అధికమునది. కాననసభల వెలుపల చేయవలయును. ఎన్నికల ప్రచారముల్ల సామాన్య ప్రజలయందు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులపై గౌరవము ఏర్పడినది. మిగుల స్వల్పమైనది ప్రజలయందు. సంపదన మే ప్రజలయందునని సంవత్సరముతయు ఆందోళనము కొనసాగించవలయును. కాంగ్రెసు ఆదర్శము నెరవేరవలయునని కాననసభలయందు గానింపవల కృషికిని కాననసభల వెలుపలగానింపవల పనికిని అవిచ్ఛిన్నమును సంబంధముండకలేదు. ఎన్నికలు ముగిసినవిచ్చుట ఈవిషయముల నన్నిటిని నాయకులు గమనించి తగు కార్యవిధానమును నిర్ణయించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఎన్నికలు - ఆంగ్లేయుల ఆశ్రయ

ఎన్నికలసందర్భముగ ఆంగ్లేయులను వోటర్లు ఆశ్రయపొందుట గమనింపఁగల విషయము. కలనలు క్రాఫ్టుగారి ంభోరోపనాగములు సంస్కరణముల వంక ఆంగ్లేయుల హృదయములను ఆకరింపజాలక పోయెను. జెంగాలులో ఆంగ్లేయులకు ప్రత్యేకింపబడిన ఏకానమునకుకూడ పోటీలేకుండెను. ఇంగ్లాష్ట్రా కాననసభలో ఆంగ్లేయులకు 16 స్థానములున్నవి. కాననసభ్యులగుండెద మది 16 మందిని అంగీకరింపజేయుట ఆంగ్లేయుల సంఘమునకు కష్టకార్యమయ్యెనని చెప్పవచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్రములో విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు జరిగి ఎన్నికలలో ఆంగ్లేయులు ఎట్టి శ్రద్ధవహించలేదనియు వోలు ఇచ్చిన ఆంగ్లేయుల సంఖ్య అతిస్వల్పముగ నుండెననియు తెలియజేయుచున్నది. ఆగ్రాలో 5 మంది ఆంగ్లేయులు మాత్రమే కంటినిచ్చిరి. ఆంగ్లేయులు చదువురానివారనియు, వోటువిలువవారికి దెలియదనియు చెప్పుటకుపిలువెదరు. ఇంగ్లండులో జరుగు ఎన్నికలయందు విరింతశ్రద్ధవహించునదియు. ఈదేశపు ఎన్నికలలో ఎట్లుశ్రద్ధవహించుచున్నదియు చూచిన ఒకవిషయము స్పష్టమును. సంస్కరణములు కేవలము ఆదంబరములనియు ప్రభుత్వమువలన ఆంగ్లేయుల హక్కులను తప్పక సంతృప్తిపెదరనియు వారికి తెలియును. భారతదేశమునందలి హక్కుచట్టమును బలపరచుట వారువారు ఎక్కువగా పనిచేయుచున్నారు. కేవలము వాదప్రతివాదములు జరుపుటకై ఏర్పడిన ఈ కాననసభల ప్రతినిధులందరియు, అందుచే ఈకాననసభలంతమొదలపరుచుననియు భారతీయులు ఎన్నికలవిషయమై శ్రద్ధవహించుచున్నారు. ఈవిధమున సంస్కరణముల విలువ ఎంతకుదిగినదో గుర్తించవలెను. (భార్యయ్య)

ముగ్గురు స్త్రీల హత్య

ఒకరికి గాయపడుట

అహోబిందు, నవంబరు 28:— అహోబిందు పోలీస్ కాకేడు ముగ్గురు స్త్రీలను హత్య గావించి ఒకరికి గాయపెట్టెను. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారి

ధర్మము

(ట్రీబ్యూను)

భరిదుర్మార్గులలో దేశబంధువాడు నిర్ణయించినవారలు సభలమగునంతవరకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఉద్వేగముల నంగీకరింపబడలేదని మా అభిప్రాయముకాని జెంగాలు ముఖ్యపరగ జాలయందువలె మద్రాసునందుకూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివర్గ మేర్పడకుండునట్లుగనే పనిచేయుట గష్టప్రదమని నమ్ముచున్నాము. రెండువరులనిర్ణయించి ఆవరుకుల నంగీకరించినవారికి తోడ్పడవలయును. స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆమోదించువిధమున ప్రజాయోజితాభివృద్ధిని పరిపాలనవలయుననుట మొదటిదరదు. ప్రభుత్వాయోజితాభివృద్ధిని పరిపాలనము విషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారు అనలంబించవలసిన విధానమును మంత్రులుదప్ప మిగిలినవారి అనుచరులందరు ఆమోదించవలయును. స్వరాజ్యపక్షమువారు సంపూర్ణ ప్రతిఘటన విధానమును వదులుకొనియుండుటచే ఏర్పాటు ఉత్సాహమైనదని నమ్ముచున్నాము. రిజర్వర్డు కాకాధికారులు తమవిధానమును మార్చుకొనకున్న కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణమున ప్రతిఘటనను కొనసాగింపవచ్చును. మద్రాసునందలి స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఈసలహా కొనసరుచున్నాము. ఇతర రాష్ట్రములందుకూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు అధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నికలబడిన ఈనూచన ననుసరించి పనిచేసిన లాభకరమని అభిప్రాయపడుచున్నాము.

కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు

శ్రీమాను యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

మద్రాసు రాజధానియందలి అన్ని భాగములందును దేశీయమహాసభ నిర్ణయమును ఉత్సాహముతో ఆచరించిన కాంగ్రెసు నాయకులను ప్రచారకరులను, దేశీయ మహాసభపక్షమున సంతోషముతో ఆభినందించుచున్నాను. ఈవిధిని కలయందు విజయముగాంచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను అభినందించుచున్నాను. కాననసభయందు జాతీయ ఉద్యమమును కొనసాగించు విషయమై పేరు యధాశక్తి పాటుపడెననియు వీరి ప్రయత్నములు సఫలమగుననియు నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపై అభిమానముచి కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడిన రాష్ట్రమునందలి వోటర్లు కాంగ్రెసుపక్షమున కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను. తమిళనాడు, ఆంధ్రదేశము, కేరళము, కర్ణాటకము సమనగరప్రతినిధులను సంపాదించినవి, ఈసంతోషముయమున కొన్ని జిల్లాలయందలి ఆధానింగరమున ఫలితములగుంచి ప్రస్తావించుట ఉచితముకాదు. చెన్న నగరపువోటర్లు, చెంగల్పట్టు, తూర్పు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల వోటర్లు అసెంబ్లీ నియోజకవర్గముల వోటర్లు తమిళనాడుయందలి మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముల వోటర్లు ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులగుచున్నారు. కడచిన మంగళవారము బుధవారము చెంగల్పట్టు కంచి ప్రజలు నాకును నామిత్రులకును యొసగిన గొప్ప స్వాగతమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను. 150 సంవత్సరములు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దేశమున మేలు కలుగజేసికోలేదోగాని ఈ 5 సంవత్సరములు జస్టిసుపక్షమువారు అధికారులు గావించిన అక్రమపరిపాలనను ప్రజలయందు తీవ్రమున సంచలనము కలుగజేసిన దని చెప్పవచ్చును. ఈఎన్నికల ఫలితము ప్రజలకు ఒకవిధమున సంతోషము కలుగజేసినది.

కాంగ్రెసు విజయమునకు అభినందించుచు ఎన్నియో లేఖలు తంతివార్తలు వచ్చినవి. వీటి కన్నీటికి వేరువేరుగ జవాబు వంపజాలనందుకు చింతించుచున్నాను. నిన్న రాత్రి కంచిలో నేను చూచిన గొప్ప ఉత్సాహము ప్రజలయందు కలిగిన అద్భుత జాతీయప్రబోధమును స్పష్టపరచుచున్నది. ఈఎన్నికల ఫలితముల ఈవిధమున అనుకూలమగునందుట భగవద్విధియమని చెప్పవచ్చును. భర్తముకడకు విజయముగాంచుట తృప్తిము. నున జాతీయ సాంప్రదాయములనునందరించి ఈవిజయోత్సవ సమయమున వనము గెలుపొందితి పని గర్వపడక అన్నియుండవలయును. ప్రజలయందు దైర్యము, విశ్వాసము, అన్యోన్యము వ్యాపించుటకై పాటుపడ మన మందరము పూనుకొనవలెను.

తిరిగి వ్రేల్లు సాగుట

రంగూను, నవంబరు 28:— రంగూను మాండ్రేం ముఖ్య లైన్ పాడయి నెలరోజులైనది. ఇప్పుడు ప్రయాణ సౌకర్యములన్నియు ఏర్పడినవి. (అ. ప్రె.)

అహోబిందు, నవంబరు 28:— రాత్రి 10 గంటలకు చార్జి వహించుటకు వచ్చియున్నాడు. పరీ నిలియం మారిగు గారికి, డిసెంబరు 1 వ తేదీన చార్జి వహించును. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

పార్టీల బలాబలములు

కలకత్తా, నవం 24:— బెంగాలు శాసనసభలో సమత్తము 140 అందులో నామిక బెడనభ్యులు 26గురు, 18 మంది యూనియను ఆంగ్లో యిండియనులు 99 గురు ఎన్నుకొనబడు సభ్యులు. ఇదివరకే ఎన్నుకొనబడినట్లు 18 మంది ఆంగ్లో యిండియనులు యూనియనులుగాక తక్కినవారిలో 44 నియోజకవర్గములనుండి ఫలితములు తెలిసెను. వారిలో 18 మంది కాంగ్రెసువారు, ముగ్గురు రిస్సాంసీవు వారు, స్వతంత్రులు 6 గురు, 18 మంది మహమ్మదీయులు.

భారత శాసనసభకు

భారత శాసనసభకు కలకత్తా నియోజక వర్గమునుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థియు నిర్మలచంద్ర చంద్రా తన్నుకొనబడిరి.

మరియొక కాంగ్రెసు విజయము

కలకత్తా, నవం 24:— భారత శాసనసభకు పోటీకేసి విజయముగాంచిన నిర్మలచంద్రచంద్ర గారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అయినతో పోటీకేసి ఓడిపోయిన లలితమోహన్ మిత్రగారు ఇండియన్ టైముస్ వారు.

శాసనసభకు

24 పరగణాల మ్యునిసిపల్ స్థానమునుండి గులాంహాసేను మోగాడు మాగాబూబ్ ఖాన్ గారిని (కాంగ్రెసు) ఓడించిరి. అయినకు 544 వోటును ఓడిపోయినవారికి 18 వోటు వచ్చెను.

కలకత్తా మహమ్మదీయేతర శాసనము

నిర్మలచంద్ర గారు తన్నుకొనబడిరి

కలకత్తా, నవంబరు 24:— కలకత్తా నగర మహమ్మదీయేతర నియోజక వర్గమునుండి భారత శాసనసభకు నిర్మలచంద్ర గారు తన్నుకొనబడిరి. వీరికి 8540 ఓట్లు వచ్చెను. ఓడిపోయిన రాయ్ లలితమోహన్ మిత్ర బహదూరు గారికి 1298 ఓట్లు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

పూనా, సెంట్రలు డివిజన్ మహమ్మదీయ

నియోజకవర్గము

పూనా, నవంబరు 24:— సెంట్రలు డివిజన్ మహమ్మదీయ నియోజక వర్గమునుండి భారత శాసనసభకు ఫజల్ ఇబ్రహీం రహీమేఖుల్లా (మ్యునిసిపల్) గారు తన్నుకొనబడిరి. వీరికి 5585 ఓట్లు వచ్చెను. ఓడిపోయిన స్వతంత్ర అభ్యర్థి సర్దార్ గులాంహాసే విజిల్ ఖాన్ గారికి 177 ఓట్లు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

యం. కె. ఆచార్యగారు

శిల్పికి వెళ్లుచున్నారు

లాహోరు, నవం 24:— లాల్ బాయ్ నుండి వచ్చి యం. కె. ఆచార్యగారు శేజీరాత్రికి బొంబాయి మొయింబా శిల్పికి పోవుచున్నారు. పంజాబు రాష్ట్రమును వీటిగావులు ఒసంగిన సందేశములో ఆయన కడచిన 8 దినములకుండి వెళ్లినవోల్లగా శిల్పి తిహాద్ దరించినందున ప్రజలకు ఇందు స్పష్టమవుచున్నది. పంజాబులో మహమ్మదీయులందరును హిందువులకు తక్కువులు గారనియు, జాతిక్షేమమునకై సాంఘికక్షేమము నగగ ద్రోశిగలవారు కొందరు కలరనియు తెలుసుకొనుట కాయనకు సంతోషము కలిగెను. కాంగ్రెసుపై వివరములనున్న లేని పోనియపవాదల కన్నీటికిని జవాబు చెప్పటమాత్ర మాయనకు కష్టముగా నుండెను. ఇందులో తమకు సాయపడిన పంజాబీ సోదరుల కందరికి ఆయన వందనములు చెల్లించెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పొరేషన్

రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్ర మొసంగుటకు

నిరాకరించుట

కలకత్తా, నవం 24:— వెచ్చేనెలలో రాజప్రతినిధి యిచ్చిడినవిచ్చినప్పుడు సన్మానపత్ర మొసంగుటకు కలకత్తా కార్పొరేషన్ మహారాని నిరాకరించి.

రాజప్రతినిధినిచ్చినప్పుడు సన్మానపత్ర మొసంగవలెననియు సన్మానపత్రమును విస్తృతముగా ప్రాముఖ్యము గలవిషయములలో నొకవిషయమై ఏర్పాటుచేయవలెననియు తెలిపినవారుగా ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టి యాచార విషయము కలగని ఆయన చెప్పెను. తీర్మానము బలపరచుటకు ఓట కుప్పెట్టబడెను గారి కుడుగు ఓడిపోయెను. అనుకూలముగా 12 ఓట్లును, ప్రతిఘటనగా 10 ఓట్లును వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

బర్మాలో పన్నులు పెట్టెదమనకై ప్రోత్సాహము చేయుచున్నందులకై 7గురు పోస్ట్ మెన్ చ్యూరీసులను పంపిరి.

రామచంద్రాష్టకము

కౌత్తరకము యాతాము

(మన్నుపోతులు ఎన్ను మున్నగుపతులచే లాగబడు నీ యాతామును రామచంద్రునిగాను అహమరాజుడు పబ్బతి స త్యాగ్రహశ్రవణమున నెలకొల్పి పనిచేయుంపుమన్నారని వెనుక మహాత్ముడు ఎంకయితిహాలో వ్రాసెను.)

అవ్యాసమునుబట్టి పలువు రిత్తును నామను రామచంద్ర ముగారికినిగూడ జేఖలను వ్రాయుచున్నాడు. వెంటనే ఆయా రెములను పంపవలెనని కొందరును వివరములను తెలుపవలెనని కొందరును వ్రాసిరి. రామచంద్రునిగారిచేత నచ్చిన లేఖలన్ని టినిగూడ ఆయన నాకే యిచ్చిరి. అది నే పెంటుచేటుబడినది.

ఇప్పుడు లేఖలు సిద్ధముగా లేవు. వాని నిపుడు తయారుచేయున నలసియున్నది. పెన్నుమంచి కొక్కసారి వానిని వెంటనే పం పుటకు వీలులేదు. అందువలన త్వరగా వానిని తయారుచేయుం చుటకు నేను సరుపాయముల నొనరించుటకు ప్రయత్నించుచు న్నాను. స్వంతపనుల కొరతను దగ్గరనుండి లేఖలను త్వరగా త యారుచేయుచుండునను రామచంద్రునిగాను చెన్నపురికి నెళ్లెరి. కావున లేఖలను కోరువారు కొంతయెడలకు పూనవలెను. ఈ లేఖలను జాతీయముగా నొనరించి (నేమనులైన) ఇతలను తగ్గిం చుటకుగూడ ప్రయత్నము జరుగుచున్నది.

ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ప్రత్యుత్తరముల నీయబాలక పోయినందులకు విలేఖరులు మన్నించుటగాక. వారిప్రత్యుత్తరముల కొన్నిటి కీదనము ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుచున్నాను.

1. ఈవీర్పాటులు పూర్తికాగానే నేనొకపటమును (డయాగ్రం) ప్రకటించెదను.

2. గ్రామములకు పనికివచ్చునటుల వీర్పాటు చేయబడి నది. పని కడుగులభవము.

3. ఇనుపరైలు కమ్యునికేషన్లు, పుట్టిలు, కైరుకోపు మున్నగువానిని నగరములనుండి కొన్ని తెప్పించుకొనవలసినయిం దును.

4. లేఖ పెక్కుఎండ్లవరకును వచ్చును గావి బకెటును వ్రాడును తరువాత మార్చుకలియుండును.

5. ప్రతిగ్రామమునందును కానలిన మరాఠ్తలకు క మ్యునికేషన్లుగా చేయగలుగుదురు.

6. మొదట దానినవర్చుటకు మాత్రము నిపుణుడగు యాంత్రికుడు (మెకానికు) ఆవసరమును. ఏటవాలు తూనిక రాళ్లు మున్నగువానిని సరిగా అవర్చవలెను. రైలుకమ్యునికేషన్ గానెయ్యవలెను. పుట్టి అనగా కన్న సరియైనసానమునందుండున లెను. మామూలు తెలివి తేటలుగలవా రందరును దీనిని త్వరగా నే నేర్చుకొనగలుగుదురు. పనివానికి రాకపోకలన్నియు ము న్నగువానినియ్యవలసియుండును. ఈవివరముల నిపుడు నిర్ణయిం చుచున్నాము.

7. బరీష్టమును మన్నుపోతును కట్టవలెను. అది ఎంత బలి ప్తముగానున్న నంత ఎక్కువగా నీరు వచ్చును. దాని కలసలు కలుగదు. ఇప్పుడుగూడ చాలతక్కువనును.

8. బక్కెటుయొక్క బరువులను ఖాళీట్రాలో సులభ ముగా పెకిలేచును.

9. బక్కెటు 40 పానులు తూనికయును, ట్రాలో 100 పానులు తూనికయును కలిగియుండును.

100 125 అడుగులలోనుండిగూడ దానితో నీరు తోడవచ్చును. (మో. క గాంధీ-ఎంకయిండియా, 18-11-26)

దక్షిణఆఫ్రికా రాయబారులు

పయనమగుట

బోయాయ, నవం 24:— కేప్టౌను రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు బోవుచున్న హైయిందన రాయబార పర్యమ చారు సర్ పహమ్మరు హాబిబుల్లా రైటుఆనరబిల్ డి. యస్. శ్రీనివాసరాస్త్రి, సర్ ఫిరోజుసెత్తా, సర్ దార్ని లిండ్సే సర్ జార్జిపాడికొ, సి. యల్. కార్బెట్టుగార్లు నేటిసాయం కాలమున డి.వి.ఎస్. ఎస్. స్టేషను "కారపాలో" స్కే. దర్బా హకు పయనమైరి. లేవునదను భారతీయులు చాలమంది వారినిప్రవృత్తమాలాగకృతుల గావించి హృదయపూర్వకముగ సాగనంపిరి. (ఆ.ప్రె.)

కులితలై సబురీష్ట్రాగు రాజగోపాల అయ్యగారు తిరుచనాపల్లిలో కాకేరికి స్నానమునకువెళ్లి అందు మరణించెను.

రంగూను, నవం 24:— ఇదివఱలో సంయుక్త రాష్ట్రముల రైల్వేటి నెండు గవర్నరుగానుండిన సర్ జాన్ హెల్లెస్ గారు నిన్ను సాయంకాలమున ప్రభుత్వమండలిమునకు వచ్చిరి. (ఆ.ప్రె.)

కూనూరు, నవంబరు 24:—ఉత్తర హిందూస్థానము నుండి పరిశోధననిమిత్తము యంతుగారు ఇక్కడకు విచ్చేసి పరిశ్రమచేయుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ప్రాచ్యభాష, పఠన, పరిశోధన కార్యస్థానము

ద్రావిడ శాఖ

1. ఒక డైరెక్టరు నెల 1 కి రూ 400 జీతము పై నియమింపబడుదురు.

2. 4 రీడరులు: 4 ద్రావిడభాషలకు ప్రతిభా పకు ఒకరు పంతున నెల 1 కి రూ 150 జీతము నియమింపబడుదురు.

3. 6 గురు ఫెలోసు: ఇద్దరు అరవమునకు, ఇద్దరు ఆధ్రమమునకు, ఒక్కరు కన్నడమునకు, ఒక్కరు మళయాళమునకు, నెల 1 కి రూ 100 లు జీతముపై నియమింపబడుదురు.

సంస్కృత శాఖ

1. నెల 1 కి రూ 400 లు జీతముపైన ఒక పండితుడు.

2. ఇద్దరు ఫెలోసు-ఒక్కొక్కరికి నెల 1 కి రూ 100 పంతున నియమింపబడును.

మహమ్మదీయ శాఖ

ఒక సీనియరు రీడరు అరేబియాభాషకు నెల 1 కి రూ 120 ల జీతముపైన నియమింపబడును.

ద్రావిడభాషల డైరెక్టరు అరవమునందు మంచిపాండిత్యమును, పనిచేయుటకు తగినంత జ్ఞానము మరియుక చెన్నరాష్ట్రీయభాషయందును గలిగి యుండవలెను. ఆమోదించబడిన ప్రస్తుతపద్ధతుల ననుసరించి మంచిభాషాజ్ఞానము పరిశోధనశక్తి కూడ ఉండవలెను. మరియు నదరు పనులు నిర్వహించుటకు తగిన ఆంగ్లభాషాజ్ఞానముకూడ నుండవలెను.

సంస్కృతపండితుడు, పట్టపరీక్షయందు తీర్ణుడై యుండుటమాత్రమే గాక, సంస్కృతమునందు మంచిజ్ఞానము, దీనిని ఇతరభాషలతో పోల్చి పరిశోధనచేయుటకును, ఇందుకు సంబంధించిన ఇతర విద్యలందును తగినజ్ఞానము ఇతరభాషలందు గలిగి యుండవలెను.

ఆమోదించబడిన ప్రస్తుతపద్ధతుల ననుసరించి మంచిభాషాజ్ఞానము పరిశోధనశక్తికూడ నుండవలెను.

ద్రావిడశాఖకు చేరిన నలుగురు రీడరులు మహమ్మదీయ శాఖకు చేరిన ఒకరీడరు పట్టపరీక్షయందు తీర్ణులై యుండవలెను. వారికి తెలిసిన భాషలందు వారికి అఖండమైనజ్ఞాన ముండవలెను. మరియు అందుకు సంబంధించిన మరియుకభాషయందు వైసను తగినజ్ఞాన ముండవలెను. ఇంకను ప్రత్యేకజ్ఞానమును పొందుటకు పరిశోధనచేయుటకు తగిన చురుకుదన ముండవలెను.

మహమ్మదీయ శాఖకు చేరిన జూనియరు రీడరు పరిషియన్ లేక ఉరుదు భాషలందు అఖండమైనజ్ఞానము గలిగియుండుటమాత్రమే గాక ఇతర

తెలుగుభాషలందు ఆంగ్లభాషయందు తగిన పరిచయ ముండవలెను. మరియు ప్రత్యేకజ్ఞానమును పొందుటకు పరిశోధన నలుపుటకు తగిన చురుకుదనము గలిగియుండవలెను. ఫెలోసువారికి తెలిసిన భాషలందు అఖండమైన విద్యత్తును గలిగియుండవలెను. భాషాతి చెందిన పండితులయొక్కయు ఓరియంటల్ ట్రైలో పరీక్షలందు తీర్ణులైనందుకై ఒకగ బడిన డిప్లోమాలు గలవారియొక్క హక్కుల విషయమై కూడ ప్రత్యేకముగా యోచించబడును. ఆంగ్లభాషయందు కూడ పరిచయ ముండవలెను.

ఈ ఉద్యోగము లన్నియు 5 సం॥ రములవరకుండును; అయితే తరువాతకూడ బహుశా ఉద్యోగకాలపరిమితిని హెచ్చింపవచ్చును. ప్రతి ఉద్యోగమునందును ఒక సంవత్సరమున ప్రాబేషనరీగా నుండవలెను. ఫెలోసు విషయమైలో మాత్రము ప్రతి సంవత్సరమునకు ఆయా శాఖల అధికారులచే పంపబడు తృప్తికరమైన విమర్శనల ననుసరించి వారి ఉద్యోగము పొడిగించబడును.

దరఖాస్తులు యోగ్యతాపత్రికలు యిందుకు సంబంధించిన ఇతరవిషయములు మొదలగు వివరములతో సహా ఈ దిగువచిరునామాకు 3-1-27 తేది సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము లోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

విలియం మాక్ లిన్, రిజిస్ట్రారు, సెనేట్ హౌస్ తిరువళ్ళికోడి పోస్టు, 24-11-1926.

జనవాక్యం

వివినచంద్ర పాలుగారు

కలకత్తా, నవం 25:— జనవాక్య మను కీర్తికక్రింద "ఇంగ్లీషుపాను" పత్రికలో నిట్లువ్రాయుచున్నారు. ఈ టిట్లుకు నైతికముగా నిలవ యేమైనప్పటికిని యీయెన్నికలలో జనవాక్యమునుగూర్చి అభిప్రాయభేదముండజాలదు. జనాభిప్రాయము స్వరాజ్యవాదుల కనుమలముగానున్నది. అట్లకాదనుట అన్యాయమును తెలివిమాలినిపనియు నగును. నేనిదివరలో నీపత్రికలో అనేకమారులు తెలిపినటుల రాజకీయములో పట్టులతో పనిచేయుచు ఎట్టిత్యాగమునైన చేయుటకు స్వరాజ్యవాదు లొక్కరే సిద్ధముగ నున్నారు.

మంత్రిత్యము

తెంగాలు పరిపెతులనుగూర్చి పాలుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు— ఒక్కవిషయముమాత్రమే స్పష్టము. స్వరాజ్యవాదులుగాని, స్వరాజ్యవాదులు, రిస్సాసీపువాదులు, స్వతంత్రులు కలిసిగాని యేమిజేయగలిగినప్పటికిని కాన్సిలులో మహమ్మదీయస్థానములు బలముగా నుండుటచే తెంగాలులో మహమ్మదీయ మంత్రిత్య మేర్పడవచ్చును.

మరిగొన్ని యెన్నికలు

పాబ్నా, ఫోల్నా, డక్కాలలోహాడ స్వరాజ్యవాదు లే,గెల్లివట్టును, నాఖాలిలోమాత్రము రిస్సాసీపువాది గెలిచినట్లును తెలియుచున్నది.

కాన్సిలులో పార్టీలసంఖ్య

ఇప్పటికి కాంగ్రెసువారు 20 మంది, రిస్సాసీపువాదులు 4 గురు, స్వతంత్రులు 6 గురు, మహమ్మదీయులు 10 మంది, యూరపియనులు ఆంగ్లో-యండియనులు 18 మంది(ఆ.ప్రె.)

ఆలహాబాదు ఎన్నికలు

పార్టీలమధ్య ఉద్దేకము

ఆలహాబాదు, నవంబరు 25:— ఉదయమునుండియు టిట్లు పోలింగులకు నెట్లుచున్నారు. పార్టీలకక్షలన 144 నెక్కును నిషేధపుటు తరపు లాటిలుగాని ఆయుధములుగాని వీధిలోనికి తీసికొని రాకూడదని జారీ చేయబడినది. పోలింగు జరుగుచున్నది. (ఆ.ప్రె.)

రంగూను, నవంబరు 25:—రంగూను గవర్నరు ఈ నాయకాలము సర్ జాను, మా లేటుగారితో కటామాగ్యాపట్టణము దానము గావించిరి. (ఆ.ప్రె.)

అలహాబాదు, నవం 24:— పండితమాలవాద్వానాథుని ప
జ్ఞానుణ్డి తిరిగి ఉపయమునవచ్చి మెట్రోపోలిస్ సార్వజన్య
విభాగానికి గారి కన్నన వూరూతులు జొరుగుచున్నట్లు

వ్యవసాయపు రాయలుకవివసు

ప్రజల అనారోగ్యమునకు దుర్బలాహారములే కారణము

కర్నలు మెక్కార్చునగారి సాక్ష్యము

ఐరిశోధనలకు భారతీయులనే నియమింపవలెను

రాయలుకవివసువా రీ దినమున తిరిగి సమాజేశమై నప్పుడు ఎ. రంగనాథ మొదలగువారు సాక్షి విచారము గించబడెను. ఆహారపదార్థాలపై పరిశోధనకారి యగు కర్నలు మెక్కార్చునగారు వివర విచారించబడిరి. పర్యావేదిక ర జాగౌ రి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరమును నువ్వసాయపరిశోధ నలకు భారతీయులనే నియమింపవలెనని నుడివెరి.

ప్ర:- భారతీయులు తరిగిడు నందునరకును జాతి భేదములు లేక సప్రభులకు విదేశీయులను గూడ నియమించుట మంచిదిగాదా?

ఉ:- విదేశీయోద్ధ్యోగులు భారతీయులను సరిగ తరి గిడు జేయలేనని నాఅవధానము. అందుచే, విదేశీయుల నియ మించి లాభములేదు. అంతియగాక వారి ఉద్యోగము ముగియ గనే స్వదేశములకు పోయెదరు. అందుచే వారి అనుభవము భారతీయులకు పుష్కలముగ నుపయోగపడవచ్చును.

ప్ర:- విదేశీయోద్ధ్యోగులు భారతీయులనులేదా మరచేయ ని యెడల-చెరుకుపంటలనుగరించిన పరిశోధన తెల్లని జరిగెను?

ఉ:- అప్పుడు పంట వివరములు లుండవచ్చును.

ప్ర:- పంటలపై ప్రజలకిది సభ్యుడిజేయవలెనని మీరు గోరితిరి. కొంత పన్నులు లేకుండ నిది యెల్లు సాధ్యమగునా?

ఉ:- ప్రభుత్వమువారు ప్రతి ముప్పుది వర్షములకును భూమిపన్నును కొమ్ము జేయుచుందురు. పన్నుల నిమ్మకొను వారు రైతులు. అందుచే నీ పన్నులందు కొంతభాగము రైతుల అభివృద్ధికి వెచ్చించుట న్యాయము.

ప్ర:- రైతులకిది అభివృద్ధి జేయవలె ననిన వ్యవసాయ పరకలను సంస్కరించు అభివృద్ధిపరచవలెననినను, ప్రజలసహ కార మనవలయు. ఈవిషయములందు ప్రజలు తగినంతయత్నా హమును జూపుచున్నారా?

ఉ:- రైతులు చాలవరకు సేవవారు. అందుచే వారిపరి శోధనలను ప్రారంభించుటకుగాను, సాహసించి నష్టము నెదు రొనజాలకున్నారు.

ప్ర:- ప్రజలు తగినంతపాల్గొనకుండ పనినంతయు ప్రభు త్వమువారు చేయుట సాధ్యమగునా?

ఉ:- ప్రజలకు, ప్రజలచేత సేర్పరుపబడిన ప్రభుత్వము పకు సాధ్యమగును.

ప్ర:- వ్యవసాయపనిమట్లు సభివృద్ధిజేయు విషయమున వ్యవసాయశాఖవారి కెక్కువ ప్రయత్నము లొనర్పలేదని మీరు నుడివెరితిరి. దేశీయవ్యవసాయపనిముట్లపై, అభివృద్ధిసర్వీ వ్యవ సాయశాఖవారు నాగళ్లు గొర్రులు మొదలగువానిని కనుగొన లేదా?

ఉ:- వానిని తయారుచేసి, ప్రజలకు సరఫరా జేసిన వారింతవర కొక్కరైన నాకు గనుపింపలేదు.

ప్రొ. గంగూలీగారు

ప్రశ్న:- మీశిష్యాసాఫికలు అగ్రికల్చరలు ఫారమునం దుడచ్చి కార్మిజ్జుని నియమించితిరిగా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- మీరే విదేశీయకార్మిజ్జుని నియమించి, ప్రభు త్వమువారి విదేశీయోద్ధ్యోగుల నియమింపరా దనడకే?

ఉ:- శిష్యాసాఫికలు వ్యవసాయఫారమునం దాడచ్చి యుద్యోగి తరువాత తొలగింపబడెను. ఆవిషయమే మీప్రశ్న కు సమాధాన మొసగవలెను.

సాక్షి ఇంకన్నప్రత్యుత్తర మొసరును, రానురాను రై తుల ఋణభారము పెచ్చిపోవుచున్నదనియు, సహకారసం ఘములు తక్కువ వడ్డీలకు దీర్ఘకాల ఋణములు నొసగిగాని లేక, ప్రజలఋణముల నూటికి కొంతవొప్పున చెల్లించి, ఆంతటి తో ఋణమును పూర్తిగా పరిష్కారమగునట్లు చేయుచు ప్ర భుత్వమువారు కాసనమొనర్చిగాని, రైతుల ఋణభారమును త గ్గింపవలెననియు గోరిరి.

డి. బి. టి. రాధాకృష్ణగారు: వ్యవసాయముజేయని భూస్వాములసంఖ్యచాల పెచ్చినదని మీరుచెప్పితిరి. దీనివిబట్టి చూడ, భూమివలన నుంచినప్రతిఫలము వచ్చుచున్న దని లేఖ లులేదా?

ఉ:- కాదు. స్వంతముగ సేవ్యమొనర్చుకొనువారి సంఖ్య తగ్గిపోయినది. భూములవలన నంత నుంచినప్రతిఫలము రాకపోవుటచేతనే వారు, తమభూములను విక్రయించుకొనవలసి వచ్చిరి.

కర్నలు మెక్కార్చునగారు

కర్నలు మెక్కార్చునగారు పిమ్మట సాక్ష్యమొసరును దుర్బలాహారపదార్థములను ప్రజారోగ్య మెట్లు నెనదినత్యైక్య మునందుచున్నదియును వివరించుచు, ఈవిషయమున తాము గావించిన పరిశోధనలఫలితముల దెలుపుచిత్రపటములను కమిష నువారి కొసంగిరి. చెన్నరాష్ట్రమున చాలవ్యాధులకుకారణము, ప్రజలు తినటకు తగినంత ఆహారము లేకపోవుట. ప్రజలదారి ద్రవ్య విందుకు చాలవరకు కారణము. ఆవిషయము నట్లుంచి, దుర్బలాహారములవలన గలుగుచున్న ఫలితములగరించి చేసిపు డు వివరింపవలెననిచిరి. చెన్నరాష్ట్రమున చాలభాగము వియ్య పు అన్నమును భుజించుదురు. పరివియ్యమునందు జవసత్తు వుల నొసగును చాలతక్కువ. వియ్యపు అన్నమును, పరి మామునం దెక్కువవేయించినను, మనుష్యులారోగ్యకరముగ జీవింపవలె నట్లున నొసగజాలదు. గోమలనుచును, జవ, సత్తువుల నొసగు గుణ మధిక ముగ కలదు. చెన్న రాష్ట్రమున గలవత్సవము 90 లక్షలవంది ప్రజలు, వైద్యశాల లందు చికిత్సనందెరి. వీరిలో 80 లక్షలవంది వ్యాధులు-ఆహార పదార్థములలోపముచే జనించినవి. వియ్యపు అన్నము తినట వలన శిశువునందలి జీవాణువులక్రి చాలతగ్గిపోవుచున్నది. చె న్నరాష్ట్రమున చాలవరకు వ్యాపించియున్న సంజీవాధికిదియే కారణము. కలరావలన వియ్యపుఅన్నము దిను మదరాసురాష్ట్ర మున, కలరా తగిలి మరణించువారిసంఖ్యలో-గోమను అన్నము తిన పంజాబు రాష్ట్రమున కలరావలన మరణించువారిసంఖ్య 40-వ వందలవేదెదు. అంతియగాక పరిపంటయందుగూడ తూ ర్పుతీరపు ధాన్యమునకును, పశ్చిమతీరపు ధాన్యమునకును చాల భేదము గలదు.

సర్ గంగారాము: పంజాబునందు శ్రీలజనశయుకంబె పుగువుల జనన మెక్కువ. చెన్నరాష్ట్రముందుకు వ్యతిరేకము. ఆహారపదార్థ ములభేద మిందుకు కారణమునా?

ఉ:- కాదు. కాని సేనావిషయమున నెక్కువ పరి శోధన మొనర్పలేదు.

పల్లకిమిడిరాజుగారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసరును, సంజీవాధికి, వియ్యపుఅన్నమే కారణమనియు, ఇతరప్రాం తముల సీవాధి కాన్నించకపోవుటయే ఇందుకు ప్రబలిదర్శ నమనియు నుడివెరి.

* * *

గౌ. వి. రామదాసు చతులు, ఎ. రంగనాథం ముదలియారుల సాక్ష్యము

నిన్న వ్యవసాయసంఘమువారు ఫలహారసంతకము "హెచ్. ఎం. హుమ, దైనిఖిముణి ముదల్యారు (రిజిస్ట్రారు) గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు సహకారసంఘాధ్యక్షులు, ఎ. రంగనాథం ముదల్యారుగార్లను విచారించిరి. గౌ. రామ దాసుపంతులుగారు వ్రాతపూర్వముగ చెప్పిన ప్రత్యుత్తరము లందు యీ దిగువతీరిని చెప్పిరి:-

రయితలు ఋణములు

ఈ రాష్ట్రమునందు రయితలు ఋణభారచే యెక్కువ పీడింపబడుచున్నారు. పల్లపులములలో 1 వంతున, మెట్టప్ర దేశములలో 2/3 వంతున పట్టాదారులు ఋణగ్రస్తులై యున్నట్లు రిపొర్టింగ్ మెంటులెక్కలవలన తెలియుచున్నది. ఇంక ననేక కారణములు గలవు. రయితలు పంటలచాలక యిండ్లలో పెం డిండ్లు మున్నగు ఖర్చులకు అధికవడ్డీలతో ఋణముల చెప్పుచుం దురు. మెరక భూములవారికి భూమి బాగుచేయుమకొని నూతులు త్రవ్వించుకొనుట కెక్కడలేని డబ్బుచాలదు. వర్షములు లేని కాలములో భూములగరలు తగ్గిపోయి వడ్డీలధికమును. నూటికి 30-50 గూడ వడ్డీలతో ఋణములు తీర్తురు. వారిభూము లంతటి విలువలో పగము మొ త్తము తాకట్టుఋణములక్రింద నుండును. మరియు వారు పం దించు పంటలలో వ్యయముగ నుపయోగించుకొను ఫలసాయ ములకన్న వర్తకముజేయవలసిన సరుకే యెక్కువ యందును గాన మధ్య భజారువానిదాహము దీర్చుట కష్టమగుచుండును.

రయితలు ఋణభార తగ్గించవలెనన్న ఎక్కువకాలనిర్ణ యముగల ఋణము నొసంగవలెను. కొద్దిఋణము లొసంగినచో వారియిబ్బంది నిమమింపజేసినవారిగురురు. కావున నూటికి 7 వడ్డీవొప్పున భూమివలన ఋణముగట్టిలాసంగు బ్యాంకులుండ వలెను. అట్టిబ్యాంకులను నడుపుటకు బ్యాంకులకు ప్రభుత్వము వారిసహాయము పూర్తిగ నుండవలెను. లేకన్నచో బ్యాంకులు పనిజేయజాలవు. బ్రహ్మచర్యము నవరించినయొ ప్రభుత్వసమును తనబ్యాంకులలో నిలువయించుచుండితెచ్చరులకు హామియొసం గియు ప్రభుత్వమువారు తగినసహాయము జేయవలెను. ఇప్పు డున్న రెంటులు ప్రావిన్షియలు బ్యాంకులను ఇందు కుపయో గించవలెను.

గ్రామములందు విడదలకేగాక వయసు ముడిరినవారికిగూ డ అధికవ్యవసాయాధిష్ఠివిషయముల బోధజేసి అజ్ఞానమును

బోగొట్టు సంస్థల సేవకునకలెను. ఈవిషయమున ప్రభుత్వశా ఖిలన్నియును సేవ్యవిద్యాలయమువారును ప్రజలుగూడ తోడ్ప డవలెను. వారికి బోధించుటకు తగిన ఉపాధ్యాయులను తేడూ రుజేయవలెను. (1) వ్యవసాయదారులు చిన్నపరిశ్రమదారుల ఆధికాభివృద్ధివిషయములు (2) ఆరోగ్యసాంఘిక విద్యాభివృ ద్ధి విషయములు ప్రత్యేకముగ బోధజేయవలెను. విశ్వవిద్యాల యమువాడు తగినతరహాన సహించి గ్రామంతరముల పనిజేయో సంస్థల సాపించవలెను. అందుకగు ఖర్చులలో మాడవంతు వికసి విద్యాలయముద్వారా ప్రభుత్వమువారును 2-వ భాగము స్వా కసంఘములను ఆఖరుభాగము చందాలవలనను వసూలు జేయ వలెను.

ఇరిగేషను సౌకర్యములు

ఇరిగేషను పంచాయతీలు నియమించుటవలన కాల్యల నుండి రయితలకు నీరు సరిగ నందజేయబడునట్లుకు సందియము లేదు. కేవలము ప్రభుత్వకార్యాలయములవారికి విడిచిపెట్టినచో ఇరిగేషనుపనులు పూర్తి గానేరవని లెఖాపూరు మున్నగుచోట్ల వరల అనుభవముబట్టి తెలిసెను. చెరువులు కాల్యలు మున్నగు నవి బాగుచేయుచు కంట్రాక్టుపనులు సహకార కార్మికసంఘము లకు విడిచిపెట్టవలెను. సహకారఇరిగేషను శాఖలవారు ఒకరీతిని కలసి పనిజేయవలెను. మెరకపంటలలో ఇరిగేషను కనుకూల ముగ నూతులను త్రవ్వించవలెను. ఎక్కడ నీరు పడునో ఆసలము గుర్తించి నూతులు త్రవ్వించు బాధ్యత రయితలకు విడిచిపెట్ట రాదు. ప్రభుత్వమువారి తమ ఖర్చులపై బోరింగునూతులత్రవ్వరి చవలెను. వ్యవసాయాభివృద్ధికి యెక్కువపని జరుగవలె నన్న ఇరిగేషను కార్యమును రిజర్వు శాఖనుండి తొలగించి మంత్రి గారి కొప్పగించవలెను.

ఉత్పత్తి విక్రయములు సహకార పద్ధతులపై నడపిరక వలెను. కేంద్ర సంఘమును స్థాపించి దానిశాఖాసంస్థలద్వారా గ్రామమునందు పంటల ఉత్పత్తి, వాటి విక్రయము జరిపించు చుండవలెను. సమష్టిగని విక్రయించుకొనుట సహకార పద్ థతులపై గ్రామములు జరుపవలెనన్న వారికి చాల ప్రచారము జేయవలెను. ఆ సంఘముల వ్యవహారము నడపించుటకు సమర్థులు కావలెను. వారిని తయారుజేయుటకై విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రత్యేకవిద్యాశాఖసేర్పరచవలెను. ప్రభుత్వమువారు సంఘముల కుత్సితక్రమ బుూములకు వడ్డీ నీయవలెను. ఎముకలు చేపలుము న్నగు ఎరువు విదేశీయులకు బోకుండ ఆటంకపరచవలెను.

అప్పు లభింపజేయుటకు సమష్టివిక్రయము పైరులుఉప యోగమార్గమున జెట్టుట ప్రతిశ్రవన సభివృద్ధిపరచుట మున్న గు పనులన్నియు సహకారపద్ధతులపై జరుగవలె నని యిదివరకే నూచించియుంటిమి.

భూములు కొన్నితరములు గడచుసరికి చిన్నచిన్న భౌ గములగు విభజింపబడుటచే చాలనష్టముగలదు. కాని అదితొల గించుటకుగాను వారసత్వపు నట్టుమును సవరించినచో లాభముం డదు. అందుకు రయితలంగీకరింపరు. కావునభూములు అవిభక్త ముగ నుంచుటకు భూస్వాములు తమంతతామే అనుసరింపగల విధానమొకటిగలదు. పంజాబులో కాల్యబ్రాహ్మ గారు అట్టిపద్ధతి ననుసరించిరి. మరియు ప్రభుత్వమువారు త్రాగుడునీషేధప్రచార మునకు మనఃస్ఫూర్తిగ పూనుకొనకుండినచో గ్రామములందు రయితల సాంఘికారీక శైలికాభివృద్ధి ఏమియు జరుగదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు

డిశంబరు 19 వ తేది ప్రార్థనలు నల్లుటకు
నియమింపబడెను

అహమ్మదాబాద్, నవంబరు 25:- దిగువ ప్రకటించిన తంతి యంగయిండియాపత్రికలో గాంధీ ప్రకటించెను. ఆతంతి అతను సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారి కంపెన:-

రాజోపు రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు విషయముకొరకు దైవప్రార్థనలు జరుపుటకు డిశంబరు 19 వ తేదీని కార్మినిర్వా హకవర్తము నిశ్చయించెను. హిందువులు, ముహమ్మదీయులు, పా గ్గీలు, యూదులు మరియుతరతరముల అధివసాన ప్రార్థనలు సలపవలయును అని గాంధీ గోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

హత్యనేరము గావించిన ముద్దాయిలహింసించుట

పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు కాన్స్టేబులు శిక్షింపబడుట

బొంబాయి, నవంబరు 24:- సెవన్సుజడ్జి కె. సి. సా నుగారు పోలీసు సబిన్స్పెక్టరు మువ్వరు కాన్స్టేబులలకు ఈ త్యగావించిన ముద్దాయిల హింసించుటకు 1 సంవత్సరము కఠినవరకము విధించిరి. నీరు హింసించిన ముద్దాయిలలో ఒకరు డెబ్బలకు మూర్ఖుడైన, మరొకడు ఘరణీగిడెను. (ఆ. ప్రె.)

“పానగలు ప్రభుత్వము పనికిరాదు”

పానగలు మంత్రిత్వమునకు చెన్నపురిపౌరుల తీవ్ర అసమ్మతి

తిలకుఘట్టమువద్ద బ్రహ్మాండమగు సభ

“అంతమొందినపానగలుప్రభుత్వ మికపై అసతిరిపరాదు” అను పదములే నిన్నటినాయంత్రము తిరువల్లికేటి సముద్రతీరము (తిలకు ఘట్టము)నందు సమావేశమై వేలకువేల జనుల పెదవులనుండి వెలువడుచుండెను. “చెన్నరాష్ట్రప్రజలకు జన్మింపజేసిన పానగలు ప్రభుత్వము నాయకు డగు పానగలు రాజాగారి యందుగాని ఏమాత్రము విశ్వాసములేదు. కావున గవర్నరుగారికి కారణముచే నైనను తిరిగి పానగలు పక్షమునకు మంత్రి పదవులొసంగరాదు” అను తీర్మానము సభయందు పాదపరిపాదింపబడి సభ్యులెల్లరచే ఒక్కరైనను ప్రతిపక్షము లేక, ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను. సుమారు 10 వేలకు పైగ ప్రజలరుదొందిరి. సభయందు దపరిమితోత్సాహము ప్రబలెను. సభాధ్యక్షులు డి. కొళండైగారు ఈసభతో కాలగ్రెసువారి కెట్టి సంబంధములేదనియు, చెన్నపురిపౌరుల పక్షముననే గావింపబడినదనియు విశదముగ చెప్పిరి.

తుంటురుల ప్రయత్నము విఫల మగుట

శ్రీ. వి. యల్. శాస్త్రిగారు తీర్మానము నుపపాదించుచుండ సభలో వెనుకవైపు ఒకమూల కొంతఅల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. కొందరు యువకులు (పరుగురకు పైగలేరు.) “పానగలుకు జై” యనుచు కేకలు వైచిరి. సభలో కలకలము ప్రారంభమయ్యెను. సభ్యులందరు లేచిరి. బహదూరుమహమ్మదవరకు ఎంత ప్రయత్నించినను శాంతి గురురలేదు. తుంటురులు కొందరు సభ్యులపై ఇసుకనెత్తి చిమ్మిరి. వాలంటీయరులు శాంతిని సమకూర్చుటకు చాల పాటుబడిరి. తుదకు అలబడి అగి శాంతిపరిస్థితులు చేపూరి నిశ్శబ్దముగ నిరాటంకముగ తుదివరకు సభ జరిగెను. కులద్వేష విశాచమును మరల తలయెత్తనకుడు” అని పలుకుచు ప్రజలు సభను విడిచిరి.

అధ్యక్షులు

యస్. రాజగోపాలాచారిగారిచే నుపపాదించబడి డి. కొలండైగారు సభ కధ్యక్షుల వహించిరి. అధ్యక్షులు సభను సమావేశపరచిన ఉద్దేశములను చెల్లుచు ఈసభతో కాలగ్రెసు పక్షమున కెట్టిజోక్యములేదని తెల్పిరి. కాలగ్రెసువారిందు పాల్గొనుట సమంజసము గాకపోయినను రాష్ట్రమునకంతయు మహావిపత్తు వాటిల్లు పరిస్థితి లేరనెందున తాము కాలగ్రెసు వాదిగాక చన్ననగర పౌరులలో నొకనిగ సభయందు పాల్గొనుచున్నామని పల్కిరి. ఈరాజధానియందలి రాజకీయ పరిస్థితులందెపుడు కడుసందిగపరిస్థితి లేరనెను. కాలగ్రెసు ఆదేశానుసారము ప్రజలకు తామునర్పిన ప్రమాణములకు బద్ధులై కాలగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల నిరాకరించిరి.

కాలగ్రెసువారితోగము నవకాశముగ గైకొని జన్మింపజేసిన పక్షము ఎన్నడును ఎచ్చోటను కనివిని ఎరుగని చిక్కులను కలుగజేయుచున్నది. జన్మింపజేసిన పక్షమునకు శాసనసభయందు సంఖ్యాబలమే లేదు. పానగలురాజాగారిచుట్టును జేరిన పరుగురలో కొందరాపక్షమును విడిచి. జన్మింపజేసిన పక్షమునకు మూలస్థంభములనెల్ల నిలిచినవారెల్లరు ఎన్నికలందు సంపూర్ణపాజయము నొందిరి. ఇటులున్నను కాలగ్రెసువారు మంత్రిపదస్వీకారము నంగీకరింపని కారణముచే పానగలురాజాగారు తిరిగి తాను సింహాసనాసీను డగుటకు విశ్వప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. 6 సం॥ నుండి జన్మింపజేసిన దేశమున కొంతటి యనర్థమును దెచ్చిపెట్టెనో కాలగ్రెసువారు అనేకమాసములనుండి గావించుచున్న ప్రచారములో ప్రజలకు విశదముగ వెల్లడిజేసియుండిరి. తాలూకా జిల్లాబోర్డులు, పురపాలకసంఘముల నామినేషనులందెను, రాజకీయ ఖైదీలవిషయములలోనేమి, నూతనపన్నులను విధించుటయందెను, కల్లు సారా దుకాణములవిషయములలోనేమి పానగలుప్రభుత్వ మొనర్చిన అకార్యకరణములు వందల కొలది ఉపన్యాసవేదికలపై రాష్ట్రమంతట వెల్లడియొందునది. కాలగ్రెసుప్రచారమువలన, ప్రజలు మేల్కొంచి పానగలు ప్రభుత్వమునకు స్వస్తిజేప్పి వ్యవస్థాపకప్రభుత్వమును బాహుళ్యముగ నిరసించిరి. పదభ్రష్టతనజేరిన పానగలుప్రభుత్వ మివాదము మరల సింహాసనమధిష్ఠింపగోరుచున్నది. పానగలురాజాగారికి మంత్రిగనియమింపబడిన తనబలమును మునుపటికంటె అధికముగ జేసికొనగలడు. మార్గుబాంకుగారు మున్నగు శ్వేతమిత్రులుపానగలు

పక్షమును బలపరుపజూచుచున్నారు. 3 సం॥ యనంతరము తిరిగి పానగలు రాజాగారిని అధికారమునుండి తొలగించుట కష్టసాధ్యము. తనకధికారమొసంగునెడలరాష్ట్రమందలైబ్రాహ్మణేతరులెల్లరకు ప్రతినిధులమని చెప్పి కొను జన్మింపజేసిన ముక్కుక్కు పేరునైననుమార్చి కాన్సిట్యూషన్ ఆమోదన పెట్టుకొనుటకును సంసిద్ధుడనై యున్నానని రాజాగారు చెప్పిరి. (అవమానము, అవమానము) మంత్రిలు మువ్వరలో తామెక్కడ యుండవలెను. తక్కిన ఇరువురు “ఏగాలికాచాపబట్టెడి” స్వతంత్రనామధారులు. (నవ్వు) ఇటువంటి అకృత్యములు జరుగుటకు మీరు సమ్మతించురా? (లేదు లేదను కేకలు).

జాతీయశయమునకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించువరకు కాలగ్రెసువారు ఉద్యోగముల స్వీకరింపబోరు. కాలగ్రెసు పక్షముందు విభేదములు పొడనూపినట్లు కాలగ్రెసు విరోధులు వ కంతుల వ్యాపింపజేయుచున్నారు. కాలగ్రెసునం దెట్టిభేదములేదు. కాలగ్రెసు కట్టుబాటు, శిక్షణగల బలయుతముగ పక్షము. కాలగ్రెసు సంస్థకంటె ఎంతటిగొప్పవారైనను వ్యక్తులు అధికులు గాబారు. కాలగ్రెసు ఆదేశానుసారము కాలగ్రెసుసభ్యులెల్లరు ఉద్యోగనిరాకరణ విషయమై ఏకాభిప్రాయులై యున్నారు. కావున ఎవరు మంత్రిలైనను కాలగ్రెసువారి కెట్టిజోక్యము లేదు. సేను మీ ఎగుట నేడు చన్నపురిపౌరులలో నొకడనుగ మాట్లాడుచున్నామని కాలగ్రెసువాదిగ మాట్లాడుటలేదు. మెజారిటీ పక్షముగ కాలగ్రెసుపక్షము మంత్రిపదవుల నిరాకరించినపుడు శాసనసభయందు కాలగ్రెసువారికి పిదప మెజారిటీగలవారు స్వతంత్ర పక్షముగాని జన్మింపజేయు గాదు. స్వతంత్రపక్షమువారు ఒక పక్షముగ నేర్పడి తమలో నిరువురు ప్రముఖులను నాయకులుగ నెన్నుకొనిరి. వారు మంత్రిపదవుల స్వీకరించుటకు సంసిద్ధులగున్నారు. గవర్నరుగారు మంత్రిపదవుల వీరివశము జేయకుండుట కెట్టికారణముగనుపింపదు. గవర్నరు గోషెను ప్రభువుగారు ఇంతవరకును వ్యవస్థాపకప్రభుత్వము నశింపజేసిన పక్షమున పెక్కుమారులనుపన్యసిం చి యుండలేదా? గోషెను ప్రభువుగారు నిష్కపట స్వభావులు. పాపభీతి, దైవభక్తిగలవారు. వారు ఆశించినట్లులే ఈ రాష్ట్రముందు ఎన్నికలు జరుపబడినప్పుడు కులద్వేషతత్వము ధూన్తాపితము జేయబడినది. గోషెనుప్రభువుగారు తమవాదనముల ప్రకార మాచరింపరా? రిసంవత్సరములు అపవిత్రమును, అక్రమమును, అనినీతికరమును దుష్కరిపాలన గావించి, ప్రజలను ముందు వ్యవస్థాపక వివశితులను నాటిన పానగలు మంత్రిత్వ మిక సేమాత్రము పనికిరాదని రాష్ట్రప్రజలు స్పష్టముగ తెలిపి యున్నారు. ఆయభిప్రాయమును దృఢపరుచుటకే నేటిసభ సమావేశమైనది. కావున గోషెనుప్రభువుగారు ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ ప్రసక్తింపదలచిన, జనక్షోభమును ర్పించిన రాష్ట్రమందు శాంతి, సంతృప్తి, సామనస్యముల దెంపజూచిన పానగలు మంత్రిత్వమున కామోదింపరాదు” అని బల్కిరి.

టి. కె. పావలరుగారు

తమిళభాషలో మాట్లాడుచు పానగలు ప్రభుత్వమును ప్రజల సేవాత్రమును సహింపజాలరనిబల్కిరి. పానగలు, పాత్రోగారలే తిరిగి మంత్రిలుగనుండనిండు. ఓడిపోయిన శివజ్ఞానంపల్లెగారిని నామినేటుజేసి వారికిని తిరిగి మంత్రిపదవినిొసంగనిండు! కాలగ్రెసుపక్షమునందు జేరక స్వతంత్రులుగ నుండువారును కాలగ్రెసునందు జేరి కాలగ్రెసుకింకను బలము జేకూర్చెదరు. ఆపుడు పానగలుమంత్రిత్వము సధికారమునుండి వెడలెదను గలిగెదరు. (హర్షము) కాని పానగలురాజాగారు తిరిగి మంత్రిలుగ నియమింపబడెదరని నాకు నమ్మకములేదు. కాలగ్రెసు పక్షమునుండి చీలిపోయి మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణపక్షముని స్వరాజ్యపక్షముపై దాడివేడవిన దాడులు పి. వరదరాజులు నాయకుగారు మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవలసినదిగా స్వరాజ్యవాదులకు సలహా నొసంగుచు వైబుబడిరి. (నవ్వు) కాలగ్రెసువారిలో భేదముల గల్గించి పిమ్మట హేళనజేయుటకై కొందరు ఇట్టివేషముల ధరించుచున్నారు. కాని వీరి బూటకములకు తోనగు కాలగ్రెసువారెవరును లేరనుట నిశ్చయము. మార్గుబాంకుగారు తక్కిన కార్యనిర్వాహక సభ్యులను పానగలు మంత్రిత్వమును పునరుద్ధరించుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. గవర్నరు గోషెను ప్రభువుగారు నిష్కప

తనకొస్తవచ్చుదైన, తనవాదానములకు భిన్నముగ ప్రక్రియని వాడెన పానగలు మంత్రిత్వమును నియమింపరాదు” అని పల్కిరి.

వి. యల్. శాస్త్రిగారు

“చెన్నపురి పౌరులకు జన్మింపజేసిన పానగలు ప్రభుత్వము నాయకుడుగు పానగలు రాజాపాపాబుగారియందు గాని ఏమాత్రము విశ్వాసములేదని నే డీ సభయందు ప్రకటించుచు వ్నారు. ప్రజావిశ్వాసమును గోల్పోయిన పానగలు పక్షమునకు మంత్రిత్వ మొసంగరాదని గవర్నరు ప్రభువు గారికి విశదపరచుచున్నాను” అను తీర్మానమును వి. యల్. శాస్త్రిగారు పాదపరిపాదించుచు దేశములో కులద్వేషము హానికరమును అయోగ్యమని ఎన్నికలు రుజువుపరచెననియు, పానగలుమంత్రిత్వ ముడగంటెననియు బల్కిరి (ఈసమయమున సభ వెనుక భాగమున కొందరు పానగలుకు జైయని కేకలువైచిరి.)

శాస్త్రిగారింకను మాట్లాడుచు భారతవిప్లవము స్వరాజ్యము శాశించు చున్నదనియు స్వరాజ్యసంపాదనకై కృతనిశ్చయమై యున్నదనియు, దేశావస్థకులు ప్రభుత్వమునందుండరాదనియు, కాలగ్రెసువారు ప్రజలకొసంగిన ప్రమాణపత్రములను సరించి మంత్రిపదవుల నిరాకరించిననియు పానగలురాజాగారిని పాట్లుబడిన పానగలు మంత్రిత్వము నియమింపబడునని తమకు భయములేదనియు, బినాకేశ్వే పానగలుపక్షమునకే మంత్రిపదవుల నిత్తురని హామీచినను (లేదు లేదనుకేకలు) అట్లాహించినను నాలుగుమాసములకు పైగ ఆసానమునందుండజాలరు” అనిబల్కిరి.

ఈసమయమున సభయందు అల్లరి హెచ్చెను. కొందరు యువకులు ఇసుకనెత్తి సభ్యులపై వేదజల్లిరి. ప్రజలు దీనిని సహింపజాలక లేచి తుంటురులపనిబట్టజూచిరి. కాని కాలగ్రెసువాలంటీయరులు సభలో శాంతిని జేకూర్చిరి.

పిదప యి. కృష్ణయ్యరు, శ్రీరాములునాయకుగార్లు తీర్మానమును బలపరచినపిదప సభ శాంతముగ ముగింపబడెను.

యం. సి. సి. జట్టువారి

అజమీరు ఆటలు

రాజపుటానా దళము 155 రన్నులతో నాగుట

అజ్మీరు, నవం. 23:— అజ్మీరులోని మొదటియాట రాజపుటానా బి. బి. సి. ఐ. రైల్వే దళములతో యం. సి. సి. వారిడిరి. రాజపుటానా దళమే మొదట ఆడెను. వారు 155 రన్నులతో ఆట పూర్తిచేసిరి. గియలీగారు 3 వికెట్లను 56 రన్నులలో ఓడించిరి.

మేయోకాలేజీవిద్యార్థియగు దుంగర్నర మహారాజావారు 30 రన్నులు చేసిరి.

తరువాత యం. సి. సి. ప్రారంభించిరి. 99 రన్నులు 4 వికెట్లలో చేసిరి. 54 రన్నులు చేసి సాండుహాము డౌటు కాలేదు. రేపు పోటీ పూర్తియగును. రాజపుటానా మధ్య ఇండియా నళములుగలసి ఆఖరుపోటీని 26, 27 తేదీలలో నాడెదరు.

27 వ రాత్రి బొంబాయి యం. సి. సి. వారు వెల్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మొయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, నవంబరు 23:— “రంజీ” ఓడ బహారో లండను నుండి 11 వ తేదీన బయలుదేరి ఏడెను 22 వ తేదీ ఉదయము చేరి సాయంకాలము బయలుదేరినది. బొంబాయి 26 వ తేదీ రావలెను.

“రావల్పిండి” ఓడ లండనునుండి 18 వ తేదీన బయలుదేరి మార్చెల్సు 20 వ తేదీన విడిచినది.

“నాల్దారా” ఓడ బొంబాయినుండి బహారో 13 వ తేదీన బయలుదేరి పోర్టు సెడ్డు 21 వ తేదీన జేరి ఆరాత్రే బయలుదేరెను.

“మియంసా” ఓడ నేడు ప్రయాణీకులతో కొలంబొ స్ట్రీయిట్సు వైవా జవానులకై బయలుదేరెను. లండనునుండి “మిలేలా” ఓడ ఉదయమున వచ్చెను.

బ్రిటానియా ఓడ మార్చెల్సు 22 వ తేదీన చేరెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రధాన న్యాయమూర్తి కేసునందు వాదించుట

కలకత్తా, నవంబరు 23:— సర్ ఆర్బర్ రహీము పూర్వము మద్రాసు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తి, తమ వారీ బెంగాలు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు. నేడు మొదటిసారి, తాదామధుమన్న 3 మార్వాడీలను రక్షించుటకు వాదించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

రైతు

జి. రంగనాయకులుగారు (ఆక్స్ ఫర్డు)

పి. డబ్లియం. డి. వారిపై తనిఖీజాచురు, వారికి సలహాల నొసంగుచు, వారిచే సక్రమముగ ప్రజలకు నీరు సప్లయ చేయునట్లు చూచు నధికారులు కొందరు ప్రజల తరపున పనిచేయును. కాననసభాసభ్యులు ప్రజాప్రతినిధులైనను, వారనేకవిషయములగుర్చి యాలోచింప నగత్య మగుటవలనను, కాననసభయందు పలువిధముల పనియొత్తడియం దీవిషయములగుర్చి చర్చింప నేరెందు మూడుదినములలో దొరుకుట నలనను, సాధారణముగా కాననసభకు వెళ్లువారు రైతుల కష్ట నిష్టలను గూర్చి యెక్కువగా పరిశ్రమజేయువారు కాకుండుటచేతను కాననసభ రైతులకు నీటిసమస్య గూర్చి యొక కార్య

విధానము చేర్చవలెనని కాని ఆకార్యవిధానమును పి. డబ్లియం. డి. వారు సరిగా ఆచరణయం దిడుచున్నారా లేదా యను విచారణ సంశ్లేషికరముగా జేయబడును. ఆనందస్థమును గమనించుచే ఇరిగేషను బోర్డు అను వ్యవసాయబోర్డు నొకదానిని రెండవ సర్కిలునకు ఏర్పరచినారు. కాని యాబోర్డు యింత నిరస ఏమాత్రము పనిజేయుచుండలేదు. సభ్యులందరు నామినేతులవారగుటచే వారు బాధ్యత కెరుంగక ప్రవర్తించుట జరుగుచున్నది. శ్రీ జంపాల సుబ్బారాయుడుగారికి జబ్బుగా నుండుటచే, మొదటి మూడు సంవత్సరములందు బోర్డు కలియుటకే పనిపడలేదు. ఈసర్వాయము, మాగానిరైతు కానివారి నొకరిని రైతులచే ప్రేమింపబడని మరొకరిని, తేదితరలను సభ్యులగా నియమించిరి.

పాశ్చాత్యదేశములందు కూడ, తుదకింగడనుందు కూడ పార్లమెంటు వివిధవాణిజ్యములగుర్చి తగినంత శ్రద్ధజేయులేదని కనుగొని, వ్యవసాయమును వృద్ధికి దెచ్చుటకై, రైతుల ప్రతినిధులతో గూడిన సంఘముల ఏర్పరచియున్నారు. ఇంగ్లండు నందు (1) వ్యవసాయ జాతీయ సలహాసంఘము (2) జిల్లా వ్యవసాయసంఘము ప్రభుత్వముచే నియమింపబడినవి. ఏదేవిధముల తమ వృత్తికి సాహాయ్యము చేయవలెననీ సంఘములు విచారించి, ప్రభుత్వమునకు తెల్పును. కరపత్రముల ప్రకటించును. అటులనే మనదేశమునందును, ప్రతి గొప్పపెరును పండించు రైతులకును, సంఘములు, కాననముద్వారా నిర్మితములు కావలెను. మాగాణి తీసికొనిన, ప్రతి సెక్సను ఆఫీసరుపై విచారిం చుచుండుట కొక రైతులసంఘ ముండవలయును. సబ్ డివిజన్ లు ఆఫీసరుక్రింద నున్న గ్రామముల ప్రతినిధులందరు జేరి మరొక సంఘము, అటులనే ఎన్నికౌటెచ్చి యింజనీయరు సర్కిలున కొక్కసంఘ మేర్పరచవలయును. వాని సభ్యులు సరాసరి రైతులచే కనుకొనబడుట కాని, ఒకసారి సెక్సనుకు సరాసరి రైతులనుండి యెన్నుకొనబడిన వారినుండి తేదితర సంఘముల కెన్నుకొనుటగాని యుండవలయును. ఈసంఘముల కుండవలసినవిధికారములు (1) ఆయా యధికారులు సరిగా పనిజేయుచున్నారా లేదా, లంచములేమైన వున్నకొనుచున్నారా, ఈ కాలమునకు రైతులకుగాని, గ్రామములకుగాని నీరు నిచ్చుచున్నారా, లేదా యని విచారించి, తప్పులున్న ఆయా యధికారులకు తెల్పుచు, తమపై నున్న సంఘములకు తమకొనుండి పంపబడిన కాననసభాప్రతినిధులకు తెలియజేయవలయును. (2) ఆయా యధికారులపై వారిపై యధికారులమందు నేరారోపము జేయుట కధికార ముండవలయును. (3) అప్పుకొని సంఘాభిప్రాయమన న్యాయము రైతులకు జరుగనిచో కాననసభాసభ్యులు, ఉద్యోగములు, సంఘ ప్రతినిధు లున్న విచారణ బోర్డు ముందు, వివాదాంశముల తెల్పువలయును. (4) నాల్గు ఇరవై పనుల జేయవలసిన వోవరు నీయగుకాని, సబ్ డివిజన్ లు ఆఫీసరు కాని, పగడే ఏ రైతు కైనను, గ్రామమునైనను నీరు రానివ్వక, తూము తెరవక యున్నచో, ఆవిషయముగూర్చి సక్రమపద్ధతులద్వారా విచారణ జరిపించుచు, ముం దట్టిరైతునకు, లేక గ్రామమునకు వోవరునీయరుచేత నీరు బయంతముగ ఇవ్వించు నధికార మిసంఘములకుండవలయును. (5) ప్రతి సబ్ డివిజన్ సంఘముక్రిందను, అనుభవజ్ఞులైన, ఆడివిజన్ ఆఫీసరులతో సమానవోదా 12 యొక యింజనీయరు సంఘముక్రింద పని జేయవలయును. ఆయనకు సెక్సనాఫీసరులతో సమానముగ యింజనీయరు క్రింద యుద్యోగిగా నుండవలయును. వీరిద్దరు వారి యాఫీసు భర్తులనందు సంఘము చెల్లించుటయు సంఘమున కభిర్భులలో సగభగము ప్రభుత్వ మొసంగుటయు ఆచరణము. ఈయద్యోగములు చేయవలసినవి (అ) ఏయే గ్రామములందు రైతుద్వారాగా, గ్రామ వ్యవసాయపంచాయతీ ద్వారాగాని, సెక్సనాఫీసరు ద్వారాగాని నచ్చిన రైతు కష్టనిష్టలను గూర్చి, ఆగ్రా గ్రామములకు వెళ్లి, రైతుల యెత్తుచో, మరేదైన నాధికార పనిజేక, కాస్తాక్రమముగా, ఆ రైతు పెట్టినప్పుడు కరపత్ర దగినది, కానిది యేర్పరచి కరపత్ర దగినదైనచో, కరపత్ర తీసుకొనుట. (ఆ) కొన్ని గ్రామములు నీరు లగినంత రాకబావుటచే ఆ రైతుల పైరులకు

నష్ట మొచ్చుచో, ఆనష్టపరిమితిని లెక్కించి, నీరు రాకపోవుటకు తప్పకనుగొని, సంఘములకు, రైతులకు తెలియజేయవలయును.

(ఇ) ఏ రైతు కైనను ఏకాల్పనక్రింద నైనను, అన్యాయముగ ఆనవసరము వోవరు నీయరులచేయుట గొని తూముల నిచ్చినగాని, పంటకాలముల మార్చినగాని ఆవిషయముల గ్రామ వ్యవసాయ పంచాయతీ ద్వారా తెలుసుకొని, పరిశీలించవలయును. (ఈ) ఏ సెక్సనునందున్న గ్రామ వ్యవసాయ పంచాయతీలలో సభికసంఖ్య యా సెక్సనాఫీసరుని బ్రాన్సుఫరుజేయుచుని, రెండు ఆరుమాసములందు రెండుమారులు కొగినచో, ఒక్క పర్యాయమైన సెక్సనుసంఘము ఒప్పుకొనుచో, ఆ యాఫీసరుని వెంటనే బ్రాన్సుఫరు చేయవలెను. సెక్సను సంఘ మొక్కసంవత్సరమున రెండుమారులు సెక్సనాఫీసరుని బ్రాన్సుఫరు చేయవలసినవి తీర్మానించుచో, ఆతనిని వెంటనే బ్రాన్సుఫరు చేయవలెను.

(ఉ) ఏ యేబది రైతులు వారికి మించి, సభాద్యోగముల సాయము గోరుచో, వారు రైతు చాన్సిలు భోజనము మాత్రము వారికివ్వవలయును. కాని యంతకుతక్కువమంది రైతు లేయూరకైన వారిసహాయ మభిలషించుచో, సంఘము అప్పుడప్పుడేర్పరచు నియమముల ప్రకారము చేయించుకొనిన పనికి నొంకొకటి చేయించుటవసరము.

(ఓ) డిపార్టుమెంటులోని యుద్యోగగులకును సంఘములకును కల్లుమనస్సుగల దీర్ఘుటకును, వివాదగ్రస్తవిషయముల విచారింపబడుటకును, ఇరు పార్టీలవారిప్రతినిధులు ఆభాగపు కాననసభా సభ్యులు, ప్రభుత్వపు వ్యవసాయశాఖ ప్రతినిధులు కలిపిన సంఘ మొకటి ప్రతి సర్కిలున కుండవలయును. తిరిగి మంత్రికి సలహాల నిచ్చుటకును, మంత్రి యేర్పరచవలసిన కాననముల ముందుగా రెనుకు జూప, వానిపై తమ యభిప్రాయము నిచ్చుటకును, తిరిగి మాగానిభూములనుండి పోవు కాననసభా సభ్యులందరు తాము బలపరచు లేక యెదిరించు బిల్లులపై రైతుల కనుగనవలయు కాననసభయందు పనిజేయునట్లు చేయుటకు నుఅన్ని సర్కిలుసంఘములచే నియమింపబడిన, రాజధాని సంఘ ముండవలయును.

ప్రతిగ్రామమునందును వ్యవసాయపంచాయతీని యేర్పరచవలెను. అందరి సభ్యులు ఎన్నికలనలన గాక, లాటరీవలె సనాతన పద్ధతుల ననుసరించి నియమింపబడవలయును. ఏతే గ్రామమునందున్న ప్రతిముతాతరపున నొక్కరైన ప్రతినిధి యాపంచాయతీయం దుండవలయును. ఆపంచాయతీ చేయవలసిన కార్యములు: (1) శిస్తులను, మార్చి ఏప్రిలులు నెలలందు పనులుచేసి, తమ రాజధాని కేంద్ర పంటలసంఘములకు పంపుట (2) గ్రామమునందలి డొంగలు, పోరబోకలు ప్రభుత్వముచే నితరులకు నియబడక, తమ స్వాధీనముననే యుంచి, అందు చెల్లు జొన్నచొప్పు, పండ్లు వృద్ధిజేయవలయును. (3) వోవరునీయరు, రివిన్యూ యన్ సెక్టరుల చర్యల పరిశీలించుచు, ప్రతి చిన్నిదుండగము గూర్చి సబ్ డివిజన్ సంఘములకు తెలియబరచవలయును. (4) వోవరు నీయరుగాని రివిన్యూ యన్ సెక్టరుగాని సంశ్లేషికరముగా లేనిచో వారిని బ్రాన్సుఫరు చేయింప, డివిజన్, లేక, సబ్ డివిజన్ నందు గల యితర గ్రామ పంచాయతీలతో సహకారమొనర్చవచ్చును. (5) కాల్యకట్టలపై మంచి కాస్తాక్రమ గరిక మొదలగు గడ్డి విత్తనముల జల్లి, మంచి గ్రామము పశువులకు దొరకునటుల జేయుటయు, గ్రామమునకు ఉమ్మడిమీద కొంతభూమిని పశువులు తలదాచుకొని ప్రజలకు పంటచెడు దొరకుటకై యేర్పరచవలయును. (6) ప్రతి రైతుయొక్క కష్టనిష్టలను నీటిపారుదల గ్రామ వ్యవసాయ పాఠశాలయముల గురించి విచారింపవలయును. ఈపంచాయతీద్వారాకాని, సరాసరికాని, సబ్ డివిజన్ సంఘమునకు ఫిర్యాదులు తీసుకొని వెళ్లవచ్చును.

ఈవిధముగనే, ప్రతిపండించవారి సంఘములు, సాగారు, చెఱుకు, మిరపకాయ, పండ్లు, పశువులు, చెరువులక్రింద వ్యవసాయముచేయు రైతులందరికి వారి వారి శాఖాసంఘములవసరము. ఇట్టి సంఘముల కన్నిటికి కేంద్రసంఘముగా "రాజధానిసభ్యవసాయ సంఘము" ఉండవలెను.

రాజధానిప్రతిసంఘము రైతుల కేయేపనులు చేయవలసియున్నది, అపనుల నిర్వహించుట కెంతధనము కావలెను, ఎటుల నాధనమును సేహర్తులకెంతెక్కు రైతులపై వేయవలెను అను విషయముల తీర్మానించు నధికార ముండవలయును. ఇటులనే ప్రతిపండ్లయన్న సంఘమునకు అధికారముండును.

(1) రాజధాని వ్యవసాయసంఘము కాస్తాక్రమ పద్ధతుల ప్రభుత్వశాస్త్రపైరైలు క్రొత్త క్రొత్త విత్తనముల పైరుల కనిపెట్టుచున్నారా, వ్యవసాయశాఖ తగినట్లుగా రైతులతో సహకారమొనర్చుచున్నదా లేదా, రాజధాని ప్రతిసంఘము తేదితర సంఘములు శాస్త్రజ్ఞుల సలహాల ననుసరించి పనిజేయింప నుడు క్రమమై యున్నవా, శిస్తుల జూచి భయమంది యూరకున్న వారేదాయని విచారింపచుండవలయును. ఏపంటసంఘమునైనను, హెచ్చుశిస్తుల విధింపజేయ వలయునన్నను ఏమంత్రి యైన వ్యవసాయ శాఖకు తగినంత ధనమివ్వకపోయినను, మంత్రిత్రు డెల్లుల ఒప్పందము, లేకున్నను (ఏపంటగూర్చియైనను)

సం॥ రాష్ట్రములందు యెన్నికల

సంరంభము
మితవాదుల శూన్యప్రచారము
పోలింగు యేర్పాటులు

అలహాబాదు, నవం 24:—అంకెటను పోలింగు యేర్పాటు విస్తారముగ జేయబడినవి. అన్ని నెంబర్లలోను అధికారులును అసభికారులును పోలింగు ఆఫీసర్లుగ నియమింపబడిరి.

అజ్మీరు మర్సారా స్థానమునుండి భారతి కాననసభక రాజపుటానా రాష్ట్రీయ సభాసభ్యులు లగు రాయసాహెబు పారబిలాను సర్దారుగారు మిగిల సెన్నుకొనబడినటుల అజ్మీరు వార్త దెల్పుచున్నది.

సం. రా. ఆంగ్లో హైంపవ సంఘము రాష్ట్రీయ కాననసభకు తమ ప్రతినిధిగ హెచ్చి నీసిలు డిసాంజెను బారిష్టరు గారిని మరల నియమింపవలెనని మహా బంపిరి.

అనెల్లికిని, సం॥ రాష్ట్రముల కాననసభకు పోలింగు చేపును యెల్లుండియు జరుగును. రాష్ట్రీయ కాననసభకు యీ క్రింది వారు పోటీలేకుండు సెన్నుకొనబడిరి:—

మహమ్మదీయులు
యం. ఓబియోతర్ హమాక్, ఖాన్ మేకు అబ్దుల్లా, ఖాన్ బహదూరు హఫీజ్ హిసాయితుహునేక్, నవాబు మహమ్మదుయానుఫ్, ఖాన్ బహదూరు మహమ్మదు ఇన్సోఫ్, ఖాన్ బహదూరు సయ్యదు మహమ్మదు, యన్. యం. హబిబుల్లాగాన్.

మహమ్మదీయేతరులు
రాయబహదూరు లాలానీతారాం, రాయబహదూరు ఖరగత్ మిశ్ర, బాబు ఉమాశంకర్, (కాంగ్రెసు) రాజా ఇంద్రప్రతాప బహదూరు, బాయి హనుమత్ ప్రసాదసింగు, బాబు హుసేంద్రదేవవర్మ అలయన్ లాల్, రాయసాహెబు మూషి అంబాప్రసాద్.

ఆగ్రా భూస్వాములు జే. పి. ఠి వాస్తవగారు

అప్పర్ ఇండియా వాణిజ్యసంఘము
రాయ బహదూరు జంకాం ప్రసంగుగారు.

పైదెల్పిన సభ్యులలో చాలమంది యేకాగ్రీకొనెదమని వారేగాని వారు కాననసభయందు ఇండియన్ డెంటుతోనో లిబరల్ పక్షమువారితోనో జేరవచ్చును.

పండితమోతీలాలు సెహ్నాగారును, పండిత మనమోహన్ మాలవ్యగారును యీసంఘము చాల మిరుగుక పనిజేయుచుండిరి.

లిబరల్ పక్షమువారు కట్టబెట్టినటులతో నేమియు ప్రచారము జేయలేదు. కాని తీవ్రపక్షముగ్రామ వారివిషయమై కొద్దివారముల నుండి ఆర్థికము జేయుచున్నది.

(అ. పి.)

వ్యవసాయరైతుల ప్రతినిధుల నందరి నొక్క విధముగ నడువ బ్రయత్నింపవలయును. రాజధానియందలి యన్ని పంటలు, అన్నిరకపు పశువులు, అన్ని విధములైన వ్యవసాయపు వాణిజ్యముల గూర్చిన పరిశోధనలన్నియు ప్రభుత్వమే చేసి, వ్యవసాయశాఖకు ధనము జేర్చుటయు యీసంఘము చూడవలయును.

ఇటుల ప్రభుత్వము, పరిశోధనల జేయించు ఖర్చు భరించుచుండ, పరిశోధనా ఫలితముల ననుభవ ములో పెట్టుటందు, ప్రభుత్వోద్యోగులు కాక, మిగిలిన వారిఖర్చులను రైతుల సంఘములు భరించవలయును.

ఇటుల ప్రతి పెన్షయద్యోగమున ప్రక్కన ప్రజల ప్రతినిధిసంఘము లేనిచో ఇప్పటివలెనే యట్టి యుద్యోగములు లంచములు దీసుకొని, ఎవరికి నేనజేయ వచ్చిరో వారిపై సభికారము జేయుచు న్యాయమును లెక్క జేయక, ప్రజలసఖము గోరక దేశమునకు వేరుపురుగులగుదురు. ఇంగ్లండుదేశమునందే, ప్రజలందరు విద్యాభివృద్ధి నను, ప్రజాపరిపాలనా సంస్థల చాలకాలమునుండి యనభిరుంపుచున్నను, ప్రజలకిట్టి సంస్థల వసరమగుచున్నది. ప్రాన్సుదేశమునందును టెలిఫోను డిపార్టుమెంటుద్యోగగులపై యజమానుల నిట్లే యేర్పరచిరి. ఇటలీయందు వనసాయ సహకార సంఘములు తమ ధనముతోడనే యింజనీయరుల నియమించి వారి సాయముతో ప్రభుత్వోద్యోగుల నిరంకుశత్వమును తగ్గించి ప్రజలకు సేవచేయింపుచున్నవి. మనదేశమున దొకరిద్దరు సూపరింటెండెంటు యింజనీయరులతో సంగ్రహించగా, వారు కూడ నిట్టి యేర్పాట్లు అవసర మనిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

"మంత్రిపదవులన్న లేదు" అని జహుజనాభిప్రాయము

(వ్యక్తిగతవిలేఖరి) తీర్మానములు

కాకినాడ, నవంబరు 22:— నిన్న తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణసభ అత్యంత హామీతో జరిగెను. 50 మందికి పైగా సభ్యులు, కాంగ్రెసు ప్రధానములు ఆధిమానులు 200 మందివరకును సభలోనుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా చేయబడెను.

1. గౌరవ తీర్మానము ఆధ్వర్య దరఖాస్తులలో, దరఖాస్తులు ఉచితరీతిని పంపి ఆధ్వర్య దరఖాస్తులను నిచ్చిన 80 మంది దరఖాస్తులను అంగీకరించడమైనది.

మిగిలిన దరఖాస్తుదారులనుండి దరఖాస్తు రుసుమునూ చేసి ఆదరఖాస్తులను కాంగ్రెసుసంఘమువారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

2. శ్రీ పెరం చినపెంటవారాయణగారు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపార్టీకి పెట్టిన రాజీనామా కాకినాడ నగరకాంగ్రెసు సంఘమువారికి పంపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. నవం 8 వ తేదీని జరిగిన రాష్ట్ర సామ్రాజ్యశాసనసభల యెన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను శ్రీయుతులగు చావలి రామసోమయాజులు (కాకినాడ నగరసాసము) బిక్కిని పెంటల త్తెను, కందుల వీరరాఘవస్వామి (జిల్లాసాసములు) టంగుటూరు ప్రకాశం (అప్పెంట్లీకి) గార్లకు సర్వవిధముల తోడ్పడి దిగ్విజయము చేకూర్చిన యాజిల్లా ప్రజలను ఆధిమానులకును యాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందన ము అర్పించుచున్నారు.

ఈసంఘసభయందు అధ్యక్షులగు శ్రీ బులుసు సాంబ మూర్తిగారు ఎన్నికల విశేషములను కాంగ్రెసునకు చేకూర్చు బడిన విజయమును, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను ఆధిమానులను ప్రతిగ్రామమునందలి కైతులను యాయెన్నికలలో చూపిన దీక్షతోత్సాహములను కృషియును- వీనినిగరించి వివరముగా నుపన్యసించిరి. ప్రజలను ప్రచారకులను జోటరులను అందరను అభివృద్ధిచిరి. పిమ్మట సాతనశాసనసభ్యులగు వీరరాఘవస్వామి, పెంటలత్తెను తామసోమయాజులుగార్లకు యితరసంఘసభ్యులును మాట్లాడుచు, మంత్రిపదవులను అంగీకరించుటకు గురించి ప్రతికలలో ప్రకటింపబడుచున్న లేఖలనుటకుడ దెచ్చిరి. దాదాపుగా— ఏయొకరినైతే తప్ప— అందరి అభిప్రాయమును మంత్రిపదవుల పంగీకరించు ప్రశ్నకే తావులేదని ఉపన్యాసముతోడనే లేకెను. దేశపు కనీసపు కోర్కెను (సేవనతో డిమాండును) ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తికరము జవాబుచెప్పియున్నప్పుడు అట్టిప్రశ్నలను తావుకొడ మోయనియు, అసాంకాంగ్రెసు జరిగేలోపుగా మంత్రిపదవుల యాలోచనమే ఉండరాదనియు అభిప్రాయము కనిపించెను.

సభాసంతరమున సభాసదులందరను కాంగ్రెసువారు సభాసదులతో నాదరించిరి. సాయంత్రము 4-30 కు సభముగిరి. శ్రీ టంగుటూరు ప్రకాశంగారు నిన్నటివఱకు యిక్కడి సభకు రాతేకపోయిన లోపమును చాలమంది అనుకొనిరి. ఆయనకూడ వచ్చియుండిన చాలబాగుగా నుండెడిదని రలించిరి.

నవాకారోద్యమాభివృద్ధి రిజిస్ట్రారు నివేదిక

— 2వాయి, నవంబరు 23:— ప్రత్యేకముగ భగము కొరకు పండించబడు రెండు పంటలు ప్రతిచెరకునెంత భరమందముగనున్నను సహకారోద్యమము సామాన్యముగ ఎలకాఖిలందును అభివృద్ధి జూపుచున్నదని 1926 జూన్ 31-న తేదీతో అంత్యముగ సంవత్సరనివేదికయందు రిజిస్ట్రారు తెలియజేయుచున్నారు. ప్రతి, చేరుకువలల భరలు మందముగ నుండటవలన అప్పుల రాబట్టుకొనుటకు కొంతవరకు యిబ్బందికలిగెను. 590 క్రొత్తసంఘములు రిజిస్ట్రరుజేయబడెను. 4126 నుండి గంపు ములసంఖ్య పెరిగెను. బాకి నిల్వ నూటికి 142 నూతనశాసన సుందు గుర్తించుట కాన్స్టేట్యూషనులో మార్పుజేయట బొంబాయి పెంట్లు సహకార సంఘయందు ముఖ్యమైనదగుటని నివేదికయందు నూచింపబడెను. రెండవ బాధ్యత ప్రపంచ మందుగల యిట్టిసంస్థలలో సంబంధముగలగజేసికొనుట కనువుగ నున్నది. అంతయుకాక నిర్వహణమునందు యిదివరకుకాపె మిక్కిలి అధికముగ ప్రజలు పాల్గొనవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మంత్రిపదవులు-కాంగ్రెసుపక్షము

శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రకటన
స్వరాజ్యపక్ష శాసనసభ శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు యిట్లు ప్రాయమున్నారు:—
చెన్నరాజధానియందు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఉద్యోగముల పంగీకరించెనరేమోయని అనవసరముగ కొందరు ఆందోళనపడిరి. కాంగ్రెసు పక్షముగాని, పక్షమునందలి సభ్యులైన నైనగాని ఉద్యోగపంగీకరించుట అసంభవ మను విషయము అందరకు తెలిసినదే. ఎన్నికలకు పూర్వముగావింపబడిన వాదానములు ఎన్నికలు ముగిసినపిమ్మట చేసిన కాంగ్రెసుపక్షముతర ప్రకారము ప్రకటించియుంటిని. కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు బద్ధుడై ఉద్యోగముల పంగీకరించగూడదని తీర్మానించుకొని చెన్నరాజధానియందు కాంగ్రెసు పక్షమువారు అనుయాయము గనరూరగారికి చెల్లెడిరి. ప్రముఖులు పలువురు దినపత్రికలద్వారా ఒకటికొకటి సూచనలకు సలహాలకు కృతజ్ఞతా దెలుపుచున్నారు. ఈ వివాదముతరము రాష్ట్రమున రాజకీయ పరిస్థానము అభివృద్ధిచెందెననియు యాక్షిప్తచమస్యకు తృప్తి కరముగ తరిమిపరిపాలననియు ప్రజలకు గల ఉద్దేశమును స్పష్టపరచుచున్నది. అంతేగాక రాజకీయరంగమున ప్రజలృప్తి అధికారవ్యవస్థ నుకలక కాంగ్రెసు నిర్ణయములనే అనుసరించియున్నదని విదితమయినది. కాంగ్రెసువారు యాసత్కము నుగైతే కాంగ్రెసు ఉన్నతాశయముల ననుసరించి ప్రవర్తించుకొనవలెను. గోపము ప్రభువుగారు కాంగ్రెసుమహాసభలో గౌరవ మగు రాజీకుడు ర్పుకొన ప్రయత్నింప నందున మేము ఉద్యోగముల అంగీకరింపనను మాట లేప్ప జేరు ప్రత్యుత్తరముచ్చుటకు అనవసరము లేకుండెను. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రి పదవుల పంగీకరించకలెందరు చింతించు చున్నారు. ఈ విషయన చింతించుట ఎట్టి కారణము లేదని నాయభిప్రాయము. ధర్మములుబలవంతమగుప్రజాభిప్రాయము కాంగ్రెసుమహాసభ పట్ల ప్రజలకుగల అనురాగము ఎంతటి కార్యమునైన చక్క జెట్టులవు. ఈ ఎన్నికలలో గొప్ప విజయము గాంచినందులకు తదనంతరము ఉద్యోగముల పంగీకరింపరాదని తీర్మానించు కొన్నందుకు కాంగ్రెసు సభ్యుల నభినందించు చున్నాను. స్వరాజ్య సంపాదనకు కంకణము కట్టుకొని పనిజేయవలెనను పట్టుల మదరాసురాజధాని ప్రకటించినది. ఈ సమయమునందు ప్రకటింపబడిన ఉత్సాహము, కట్టుబాట్లు ఒక సంవత్సర కాలము నిలిచియుండిన గొప్పవిజయము చేకూరుట తృప్తము.

జయకరు, మహతాగారల విజయము

భారతశాసనసభకు బొంబాయి
సిటీ మహమ్మదీయేతరప్రతినిధులు
బొంబాయి, నవం 24:— బొంబాయిసిటీ మహమ్మదీయేతర ప్రతినిధులు ఆసెంబ్లీలో రెండు సార్లు సభించి పోలింగు ఫలితముల ప్రకటనముగల డిమాండ్ చేసెను. ఈసంఘటిపు సభాసభాపార్టీ అభ్యర్థియగు జయకరుగారికి యెక్కువవోట్లు 6801 వచ్చెను. కరు వాత కాంగ్రెసు సభ్యులగు జమ్నాదాసు మెహతాగారికి 5881 వోట్లు వచ్చెను. ఇప్పుడు సభ్యులగున్న యస్. యం. దుమాసియాగారికి (ఇం) 4811 వోట్లువచ్చెను. 85 జేటువంది వోట్లలో సగముమంది మతము పోలులేదే.

మహమ్మదీయసాస మొక్కటినును అనకొన్నట్లే యం. ఏ. జిన్నాగారికివచ్చెను. ఆఫ్ఘానానను పోటీజేసిన ముస్తఫాజుల్లఖలన సీక్రిటీవిధముగ వోట్లు వచ్చెను. యం. ఏ. జిన్నాగారు (ఇం. సీ. సార్టీ.) 783, యస్. కే జహోదాబాలాగారు (ఇం) 208, హుసేన్ ఖాయి ఏ. లాల్లిగారు (స్వ) 128, జిన్నాగారికి పోటీగా నిలచిన యిద్దరకు మధ్యలో నవసహారించు కొనిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను బై - ఎలక్షను

అదివరకు మంత్రి ఎన్నుకొనబడుట
రంగూను, నవంబరు 24:— బర్మాశాసనసభకు రంగూను పక్షముననున్న ముందు జరిగిన బై ఎలక్షనులో అదివరకు మంత్రిగనుండిన హుంగై గారు (సీ. మ. వ. లి. ట్టు) గెలిచెను. ఇంకొకరియగు రిలవెన్ డబ్బుటికా గారోడిపోయెను. గెలిచినవానికి 2194 వోట్లును ఓడిపోయికి 2182 వోట్లువచ్చెను. పోలింగు నిన్ను జరిగిన తేదీ లెక్కజెట్టుచెను. (అ. ప్రె.)

నావలుపగిలి 4 గురు నముద్రము పాలగుట

ఓడలో తిరిగి రంగూనుచేరుట
రంగూను, నవం 28:— రంగూను బై ఎలక్షనులో ఓడిపోయిన నావ 4 నముద్రములో నానాపగిలి కప్పచుండున్న నముగిరి (తీసికొని వచ్చెనని ప్రకటించినది. (అ. ప్రె.)

సి.కన్నయ్యకం వెనివారి వలన
చెన్నపురి ఎస్టేట్ డివిజన్ టర్లో
దళావతారము
ప్రతిదినము ఒకనెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.
రాత్రి నాటకములు:— ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
వకటి నాటకములు:— ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు
నాలుగు యగములలోనున్న శ్రీనివాసాయణము అనంతరము పది అవతారములను నాలుగు సంవత్సరములుగా
1వ యాద్రేవేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తిరుగుడు చేయబడిన నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:— రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.
C. CUNNIAH, Proprietor.

మీరు దీర్ఘకాలమునుండి ఎదురుచూచు చుండినది ఏది?
అమెరికన్ పట్టు అంగవస్త్రములు
తెల్లని తెలుపురంగు పట్టుమైనవట్టుగలదు. ప్రతిదినము చక్కగాకాకికి ఉపయోగించుటకువలెనది. చాకెక్కి చేయవచ్చును. రెండు ప్రక్కలందును అంగులదు.
5 మూరలు పొడవు X 40" వెడల్పు 1-కి ధర రు. 6-8-0 మూరమే.
దొరకలేదని! లేదనాత స్వనననన ననుసరములేదు. యిప్పటికే 1500 అంగవస్త్రములు విక్రయించబడినవి. తరువాత వచ్చిన అర్థరతులను పంపనీలైనది కాదు. కొత్తపానువచ్చి యుండుటవలన మొట్టమొదటనే తీసుకొనుము.
కే. ఎస్. ముతయ్య కంపెనీ, 287, ఎస్. నేడు, మద్రాసు.

తెండ్రు నోటిను

శ్రీ తిరుమల దేవాలయం రంగమంట్లపంత్లో వుండు బంగారు మలాంచేసిన పెద్ద శేషవాహనమునకు యీక్రింద కనిప మరమ్మత్తులు నెరవేర్చుటకు టెండ్రు యిచ్చుకోవచ్చును. 1926 సం॥రం డిసెంబరు నెల 24 ది శుక్రవారం సాయంత్రము 5 గంటలకు గాని అంతకు ముందుగా గాని శ్రీ తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవాలయం శ్రీ విచారణకర్తలు వారికి చేరేలాగు టెండ్రును కవరులలో ఉంచి శీలుచేసి పంపుకోవలసివది. స॥ టెండ్రు కవరులపయిన “తిరుమల దేవాలయం పెద్ద శేషవాహనంయొక్క రిపేరులను గురించి టెండ్రు” అని వ్రాయడమే గాక డిపాజిట్టు 100 రూపాయలను ప్రత్యేకముగా పంపుకోవలసివది.

1. శేషవాహనంలో రాగిరేకులు అచ్చట అచ్చట నిండా సుమసిగాని విరిగియుండు జాగాలలో 40 రతులు మందము గల రాగిరేకులతో నక్షీ సాదాపనులుతోటి అతకడం సునూరు 20 శేర్లు రేకుల తగులుబడి అవును.

2. శేషవాహనంలో యుండు రాగిరేకుల మూత యావత్తు బంగారు మలాంచేకులతో యేడు వరుసలు మలాంచేయించడం. యిందుకు వుజ్జాయింపు యెట్టిమేటు మొత్తం రూ. 11500. స॥ పనిని శ్రీతిరుమలలో నెరవేర్చవలసివది.

2 టెండ్రులో యీక్రింద కనిపవాట్లనూ వివరంగా తెలుపుకొనవలసివది.

1. 40 రతులు మందము గల రాగిరేకులతో నక్షీ సాదాపనులుతోటి నెరవేర్చి దాకలు కాబడిన రాగిరేకులపనులకు శేర్లు 1-కి రేటును టెండ్రులో తెలుపవలసివది.

2. దేవాలయం నుండి నష్టయి కాబడు అవరంజి బంగారుతో మలాంచేయించుటకు కావలసిన మలాంచేకులు తయారుచేయుటకు చేదారం నహా వరహావకటికి రేటు.

బంగారు మలాంచేకులతో యేడువరుసలు వేయించి మలాంచే యడంలో తగులుబడి అయ్యే బంగారు మలాంచేకులు 80 వరహావెత్తు శేర్లు 1-కి లేక వరహా 1-కి మజూరి మొత్తం.

3. మజూరి అయిన టెండ్రుదారుడు యిచ్చిన పయివిలాసములమేరకు తమకు మంజూరు ఆర్డరు పంపిన తేది మొదలు 7 రోజులలోగా తనసొంత ఖర్చులతో అచ్చుసారం ప్రకారం స్టాంపుకాకితము లో ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చి అందుపై 10 దినములలోగా పనిని ప్రారంభించవలసివది. లేనంతట కంట్రాక్టును రద్దుచేసి టెండ్రుదారుని జనాబ్ దారిపై మరల యేలంబేయడమే గాక డిపాజిట్టు మొత్తములును జమపెట్టుకోబడును. మజూరికాని టెండ్రుదార్లు డిపాజిట్టు పయికం టెండ్రుపై ఆర్డరు పడగానే వాపసు యివ్వబడును. కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన కండిక్షన్లు వగైరాలు దేవాలయ ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

దేవాలయ ఆఫీసు } (Signed) Sri Mahant
తిరుపతి. } Prayaga Dassjee
20-11-26. } Vicharanakarta T. T. etc.
Devastanam, Tirupati.

రయితలు-వారి అప్పలు

నివారణోపాయము రాట్న మే

(సి. రాజగోపాలాచారిగారి ప్రకటన)

సి. రాజగోపాలాచారిగారు, (నేలం) యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
మన వ్యవసాయదారుల పంటలతోబాటు సహాయ భూతముగనుండు పరిశ్రమను గూర్చిగూడ రాయలు కమిషను వారు విచారించుచున్నారు. ఈ విషయమున రాట్నము రయితలకంతయు తోడ్పడగలవని అనుభవముపై తెలిసెను. గ్రామములలో సామాన్యప్రజల దౌర్భాగ్యమును తొలగించుటకై మద్దతిపాన నిషేధము చేసినాము వడకుటతప్ప వేరు సాధనములు లేవు. తమిళనాడులో ఖర్చు పనిగూర్చి నాకుగల అనుభవమును దెల్పించు యీ దినప విజ్ఞాపనమును రాయలుకమిషను వారి కంపిలిన.

రాట్న మే అనుకూలముగ పరిశ్రమ

రాట్న మే లో మే ర క భూ ము లందు వ్యవసాయదారులకు అనుకూలముగ లాభకరముగ నుండు గృహపరిశ్రమ రాట్న మొక్కటే. ఇతర పరిశ్రమలను నూచింప నచ్చుచుగాని అవి కొన్నిచోట్ల మాత్రమే అనుసరణీయముగ నుండగలవు. వాటివలన తమారన వస్తువులు సులభముగ చెల్లుబడికావు. మరియు అవి శ్రేష్ఠకౌశులకు కొంతకాలము పట్టున. శ్రేష్ఠపండువలెను. రాట్నము అట్లుగాక అందరికి సులభముగ అలవడి తీరిక సమయములలో కల్గి దిప్పుచు, ఎప్పుడంటే అప్పుడు విడిచిపెట్టి ముగ్ధకర్తవ్యము జూచుకొనవచ్చును.

మెరకస్థలములలో వ్యవసాయము జూను డిశింబరు నెలలమధ్య కొన్నిరోజులు మాత్రమే మగవారికి దున్నుట విత్తులు చల్లుటయందు పనియుండును. అప్పుడు స్త్రీలకు పనియుండదు. కొంతసమయమున స్త్రీలకు పురుషులకు గూడ పనియుండును. సంవత్సరములలో 6 నెలలు స్త్రీలు పాలములలో పని చేయరు. తక్కిన నెలలలో రయితకుటుంబములో పలువురు పనిలేక సోమరులుగ నుండురు. ఈబద్ధము తొలగించి స్త్రీలకు పురుషులకు అందరికి లాభకరముగ పనిగల్గించు గృహపరిశ్రమ ఏదయిన ఉండుట అత్యవసరము.

కాంగ్రెసువాడు కర్షకు పునరుద్ధరణ కార్యమునకు గడంగినప్పటినుండియు నూలుకడుకుటయే వ్యవసాయదారుల కనుబంధ పరిశ్రమగ నుండుటకు తగియున్నదని అనుభవముపై తెలిసెను. నేలము కోయబడుతున్న దక్షిణాగ్రామ తిరుచనాపల్లి తంజావూరు, పధుర, రామనాడు, తిరునల్వేరి వలబారు జిల్లాలలో నూలుకడుకు కేంద్రస్థానములు గలవు. ఇంకను తెలుగు జిల్లాలగూర్చి జెప్పనేరదు. ఇప్పుడు పనిజరుగుచున్న స్థానములలో కర్షకుపని సరి; వేరుచోట్ల అవకాశము లేదనుకొనరాదు. ప్రచారకులు, డబ్బు పెట్టుబడి జాలకుండుటచే అంతటితో నిలుపుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రచారము చేసిన ఫలితముగ చేతి నూలు బట్టు భరించువారి సంఖ్య అభివృద్ధి జెందుచున్నట్లులే కర్షకు ఉత్పత్తిగూడ అభివృద్ధియగుచున్నది. ప్రజలందరకు గానున్న మధ్య ఉన్నత తరగతులవారందరికి సరిపోవునంత ఖర్చు తయారు చేయించినను చెల్లును.

తమిళనాడు

నూలుకడుకుట రాబడి తక్కువ నిచ్చునదైనను లాభకరముగ నుండుటచే గ్రామములలో కార్మికులందరకు వచ్చినదని తెలిసికొనవచ్చును. మెట్టస్థలములలో సమగ్రులచే స్థాపించబడిన కర్షకు కేంద్రస్థానములు అత్యద్భుతముగ అభివృద్ధి జెందుచు యిందుకు నిదర్శనము. తమిళజిల్లాలలో 30, 000 మంది స్త్రీలు తమ స్వగృహములలో నూలుకడుకుచున్నారు. వారు వలసన్నను వడుకుట మానువారుకారు. ప్రచారకులు ప్రతి సరఫరా చేయలేకున్నను, వారు వడికిననూలు కొనజాలకుండునను అప్పుడు వడుకుట మానుదురేమో? ఈ విషయమున ఎవరికైన సంభేదమున్నచో గత నాలుగేండ్లనుండి నూలు వడుకుచుంటివిగదా. నీ యభిప్రాయమేమని వారిలో శోధించిన నడుగవచ్చును. పెట్టుబడి చాలకుండుటచేతగాని యితర కారణములచేతగాని యా స్త్రీలకు ప్రతిసరఫరా చేయజాలకుండు ప్రచారకులు స్వయముగ జూచుచుండు వారగుటచే యీనూలుకడుకుట వారికంత లాభకరముగనున్నదో గుర్తింప గల్గుదురు.

ఈ 30000 రాట్నములు చాలతక్కువ కాలములో పనిలోనికివచ్చినవి. నేను పనిచేయుచున్న తాలూకాలో పది

లలో 2000 రాట్నములు స్థాపించబడినవి. వాటిని దిప్పుటకు లు తమ కుటుంబపోషణకు రాబడి చాలనందున రాట్నము చేపట్టికేగాని రాజకీయోద్దేశములతోగాదు. లేమియే యెక్కువ ప్రోత్సాహమును కలిగించును. మాజిల్లాలలో రాట్నపు పరిశ్రమ కేవలము ఆర్థికాభివృద్ధి కుద్దేశింపబడినదే కాని రాజకీయము కాదు.

(1) నూలుకడుకుటవలన రాబడి అంతయెక్కువగాకున్నను వ్యవసాయదారులకు ఆర్థికమైన సరిపోవును (2) వారి పరిస్థితులకు వారిశీలత విధానమునకు యీపరిశ్రమ యెంతయు తగియున్నది. (3) అత్యధికసంఖ్యాకులకు యీతరగతి వారికనుకూలముగ పరిశ్రమ చేరొకటిలేదు, అని తమిళజిల్లాలలో గత నాలుగేండ్ల అనుభవముబట్టి తెలిసెను.

ప్రస్తుతము స్త్రీలుమాత్రమే నూలుకడుకుచున్నారు. పురుషులుగూడ నూలుకడికి ఎక్కువతోడ్పడునట్లు జేయుటకు కొంతకాలముపట్టును. కాని స్త్రీలు పిల్లలు, వృద్ధులుగూడ జేయగల యీపరిశ్రమ యాకుటుంబముల వారికెంతయు లాభకరముగ నుండును. ఇప్పుడైనను ఏకుట, విత్తులుదియుట, కర్షకుడిపోషణయినవచ్చుట మన్నగు అవశ్యకకార్యములందు స్త్రీలకు పురుషులు తోడ్పడుచున్నారు. ఆర్థికదుష్స్థితియు, కష్టగిరాకియు, విచ్చిక్రముగ వసుకువారి నిదర్శనముబట్టి యింకను వ్యవసాయదారులలో పురుషులుగూడ రాట్నమువద్ద నిలుకడగ పనిచేయగల్గుదురు

వేదవారికి వడకుట ఎట్లు లాభకరముగనుండును?

రాట్నము వ్యవసాయదారుల వృత్తాచారమును వినియోగించుటయేగాక ముడిమితనమున సంతకణోపాయముగ గూడ నుపయోగపడుచున్నది. కేవలము పూటభిక్షము పుల్ల తెలుగుగ జీవించు యీ వేదవాతులవారిలో ముసలివారికి నూలుకడుకుట వచ్చినచో గృహస్థులవారైయురు. లేదా వానిగూర్చి ఎవ్వరు శ్రద్ధ తీసికొనరు. ఈ పరిశ్రమకు ప్రత్యేకముగ దేదియు అనసరములేదు. పిల్లలు తల్లులవద్దను ఇరుగింటివారు పొరిగింటి వారివద్దను నేర్చుకొని యీవిధముగ గ్రామమంతయు వ్యాపింపగలరు.

తమిళ జిల్లాలలో స్త్రీలు 10 నుండి 12 నెంబరు నూలు గంటకు 400 గజములు వడుకుచున్నారు. తీరికగలప్పుడెల్ల పగలుగాని రాత్రిగాని వడుకుచుండురు. గంటలకరబడి రాట్నము వద్ద కూర్చున్నను విసుగుచెందరు. బక్కపడరు. నేను పనిచేయుచున్న స్థానములో 15ను రెక్కడినీ చూడగ సగటున సవత్సరమునకు రూ. 14-9-8 ఒక స్త్రీ ఆర్జించెను. వారికి పాలములలోను, ఇండ్లలోను పనులుకాగా మిగిలిన తీరికసమయములందు వడికినచో సానునకు 50 పానుల నూలు వడుకుగలరు. కొంతరు రూ. 22-9-0 ఆర్జించిరి. ఎవరు రూ. 15 గజించలేదు.

వ్యవసాయదారులగృహపరిశ్రమ తెరుంగనివారికి యీ రాబడి అత్యల్పముగ కాన్పించవచ్చును. వారికటుంబపురాబడి పంటలవలన సానునకు రూ 50 కి మించియుండును. పశువులగ రికఖర్చుగూడ యిందేకలరియుండును. అట్టివారికి యీరాట్నపురాబడి ఎంత విలువైనదో గమనింపుడు. కొన్నిండ్లలో రెండు రాట్నములు పనిచేయవచ్చును.

యంగు ఇండియాలో 1925 ఆగస్టు 18 లేదీ 280 చేతి యందుచెల్లిన సంఖ్యల నేనుపనిచేయుచున్న తాలూకాలో నివే. అందు నూచించిన వ్యవసాయపురాబడి గత 5 ఏండ్ల సగటున చెలిసికొనునది. నూలు వడుకుటను అనుబంధపరిశ్రమగ నుంచినచో ఆర్థికపరిస్థితు లెట్లభివృద్ధిచెందునో దెల్పుటకై ఆవ్యాసము మధాహరించితిని.

నూలుకడుకుటవలన పనివారిండ్లు ఆర్జించుకొనినరొక్కముసంఖ్యలు:—

1925 నవంబరు 1 నుండి 1926 అక్టోబరు 31 వరకు

వడుకునామె నెం	రూ అ పై
4-	9-11-0
6-	18-10-0
7-	10-6-0
8-	28-9-0
9-	11-8-0
10.	15-15-0
11.	5-4-0
12.	19-11-0
13.	18-5-0
14.	16-6-0
15.	11-11-0
17.	18-0-0
18.	17-8-0
19.	9-8-0
21	18-11-0

10-12 నెలల నూలునకు వరుసకు పాను ఒక్కటికి 5 అణాలు. నూలునకువారే ఏడు రూ. 10 జేయుదురు. జాను అట్టోబరులనుగ్గ ఎక్కువ తీరికయుండును. నూటికి తీరికదినములు యిదివరకే నుండును:—

సెప్టెంబరులో నున్న తీరికదినముల సంఖ్య 100 అనుకొని	
నవంబరు	73
జూలై	84.5
జూలై	96
ఆగస్టు	98
సెప్టెంబరు	100
అక్టోబరు	57
నవంబరు	89
డిసెంబరు	11.5
జనవరి	14
ఫిబ్రవరి	13.
మార్చి	25.5
ఏప్రిల్	385

1925-26 సంవత్సరములో శిశులకు ముట్టిన నూలునుబట్టి పైతెక్కలు తయారు చేయబడెను. సెప్టెంబరులో 12,828 పానులు నూలుతయారయ్యెను.

చేతనూలుతో వస్త్రములు తయారుచేయుటకు ఎంతభర్త గునా తెలిసికొనినచో యీ గృహపరిశ్రమలను ఉపయోగము పుడనియు, నూలు వస్త్రములు చెల్లగలవనియు, యిప్పటికన్న ప్రతిశ్రమ నెక్కువవ్యాప్తి చేయుటావశ్యకమనియు తెలియగలదు.

ప్రతి పాను 7 అణాలు. 520 పానులకాండి యా.

227-8-0. వరుసవారికిచ్చు ప్రతి.	
2 పానులకి బొంబులు	... రూ. 0 15 8
వరుసకు వారి	... 0 10 0
నూలు 1-14 పానులు	... 1 9 8
1 పాను నూలు ఖరీదు	... 0 18 8
ఒక చదరపుగజము (36" X 36") బట్ట ఖరీదు	
నేతకూలి సహా	... 0 6 8

తయారయినచోటను కార్యాలయపు ఖర్చులు కలుపకుండా 0 - 6 - 8 గ అనును.

చేతనూలు నేయుటగూడ అలవాటు లేవ్వటచే కూలి యొక్క వయసునుబట్టి:—

54 అం. బెల్టు X 1-3	... 0 3 6
50 " " " " " "	... 0 3 0
45 " " " " " "	... 0 2 6
38 " " " " " "	... 0 1 6

ప్రభుత్వసహాయము

ఖర్చు విక్రయము విస్తరింపకుండుటకు ముఖ్యకారణములు రెండుగలవు. (1) సన్న బట్టలు కట్టుకొనుటకు అడంబరాభిలాష. (2) మిల్లు, ఏదేని బట్టలకన్న చేతనూలుబట్ట యెక్కువ ధరగనుండుట. రెండవ యిబ్బందిని తొలగించినచో పేదవారలు గ్రామములు తమ గృహపరిశ్రమలో తయారుగ వస్తువునే ఉపయోగింతురు. కావున యీ పరిశ్రమకు మిల్లునూలు, విదేశ వస్త్రముల పోటీలేకుండ సంరక్షణ యొసంగవలెను. ప్రస్తుతము పెద్ద తరగతుల వారిని ప్రోత్సహించి వారి ఉదారస్వభావమునకు విన్నవించుకొని యీ సంరక్షణ కొంతవరకు బడయుచుంటిమి. తక్కువ ధరలలో బట్టతయారగుటకు ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము చేసి తోడ్పడవచ్చును. తమిళ జిల్లాలలో 8 లక్షలు ప్రస్తుతము కర్డరుఉత్పత్తిగలదు. దీనిని పదిలెట్లకిము జేయవచ్చును. సాలునకు రూ.20 లక్షలు ప్రభుత్వమువారి సంగవలెను. ఈ సహాయము వరుసగా గొప్పెండ్లవరకు చేసినచో పునరుద్ధరింపబడిన యీ పరిశ్రమలకు విదేశవస్తువులు కొనెడి డబ్బు మిగిలిపోయి దేశ ఆర్థికస్థితి స్థిరముపై అభివృద్ధి జెందును. నిరుపేదవారలుగూడ యీ పరిశ్రమలు కొనుటకు తగియుందురు, వీనిధర సహజముగ తగ్గుచుండును. అప్పుడు ప్రభుత్వసహాయమును మానుకొనవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత వైఖరినిబట్టి సహాయము జేయుదురనుకొనజాలము. కావున పైతెగతి ప్రజల ఉదారస్వభావమునకే విన్నవించుకొని వారి సహాయమును బడయవలెను. పేదవారిని నిరుద్యోగావస్థ తొలగింపవలెను. నిరుద్యోగావస్థను తొలగించుటకు నిరుపయోగమగు నూచనలకేసి లాభము లేదు. ప్రభుత్వమువారు సహాయముజేయకున్న దుస్థితినితొలగించుకొని నిరుపయోగముగబొందజూచుసంఘమువారే స్వయం సహాయమునకు గడంగవలెను.

ఏదియెట్లున్నను ప్రభుత్వమువారు పెట్టుబడికి యుండులాసగుటకు తది విక్రయములకుదడవ వసతులేర్పరచుట పనులొందుట మున్నగు సౌకర్యములైన ఒసంగవలెను.

ప్రభుత్వమువారు తమసౌఖ్యములకు ఆస్పత్రులందు వలయు వస్త్రములన్నియు గృహపరిశ్రమలో తయారయినచోను, తమ ఉద్యోగలనుగూడ ఆర్థికతయమని ప్రోత్సహించుచు న్యవసాయదారుల రాబడి యభివృద్ధికి తోడ్పడవచ్చును.

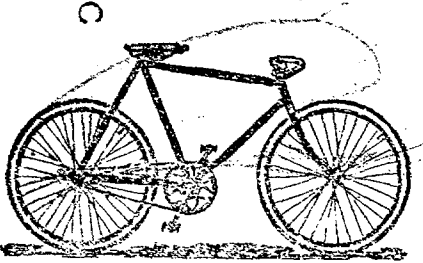
వ్యవసాయదారులు అనుహముగ అనుసరింప దగ్గ అనుబంధపరిశ్రమ ఏదికాగలదని కొందరుకు సంశయముకలిగెను. నేతపరిశ్రమను కొందరి నూచించిరి. కాని అది ఆచరణయోగ్యముకాదని మహాత్మాగాంధీగారు ఊంగ్ యిండియాలో పెద్దవ్యాసమునవ్రాసి విస్పష్టముగ తెలియజేసిరి. నేర్పినవారు కొందరు దినము సమాన మదేపనిగజేయు పెద్దపరిశ్రమ నేతపరిశ్రమ అది అనుబంధపరిశ్రమగ వ్యవసాయదారు లభుసరించుట కష్టసాధ్యము.

త్రాగుడు పోవలెను

వ్యవసాయదారులవారికి కూడికతేసి జాగపరచునట్టి కార్యము చేరొకటిగలదు. వారిరాబడి మధ్యపానమునకు వినియోగింపవలయు ఆర్థ్యములు తొలగించినచో వ్యవసాయదారుల పేదరికము చాలవరకుపోవును. ఇంకేమి జేయజాలకున్నను యీమాత్రమైన జేయవలెను. పేదవారి త్రాగుడుపైనే ఆధారముజేసికొని ప్రభుత్వవ్యయ బడ్జెటులు తయారుజేయుచు ఉన్నతజాతి ప్రజలే యీ విషయమునగూడ శ్రద్ధవహించవలెను. నేను సంపూర్ణ నిషేధముగూర్చి సామాన్యముగ ప్రచారము జేయుచున్నట్లు ఇచ్చట జెప్పబడెను. ఇతరదేశములలో యింకననేక కారణములచే నిషేధముండవచ్చును. ఉండకపోవచ్చును. కాని యీ దేశములో జనబాహుళ్యమంతయు పేదవారలుగను పనిలేకుండున్న యీ దేశములో త్రాగుడుచాల ప్రమాదకరమైనది. విషతుల్యమైనది. దీనినుండి ప్రజలను తప్పించుబాధ్యత ప్రభుత్వమువారిపై గలదు.

వ్యవసాయదారుల స్త్రీలు ఫ్యాక్టరీలలో పోయి కూలిజేసి కొనలేని వసతులేర్పరచుటకు నే సంగీకరింపను. వారు తమయింట్లు విడచి ఎక్కువకాలముండ నవసరములేని పనులే వారికి కప్పించవలెను. గ్రామములచేత ప్రతివిత్తులుదీయు కార్యకర్తములు మున్నగు ఫ్యాక్టరీలుండచుచే వానివలన స్త్రీల సౌకర్యము జీవితవిధానము పాడయిపోయినవని అనుభవముపై జెప్పగలము. కావున వారి నిరుద్యోగావస్థ పోగొట్టుటకు యిట్టిసాధన యొకముందు అనుసరింపరాదని తెలిసెను.

డ్రైవ్ స్టి కారుల ధరలు యింకను తగ్గించబడినది.

2. నీటరుల స్టాండర్డ్ చెయిను డ్రైవ్ మాడలు రూ. 3950
4. నీటరుల స్టాండర్డ్ చెయిను డ్రైవ్ మాడలు రూ. 4100
4. నీటరుల స్టాండర్డ్ కొత్త ఆల్-గియరు మాదిరి రూ. 4400
4. నీటరుల డిలూక్స్ ఆల్-గియరు మాదిరి రూ. 4950

Sole Distributors
R. PATEL & Co, Madras.
Sole Agents for Wolseley Cars.
& Westinghouse Batteries.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మవ్యాసుంబరు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతక సఖిలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ. 0-4-0 ని. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
తిరుత్తణి

ఆయుర్వేదకలావిభావణ
విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదావధములు 3124

చంద్రమాడపాకము:— జ్వరము, పొండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన అశక్తిని పోగొట్టి పుంచిబలమును ఇచ్చును. భాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును సంతోషిని. శక్తివర్ధక దోషములలో లోకప్రసిద్ధిజెందినది. ఒకసేరు రి రూ. మాత్రమే. అన్నివిధములవ్యాధులకు దోషములు దొరకుచున్నవి. అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాలా శృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

శతావధాని సంపన్నుడుంబ 3138

సింగరాచార్యులగారి గ్రంథములు

అమృతము:—ఇందలి పద్యములు నిజముగా నమృతమే అ 4
శ్రీహరిశతకము:—భక్తిరసపూరితము వెల అ 1
నక్షత్రమాల:—జేడాడి, వట్టపల్లి, యాదగిరి, లక్ష్మీ నృసింహస్వామి స్తోత్రము. వెల అ 1
ప్రత్యేక గ్రంథములు
గీతావళి:—మతిత్రయవ్యాఖ్యానవిశిష్టము ఇందు శ్రీ భాగ్యవతాంతర్గతములగు రుద్రగీత, శ్రుతిగీత, గోపికాగీత, భక్తిగీత, అపూర్ణగీత, భిక్షుగీత యనునాఠుగీతలు గలవు. మునుక్షువుల కవశ్యకకవితాగ్రంథము. వెల అ 12
శ్రీ భాగవత ప్రథమపద్యము:— ఇందు ద్వైతా ద్వైత విశిష్టాద్వైతముతరవాదములన్నియుఁ జక్కగా వివరించు గొక వ్యాఖ్యానముగలదు. వెల అ 6
సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

చెన్న పురి పందెములు

గిండి

మొదటి ఎక్స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము, బుధవారము

8-12-1926

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

5 షీరబలాత్మలము 2126

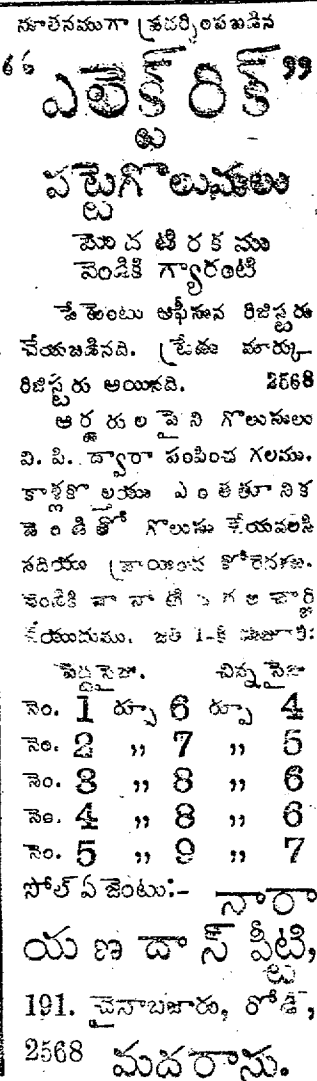
శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. సమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము 3

చరకచికిత్సాసానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 2046 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమ్మతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్డు - బొంబాయి.

3151

కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టీ,
మీ సేవకు, లక్ష్మణారాయగంగమాళ, గవర్నరుకు- తెలంగాణ.

3135

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి
పార్శ్వతీపురము, (వికాపుపట్నము జిల్లా.

3136

1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామశ్రీస్వామి దీపికము-ప్రశ్నోత్తరము.

చిరునామా:—నంపాడరుడు,
ముదిగంటి జగన్మూర్తిస్వామి, బి. యే. రాజమండ్రి.

మా నేజరు:—స్వధర్మ ప్రకాశిని, కీర్తపాఠు, మదరాసు.

2/11 ఆలంగా తొలి డ్రైవ్, తిరువలి శ్రీనివాస దాసు.